

Oybyu Ayuk Di'ibu Fwank Jyaay

Diosu 'yU'unk jyumbity ja'ay

¹ Ko di'ibáty tsyondaky, taa natyñu ja'a di'ibu yajtijp Ayuk. Es yu Ayuk yu'u nandu'unu Dios, es mudamu naty ja Dios Teety. ² Yu'u naty 'yity jawyiin mudu Dios. ³ Ja Ayuk ja'a muut Dios dya-jkojy tugekyu di'ibu jaa'ajtp. Tugekyu di'ibu yajkoj, kyaj oj ti kyojy puñ kyaj ja'a muut. ⁴ Ja'a di'ibu yajtijp Ayuk, ja'a yajk ja jiky'ajtuñ nidugekyu di'ibu jiky'ajttup, es yu'u du'un ja jajun di'ibu ñu'umooy tyu'umooy nidugekyu ja'ayaty ya naxwiiñ. ⁵ Esu tadu jajun, yu'u duñ jajp ma kyoodsaty, es kyaj yu koots'át mbaat dyajtugóyu tadu jajun.

⁶ Dios tkejxy tu'ugu ja'ay, Fwank'ajtp. ⁷ Ja'a oj myiñ es tnikajxpátut di'ibu ijtp éxtum ja jajun, esu du'un nidugekyu ja ja'ayaty myubákuđut. ⁸ Ja Fwank, kyaj yu'ujaty ja jajun, je'eyu yu'u tnikajxpétyu tadu jajun. ⁹ Ja jajun tuj'ajtuñbu di'ibu kyujajpy kyute'xypy nidugekyu ja ja'ay, ja'a miin ya naxwiiñ.

¹⁰ Ijtpu naty ja ya naxwiiñ. Oy natyu Dios ja'a muut tu tjayajkojy ja naxwíñudu, kyaj 'yuxkajpudu ja ja'ayaty. ¹¹ Ja'a oj tjanimíñ di'ibu jya'a'ajtpy, es kyaj oj kyupákuđu. ¹² Per nidugekyu di'ibuty kupajkuđu es myubajkuđu, dyajnigutujku es yu'ujaty 'yu'unk'átuđut ja Dios. ¹³ Yu'ujaty kyaj Dios 'yu'unk'átyaty mat ko ja'ay yajmiin

yajjajtədu, es ni mat ko du'unu ja'ay ttseky, Dios axájudup mat ko ku'umu du'un ttseky.

14 Di'ibu yajtiip Ayuk, ja'a jumbijit ja'ay es jyiky'ajty ma uudsuty. Es uudsuty tats n'ixtu ja myaj'ajtun, ja kyum muj'ajtun di'ibu tu'ugu Dios 'yU'unk'ajtypy, es tmədaty ak tim təy'ajtun es ak tim kunu'xun. 15 Es ja Fwank ñikajxpejtypy éxtumu tyeestiigu es jynáñ:

—Tyaadu du'un di'ibuts n'andijpy kots njənáñ ko di'ibu miimp óknum es jawyiin uj, yu' du'un jawyiin, ja'a ko taayumu naty jékyup kots uj nmiiñ.

16 Tu Jesukristu xykyunu'xum kanak nipat. 17 Myooy ja Dios ja Moisesu 'yana'amun, per ja tsojken es ja təy'ajtun yajmiin ja Jesukristu. 18 Ni na'anum pún tka'ixy ja Dios Teety, per yu Diosu 'yU'unk di'ibu jam mat ti'igyu 'yity ja Dios Teety, yu'ajuty tu xytyuk'ijx xytyuknija'am wi'ixu dun ja Dios Teety.

Fwank Yajnbajtpu tnigajxy ja Jesús

19 Yu Jerusalén israelituty tkajxtu ja teedyuty esu levitu ja'ayaty di'ibu myəduundup ja teety, es dyajtwə'andə ja Fwank:

—¿Mbunu dun mij?

20 Fwank 'yadsooyu təy'ajtun:

—Uj kyajts nGrístuty di'ibu Dios wyəndak tka-jxa'añ.

21 Ta yajtəujumbijtudu jatugok:

—¿Mbunxu dun mij? ¿Tii mijtsu du'un ja Diosu kyugajxpu Eliisu?

Ta Fwank 'yadsooy:

—Kyajts uj n'Eliisuty.

Ta yajtəujambijtkójubu:

—Pes, ¿tii mijtsu du'an ja Diosu kyugajxpu di'ibu minañambu?

Ta 'yadsooy:

—Kyaj.

²² Ta yajtuujambijtudu jatugok:

—Pes, ¿mbánu dan mij? Uj nmunujxándapts ja tuj'ajtun ma ja di'ibats tu xykyaxtu. Paaty, ¿ti ayúkats xymyeepey esats nmunujxat?

²³ Ta 'yadsooy ja Fwank:

—Ujtsu dan miimp kugajxy muj ittum es n'anuumudats miidsaty: “Yajtáwdu ja tu'u ma myina'añ ja Windsún” —du'an éxtum jyuna'añ ja Diosu kyugajxpu Isaiiu.

²⁴ Es nandu'an myiindu di'ibu fariseeu ja'ayuty kyajxtu. ²⁵ Net yajtuujudu ja Fwank:

—¿Ti ko myajnabéty pan kyaj mij mGrístuty, o m'Eliihsaty, o tadu Diosu kyugajxpu?

²⁶ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Uj yajnabajtputats mut ja nuu, per ma miidsaty ta tu'uk di'ibu miidsaty kyaj xy'ixy'attu, ²⁷ es yu'u miimp óknun. Es kyajts uj xynitaku, ni je'eyu yu kyu'uk nga'agájudut éxtumxyupts uj n'ityuts tyu-umbun.

²⁸ Tyaadu tyuun jyajtu ma ja naxwíñudu di'ibu xyu'ajtypy Betañu, Jordán mujnuu awiiñ, ma ja Fwank dyajnabéty ja ja'ayuty.

Jesús, ja Diosu wyindsu'kun

²⁹ Jakumbom ja Fwank t'ijxy ja Jesús ko myawingónuty. Ta jyunañ:

—¡Ixtu! Tyaadu du'an ja Diosu Byorreegu'unk di'ibu wu'amp éxtumu windsu'kun es yajrojprunitugóyut ya naxwiiñ. ³⁰ Tyaadudsu dan

nmadyak kots njunáñ: “Oknum myiñ mā ʉj tu'ugu yedyʉjk di'ibu dʉ'un jawyiin kʉdiinʉm ʉj, ja'a ko taayʉm natyñ ʉjúyʉp kots ʉj nmiiñ.” ³¹ Kyajts ʉj kʉ'ʉm nnija'ajʉ púnʉ dʉn yʉ'ʉ. Per nmíñʉts ʉj es nyajnʉbétyʉts mʉt ja nʉʉ, es t'ʉxkáptʉt yʉ israelitu ja'ayʉty.

³² Fwank nandʉ'un jyunáñ:

—ʉj nan tats n'ixy tsajwínm kyuda'aky yʉ Espírítʉ Santʉ dʉ'un éxtʉm tu'ugu paku'unk, es kyʉxke'eky mā ja Jesús. ³³ ʉj kyajnʉm dʉm naty nandʉ'un nnijawʉ púnʉ'ʉ. Per kodsʉ Dios xykyejxy nyajnʉbátʉt mʉt ja nʉʉ, ja'ats xy'anmaay: “Ko yʉ Espírítʉ Santʉ xy'íxʉt jyunaky es kya'at mā ja yedyʉjk, yʉ'ʉ dʉ'un di'ibu yajnʉbátʉp mʉt ja Espírítʉ Santʉ.” ³⁴ Tʉdsʉ net n'ixy, es ʉjtsʉ dʉ'un nnikajxpejtypy ko yʉ'ʉdyʉ Diosʉ 'yU'unk.

Jesʉsʉ 'yʉxpʉjkrʉ jawyiimbʉ

³⁵ Jakumbom tapʉ naty jatʉgok ja Fwank mʉt nimajtsk di'ibu panʉjxʉdʉp. ³⁶ Ko Fwank t'ijxnajxy ja Jesús, ta jyunáñ:

—jOk'ixtʉ! Tyaa dʉ'un ja Diosʉ Byorreegu'unk.

³⁷ Ja nimajtskrʉ Fwangʉ 'yʉxpʉjkrʉ tmʉdoodʉ ko dʉ'un jyunáñ. Ta tranʉjxtʉ ja Jesús.

³⁸ Es net ja Jesús ñayjy'ijxʉ. Ta t'ijxy ko pyanʉjxʉdʉ. Ta t'anmaay:

—¿Ti dʉn m'ʉxtaaydyʉp?

Es ja'ajʉty 'yadsoodʉ:

—Ya'ʉxpʉjkrʉ, ¿mā mij mdsʉʉnʉ?

³⁹ Esʉ Jesús 'yadsoojʉmbijtʉdʉ:

—Min xy'ixtʉ.

Ta oj ñujxtu ma dun tsyuuuu. Es jam oj kyudsu'ujunudu, ja'a ko ma taxk yaxrunu naty.

⁴⁰ Es nidu'uk di'ibu Fwank panujxudu, ta oj tpanejxy ja Jesús, ja'a yu Andrés, myuga'axu Simonk Peedru. ⁴¹ Kyajnumu naty ti tyuñ jyatyuty es ja Andrés oj t'uxta'ay ja myuga'ax Simonk. Ta t'anmaay:

—Tu net nbátum ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx.

⁴² Ta ja Andrés oj tmenejxy ja myuga'ax Simonk ma naty ja Jesús. Es ko ja Jesús t'ijxy, ta 'yanmaay:

—Mijtsu du'un Simonk, Jonasu 'yu'unk. Es mij mxu'átup Sefus (di'ibu yaj'andijp Peedru).*

Jesús dyaxu ja Felipu esu Natanael

⁴³ Jakumbom ja Jesús tsoonáñ ñujxa'añ Galileeu. Net tpaty ja Felipu es t'anmaay:

—Pamiinguts.

⁴⁴ Yu Felipu, Betsaydu kyugajpnaty, ma nandu'un 'yittu Andrés esu Peedru. ⁴⁵ Ta ja Felipu tsyo'oñ, oj t'uxta'ay yu Natanael. Ta t'anmaay:

—Tuts n'ixtu ja yedyuk di'ibu Moisés es di'ibu Diosu kyugajxraty jyaadyu ma ja Diosu jyaay-byajtun. Yu'u Jesús, 'yu'ungu Josee, di'ibu kugajpn Nazaret.

⁴⁶ Net ja Natanael jyunáñ:

—¿Tii wa'an da mbaat pyudsemy Nazaret di'ibu oy?

Felipu 'yadsooj:

—Min xy'ixy.

⁴⁷ Ko Jesús t'ijxy myuwingóñaty yu Natanael, ta jyunáñ:

* **1:42** Peedru yu'u grieggu kyajxy di'ibu yajpudsuummp tsaa.

—Тyаа tu'uk myiñ ja israelitu ja'ay di'ibü kyaj 'yanda'aky.

⁴⁸ Net ja Natanael yajtuujü:

—¿Wi'ixats mij xy'ix'aty?

Jesús 'yadsoojü:

—Ej mij n'ixy'ajtyats kyajnumü natyü Felipü mwóyaty ko naty m'u'uñü iigü patkü'uy.

⁴⁹ Net 'yadsooy ja Natanael:

—Ya'uxpüjkpü, imijtsü dü'an Dios m'U'unk'ajtup, mijtsü dü'an ja israelítadyü ryey!

⁵⁰ Jesús 'yadsoojü:

—¿Xymyübüjkpüts üj mij ja'a ko tü n'anuumü kots mij n'ijxy iigü patkü'uy? Pes tyam xy'ixat di'ibaty ni'igü müj.

⁵¹ Nandü'an jyunáñ ja Jesús:

—Jantsy táy'ajtunüts miits n'anuumüdü ko m'ixtup awa'ats ja tsajp es xy'ixtat ja Diosü 'yanklüs pyat jyunáktat mä üj, ja Naxwíñüdü Ja'ayadyü Kyudünaabyü.

2

Püjk ukün jap Kanaa

¹ Kyumdügük xüü tu'uk ja püjk ukün 'yity jam Kanaa, ñaxwíñüdü Galileeü. Tamü naty nandü'an yü Jesusü tyaak. ² Es ja Jesús müat ja 'yuxpüjkpüty oj ñüjxtü mä ja ja'ay pyeky ko yajwoodü. ³ Ko oj ja vinü kyexy, ta ja Jesusü tyaak 'yanmaayü:

—Kyajnap ja vinü.

⁴ Ta ja Jesús t'adsooy ja tyaak:

—Nanitu'unk, ¿ti kots dü'an xy'anuumü? Kyajnumts üj xyñapaaty.

⁵ Net ja Mariiñ t'anmaaydyu ja di'ibu naty jam winguudyu:

—Kuydyundu tugekyu di'ibu mduk'ana'amur.

⁶ Tamu naty tuduju nuudujk di'ibu ak tim tsaa, di'ibu israelituty yajtuundur ko ñayyajwa'adsudu. Es tu'uk tu'ugu nuudujk mugo'px litran tyuku nuu.

⁷ Jesús t'anmaaydyu ja wingiibyuty:

—Ya'utstu mudu nuu tyadu nuudujk.

Ta dya'ujtstu. ⁸ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jaaptu net waanu es munujxtu ma xuduumbu.

Es du'an ttuundu. ⁹ Es ja xuduumbu t'ukmajtsy ja nuu di'ibu naty tu jyuumbity vinu. Ni tkanijawu ma myiñ, ja'ayu ja wingiibyuty ñija'adur ma tsooñ, ja'a ko yu'udyu naty tu tjuuttu ja nuu. Ta ja xuduumbu tmuj'yáxu ja pujkru yedyujk. ¹⁰ Ta t'anmaay:

—Jawyiin t'uuktu nidugekyu ja vinu waanu oybyu, es ko ja jabye'xyuty tu t'úknudu naty, nétnum yajmoodyu ja vinu di'ibu kyaj nuuoo 'yóyuty. Es mij jambit xytyuñ. Oknum xyaky ja vinu waanu oybyu di'ibu naty mya'ijtyy pujke'eky.

¹¹ Yu ijxwu'umun di'ibu myudajtyy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun jap Kanaa, Galileeu ñaaxóty, ja'a yu'u ja jawyiimbu ijxwu'umun di'ibu myudajtyy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun. Esu du'an dya'ijxu ja myuj'ajtun es ja 'yuxpujkruty myubjukudu.

¹² Ko tyadu xuu ñajxy, net ja Jesús juyjptáknú Kafarnaúm mat ja tyaaq esu myuga'axuty esu 'yuxpujkruty. Jap 'yijttu majtsk táguk xuu.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktur ma ja muj tsajptujk

13 Es kom wingoombu naty ja israelitu pyasku xuu, ta Jesús pyatujku Jerusalén. 14 Jap muj tsajptujk ñabotsoty tpaty di'ibu tye'kypy éxtumu windsu'kun: tsajkaa, borreegu esu pak, es jap di'ibáty wyin'uñaaydyur ja tyeeky di'ibu ja'ayudyu myeeñ wyingugoonudap es du'un tnipak tnitunda. 15 Ko tyadu Jesús t'ijxy, ta tu'ugu wyojpn dya'o'oyu ak tim po'o. Net twojppudsuumdaaydyu di'ibátyu naty jap tye'kypy ja borreegu esu tsajkaa. Es tnaswájudu ja myeeñ di'ibu wyingugoonudap ja meeñ es dyajjumbijty ja myeesu. 16 Es ja di'ibu tye'kypy ja pak t'anmaay:

— ¡Yajpudsámdu tyáadu ja yaa! ¡Kátudsu nDeedyu tyujk xyajwa'añ maaydyujk!

17 Net ja 'yuxpajkpaty tjamyajtsta ja Diosu jyaabyajtan ma jyuna'añ: “Ndsojk'e'kypyats ja mdujk.”

18 Net myiindu ja israelitu wyindsúnaty es yajtuujudu:

— ¿Ti ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan mij xytyuk'ijxtap ko mij xymyudaty ja kutujkun es du'un xytyúnat yu tyáadu?

19 Esu Jesús 'yadsooja:

— Jitu tyadu muj tsajptujk, es tuguk xuuts ngójudats jatugok.

20 Ta ja israelítaty 'yanmaayudu:

— Justyikxytyudujk jamujt 'yity es 'yabejty, ¿es mij tuguk xuu xykyoja'añ?

21 Per ja Jesús ko tmadyaky ja muj tsajptujk, ja'a du'un myadyakypy ja kyu'am nini'x. 22 Paaty ko Jesús 'ye'ky es jyikypyejky, ja 'yuxpajkpaty tjamyajtsta ko du'un Jesús jyunañ, es tmubujktu di'ibu

ijtp jaaybyéty ma Diosu jyaaybyajtun es di'ibátyu natyu Jesús tu 'yanu'umxaty.

Nija'ap ja Jesús ja ja'ay ja jyot wyinma'añ

²³ Ko naty ja Jesús 'yity Jerusalén ko pasku xuu, may ja ja'ay myubujkudu ko t'ijxtu ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun.

²⁴ Per ja Jesús kyaj ñaygyajku ti'igyu mat yu'ujaty, ja'a ko 'yixy'ajttaaydyup nidugekyu.

²⁵ Es ja Jesús kyaj t'awijxy esu wiingátypyu ja'ay tyukmumadya'agudut wi'ixu ja'ay ja jyot wyinma'añ, yu'u ku'um ñija'abu naty wi'ixu wyinma'añ ja ja'ayaty.

3

Jesús esu Nikodemu

¹ Nidu'uk di'ibu ana'amp muj tsajptugóty, fariseeu ja'ay, es ja'a txu'aty Nikodemu, ² ja'a ñimiin ja Jesús koots, es t'anmaay:

—Ya'uxpxjkr, nnija'adupts ko Dios tu mgéxyuty es xya'uxpúktuduts, ja'a ko ni pún mbaat tkaya'íxyuty yu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun éxtum mij xya'íxyuty, pun kyajpu Dios pyudákaty.

³ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tuj'ajtunats mij n'anuumu, di'ibu kyaj jatugok myiñ jya'ty jemy, kyaj mbaat t'ixy ja Diosu kyutujkun.

⁴ Net ja Nikodemu dyajtuuy:

—¿Per wi'ix mbaat tu'ugu ja'ay muj'una'knu myiñ jya'ty myumajtsk ok? ¿Wi'ix mbaat tyuku tyaak jyodoty es jya'tut ya naxwiiñ jatugok?

⁵ Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tʉy'ajtʉnʉts mij n'anʉʉmʉ, pʉn kyaj jatʉgok myiñ jya'ty jemy mʉt ja'agyʉjxm ja nʉʉ es ja'agyʉjxm ja Diosʉ Jya'ajʉn, kyaj mbaʉat tyʉkʉ mʉ Diosʉ kyutuʉjʉn. ⁶ Pʉnʉ toxytyʉjk yajmiin yajjajtʉp, ja'ay yʉ'ʉ; es pʉn ja Diosʉ Jya'ajʉn yajmiin yajjajtʉp, ja'ajʉn yʉ'ʉ. ⁷ Katʉ dʉ'uñʉ mwʉ'ʉmʉ kots mij tʉ n'anʉʉmʉ es tsojʉp jatʉgok mmin mja'ttʉt jemy. ⁸ Yʉ poj, pojʉpʉ'ʉ oytyim maʉaty, es mmʉdeepy ko pyoʉy, per kyaj xyñijawʉ mʉ tsooñ es ni xykyanijawʉ mʉ ñejxy. Es nandʉ'ʉnʉ dʉnʉ tyʉʉdʉ tʉgekyʉ di'ibʉ ja Espíritʉ Santʉ yajmiimpy yajjajtypy jemy.

⁹ Ta ja Nikodemʉ dyajtʉʉjʉmbijty ja Jesús:

—¿Per wi'ix mbaʉʉdʉ tyʉʉdʉ dʉ'ʉn tyuñ?

¹⁰ Jesús 'yadsoojʉ:

—Mijtsʉ dʉ'ʉn tu'ugʉ israelítʉdyʉ wyindsʉn, ¿es kyaj mij xyñijawʉ tyʉʉdʉ? ¹¹ Jantsy tʉy'ajtʉnʉts mij n'anʉʉmʉ, n'anmaabyʉts di'ibʉts nnija'ap. Es tʉgekyʉ di'ibʉ tʉ ndukmʉmadya'aktʉ, yʉ'ʉ dʉn di'ibʉts tʉ n'ixy. Per miidsʉty kyaj xymyʉbʉktʉ di'ibʉts ʉj miits njatukmʉmadyáaktʉp. ¹² Es pʉn kyaj xymyʉbʉktʉ di'ibʉts ʉj miidsʉty nja'awa'anʉp di'ibʉ ja ya naxwiiñ ijtp, ¿wi'ix xymyʉbʉktʉt kots ndukmʉmadya'aktʉt di'ibʉ ijtp tsajpótm?

¹³ 'Ni pʉnʉm kyapatʉkʉ tsajpótm, ʉjtsʉ dʉ'ʉn je'eyʉ, ja Naxwíñʉdʉ Ja'ayʉdyʉ Kyudʉnaabyʉ, es ya naxwiiñ ngʉda'agyʉts. ¹⁴ Es éxtʉm ja Moisés tkudʉʉy ja tsʉ'añ di'ibʉ ak bronsʉ, nandʉ'ʉn ʉj, ja Naxwíñʉdʉ Ja'ayʉdyʉ Kyudʉnaabyʉ, nyajʉjta'aga'añʉts kʉjxm. ¹⁵ Es nidʉgekyʉ

di'ibuts xymyubajkrats uj, jiky'átur winu xuu winu tiempu.

Dios tsyejpy ja naxwíñudu ja'ay

¹⁶ Ja'a ko yu Dios nugo o j t'oktsojkn u ja naxwíñudu ja'ayuty, paaty ttuknigejxy ja tyu'uk'U'unk, es pnaty myubajktur jiky'átur winu xuu winu tiempu es kyaj kyutagódyut.

¹⁷ Ja'a ko Diosu 'yU'unk tkejxy es dyajnitso'oktat ja naxwíñudu ja'ayuty, kyaj tkejxy esu ja'ay ñujxtat ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu.

¹⁸ Di'ibu myubejkyry ja Diosu 'yU'unk, kyaj yu'u ñujxtat ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu, per di'ibu kyaj myabékyuty, yu'u ñujxur ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu mat ko kyaj tmabeky ja Dios ja tyu'uk'U'unk. ¹⁹ Di'ibáty kyaj tmabektu ja Diosu 'yU'unk, ja'a ñujxtur ma ja tudyu'unun winu xuu winu tiempu, mat ko ja jajun myiñ ya naxwiñ, es ni'igu o j ttsoktu ja koots'át kadiinam ja jajun, mat ko axuuk 'yadu'utstu. ²⁰ Nidugekyu di'ibáty axuuk adúttur, kyaj ttsoktu ja jajun, es kyaj tmawingón ja jajun kadiibu ñayyajnidu'xadut di'ibu naty axuuk tyi-impu. ²¹ Per di'ibu jiky'ajttur mudu tya'ajtan, myawingeempy ja jajun es du'un dya'íxyuty ko yu'u oy tmadúñ ja Dios.

Fwank Yajnubajtru tnigajxy ja Jesús

²² Es ko waanu 'yijty, net ja Jesús mudu 'yuxrajkraty o j ñujxtu ma yu Judee ñaxwíñudu. Jar waanu 'yijttu es dyajnubáttu ja ja'ayuty.

²³ Nandu'un ja Fwank Yajnubajtru yajnubétyu naty jam Enón di'ibu myawingon'ajtypy ja Salim, ja'a ko jamu naty ja kom nuu, es ja ja'ayuty ñujxtu es

ñubáttut. ²⁴ Tyaadu du'an tyuun jyajtú kyajnumu naty yu Fwank yajpújta'aky pujxndugóty.

²⁵ Es di'ibu naty ja Fwank Yajnubajtrú 'yuxpújkrúty ñaygyajxudu mut tu'ugu israelítaty pún wi'ixu ja'ay ñayyajwa'adsudu. ²⁶ Net oj tniñjxtu ja Fwank es t'anmaaydyu:

—Ya'uxpújkrú, ok'ix. Di'ibu naty mut mij ma Jordán múnmu awinm, di'ibuts mij xytyukmumadyak, tam tyam yajnubéty, es nidugekyu ja'ayuty ak yu'u panujxup.

²⁷ Net ja Fwank 'yadsooy:

—Ni pún tii mbaat tkamudaty pún kyajru Dios tu myo'oyuty. ²⁸ Miidsuty ku'um xymudoodu kots miits n'anmaaydyu: “Tuy'ajtun ko kyajts uj nGrístaty, je'eyats uj nyajkéxy jawyiin ma yu Kristu.” ²⁹ Ma tu'ugu ja'ay pyekyun, ja pújkrú yedyujk ja'a mut ti'igu ja di'ibu pyejkury. Es ja pújkrú yedyujk ja myutnaymyaayubu ni'igu xyonda'aky ko jam mmut 'yity ma yajmújtúñ ja myutnaymyaayubu es tmudoo'íty ja kyajxy myadya'aky. Es nandu'un uj, xondákrúts jotkuda'aky ko yu ja'ayuty tpanujxtu ja Jesús. ³⁰ Jesús yu'u ni'igu myujwiindujku'adu'atsy, es uj waanu ni'iguts n'awaan n'amutsku.

Di'ibu tso'omp jam tsajpótm

³¹ Mut ko Jesús tso'oñ tsajpótm, paaty ni'igu myújuty kadiinam ja naxwíñudu ja'ay. Újtsu du'anu naxwíñudu ja'ay. Paaty uj je'eyats nnijawu di'ibu ja ya naxwiiñ. Per di'ibu kudakp tsajpótm, yu'u ñigopk'ajtypy tugekyu. ³² Paaty yu'u myadyakury di'ibu tu t'ixy es tmudoy, per ni pún tkamubeky

di'ibɯ yɯ'u myadyakypy. ³³ Ja ja'ay di'ibɯ kyupejkyry ja ayuk di'ibɯ yɯ'u kyajxypy, niguxɯ'kp ko tɯy'ajtɯn di'ibɯ Dios kyajxypy. ³⁴ Pánɯ Dios tɯ kyéxyuty, Diosɯ 'yayuk myadyakypy. Esɯ Dios tmooy ja Jesús yɯ Espírítɯ Santɯ tugekyɯ. ³⁵ Ja Dios Teety jyantsytsyejpy ja 'yU'unk, es tugekyɯ ttukkɯdɯjkɯdya'ay di'ibɯ jaa'ajtr. ³⁶ Di'ibɯ myɯbejkyry ja Diosɯ 'yU'unk, myɯdajtyry yɯ jiky'ajtɯn winɯ xɯɯ winɯ tiempɯ; per di'ibɯ kyaj tmɯbuka'añ yɯ Diosɯ 'yU'unk, kyaj tmɯdaty ja jiky'ajtɯn winɯ xɯɯ winɯ tiempɯ, yɯ'u yɯ 'yaxájɯp ja mak tɯydyu'unɯn di'ibɯ Dios mo'oyɯdɯp.

4

Jesús es tu'ugɯ samaritanɯ toxytyɯjk

¹ Myɯdoodɯ ja fariseeɯ ja'ayuty ko ni'igɯ naty dyajmáɯ ja 'yɯxpɯjkpɯty es yajnɯbéty ni'igɯ kɯdiinɯm ja Fwank Yajnɯbajtrɯ. ² Oy kyaj ja Jesús kɯ'um yajnɯbejty, yɯ 'yɯxpɯjkpɯty yɯ'u juty yajnɯbajttɯ ja ja'ayuty. ³ Ko Jesús tnija'ajɯ tyaadɯ, net tsoyo'oiñ Judeeɯ es jyɯmbijnɯ Galileeɯ.

⁴ Ko tyu'uyo'oy, koonɯm ñaxy samaritanɯ ñaaxóty. ⁵ Jyajttɯ jap mɯ kajrn di'ibɯ xyɯ'ajtyry Sikar, di'ibɯ naty jaryɯ myɯwingón yɯ Jakoobɯ ñax di'ibɯ 'yu'unk Josee tyukkumaay ja ñax. ⁶ Es jap tu'ugɯ nɯdajñ di'ibɯ Jakoob ñɯdajñ'ajt jékyɯp. Es ko jyajty jap nɯdajñ agɯ'p ja Jesús, ja'a ko anu'xɯbɯ naty mɯt ko tɯ yo'oy, ta ñaxwe'tsy nɯdajñbyu'aay. Kijkyxyɯɯ natyñɯ. ⁷ Net myiiñ mɯ ja nɯdajñ tu'ugɯ samaritanɯ toxytyɯjk es tjuuda'añ ja nɯɯ. Net ja Jesús t'anmaay:

—Meegyɯts waanɯ mnɯɯ, tunɯ may'ajttɯn.

8 Тu naty ñuјxtu ja 'yuxpukputy kajpnóty es tjuja'andu di'ibu 'yagijxu'áttup.

9 Es ja toxytyuk 'yadsooj:

—Mij m'israelitu, es uј samaritanu. ¿Wi'ixuts mij xy'amdoy ja nuu es nyajnu'uugut? (Yu israelítuty kyaj mut ti'igyu 'yity ja samaritanu ja'ayuty.)

10 Jesús 'yadsooj:

—Kooxyup xy'oknijawu ja may'ajtun di'ibu Dios yajkyru es púnats uј di'ibu nuu m'amdoojup, tu'ajtunxuypts mij xy'amdoy yu nuu, es uјxuypts mij nmeery yu nuu di'ibu yajjiky'ajtyru ja ja'ayuty.

11 Ja toxytyuk 'yadsooj:

—Windsún, ni xykyamudaty je'eyu di'ibu mut ja nuu xyjuudut. Ja'a ko jantsy kuk yu nudajñ, ¿wi'ixuts mij xmyo'oyut yu jiikyru nuu? 12 Ja n'apteety'ajtum Jakoob xytyukmuwu'umumu tyadu nudajñ, ma yu'u ijty ñu'uuktu mut ja 'yu'unk 'yuna'kuty esu juyujk tsyajkaa. ¿Tii wa'anu da mij ni'igu mujuty kadiinam ja'a?

13 Esu Jesús 'yadsooj:

—Nidugekyu di'ibu yaa nu'úktup, paadudup jatugok yu tuudsu, 14 per di'ibu 'yikyru ja nuu di'ibuts uј nmeery, ni na'a tuudsu kyanakypyaadudut. Ja'a ko di'ibuts uј nuu nmeery, jap myujxtáwut jyodoty es myo'oyudut ja jiky'ajtun di'ibu wínu xuu wínu tiempu.

15 Net ja toxytyuk t'adsooy ja Jesús:

—Windsún, meegyudsu tadu nuu es kadiibuts xuyakypyaadut yu tuudsu es ni nganakymyínuduts ma tyadu nudajñ es njuududuts ja nuu.

16 Jesús 'yadsooy:

—Nuјx wow yu mña'ay es muut mmíndut ja yaa.

17 Ja toxytyujk 'yadsooy:

—Kyajts nmədaty ja nña'ay.

Jesús 'yadsooja:

—Mmudajtypy ja tųy'ajtun ko mjuna'añ kyaj xymyudaty ja mña'ay, ¹⁸ ja'a ko niməgoxk tų xy'okmudajtpə mña'ay, es di'ibə jam tyam mmudajtypy jatugə myedyujk, kyaj yə'u xyña'ayuty. Paaty tųy'ajtun éxtam mjuna'añ.

19 Ko ja toxytyujk tmədooy, net t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, n'ijxyryuts ko mij ja Diosə kyugajxpə. ²⁰ Ja n'aptujkuty di'ibə jékyup jyiky'ajttə, ja'a 'yawdajttə ja Dios yaa mə tyadu kopk. Per miits israelítuty mjuna'andə ko jaayə Jerusalén ja it lugaar mə n'awdajttəm.

21 Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Mubajkkuts mij, miimp ja xəə ja oorə mə miits xy'awdattət ja Dios, es ni mgamíndət mə tyadu kopk es ni mganəjxtət Jerusalén. ²² Miits samaritənə ja'ayuty, kyaj xyñijáwədə ti m'awdajttəp, per ədsuty israelítuty, nnija'adəpts tits n'awdajttəp, ja'a ko tsyooñ ja nitsokən mə ja israelítuty. ²³ Per minaamp ja tiempə, es tyamə də'un, ko ja ja'ayuty di'ibə sitų y'awdajttəp ja Dios, t'awdattət mət winə jyot jyə'ajən es mədə tųy'ajtən, mət ko də'unə dən ttseky ja Dios es 'yawdatədət ja ja'ayuty. ²⁴ Dios yə'u də'un ja Ja'ajən, es di'ibə 'yawdajttəp ja Dios, 'yawdattəp mət winə jyot jyə'ajən es mədə tųy'ajtən.

25 Net ja toxytyujk t'anmaay ja Jesús:

—Uj nnija'abuts ko mínup ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx. Ko myínut ja'a, yu'u xy'awa'anadya'ayum tugekyu.

26 Net ja Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Ujtsu du'un Kristu di'ibu mmugajxup.

27 Es net jyajttu ja 'yuxpajkpaty. Es ko t'ijxtu ja Wyindsán myadya'aky mat tu'ugu toxytyujk, du'uñ wyu'amadyaaydyu. Per ni pún oj tkayajtáy: “¿Ti mdsejpy?” o “¿Ti ko xymyutmadya'aky yu toxytyujk?”

28 Net ja toxytyujk tnaswijtsu tsyiy es oj ñejxy kajpnóty es oj t'awánudu ja kugajpn es t'anuumudu:

29 —Min xy'ok'ixtu tyápu ja'ay di'ibuts tu xy'awanu tugekyu di'ibuts tu nduñ. ¿Kyaju du'un jya'adyu tyáadu ja Kristu?

30 Net ja ja'ayuty tso'ondu jap kajpnóty es t'ninajxtu mat ja toxytyujk ja Jesús.

31 Ko naty ja toxytyujk tu ñejxy kajpnóty, net ja Jesusu 'yuxpajkpaty 'yanmaayyu:

—Ya'uxpajkpu, kay oynu'unun.

32 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tyapts ja je'xy nmudaty di'ibu miidsuty ni xykyanijáwudu.

33 Net ja 'yuxpajkpaty ak ja'ajaty ñayyajtuumjudu:

—¿Tu da pún dyajmín di'ibu kyáyup?

34 Esu Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpajkpaty:

—Kots uj nduñ di'ibu tsyejpy púnuts tu xykyexy, ujt jotkadákrats éxtam jyawu ngay n'iigyats.

35 'Miits m'ayuk'ajttabu du'un: “Ko tyugoy'aty taxk po'o es nyajpu'du'kam ja pajta'aky.” Per ujt miits n'anmaaydyup: “¡Ixtu kam! Tu pajta'aky

tyatsnu es tu tpaaty ja tiempu es pyudu'ugut.”*
³⁶ Di'ibu yajpude'kypy ja pyujta'aky, 'yaxájuap ja myaju'uñ; esu pyujta'aky di'ibu yajpude'kypy, ja'a du'an itup winu xuu winu tiempu. Es du'an di'ibu wyijpy ja triigu es di'ibu yajpude'kypy, nimajtsk xyonda_aktu. ³⁷ Es du'an dya'ixyuty ko tyu'ajtanuty di'ibu 'yayuk'ajttap éxtamu tyaadu: “Wiinkpu wyijpy ja triigu es wiinkpu yajpude'kypy.” ³⁸ Hjs miidsuty tu ngaxtu es xyajpudu'uktat ja di'ibu kyaj tu xyñiduungudu. Wiingátypyu tu taiduungudu, es miidsadyu net myajpudu'ktap.

³⁹ May ja samaritanu ja'ayuty di'ibu tso'ondap kajpnóty tmubujktu ja Jesús, ja'a ko ja toxytyujk tu naty 'yanu'umxudu: “Tadu yedyujk xy'anmaayuts tugekyu di'ibuts tu nduñ.” ⁴⁰ Es ko myiindu ma Jesús, net tmanu'xtáktu es wyu'umut mut yu'ujuty. Es ja Jesús oj wye'emy ma ja kajpn majtsk xuu mut yu'ujuty.

⁴¹ Ko ja kugajpnuty tmudoodu ja 'yuxpuijken ja Jesús, ni'igu mayja'ay oj t'akmubuktu ja Jesús.

⁴² Net ja toxytyujk t'anmaaydyu:

—Nmubujknupts uudsuty tyam, kadiinam je'eyu ko mij tu xyñigajxy, ja'a ko nandu'un uudsuty ku'am tu nmadóyuts. Nnija'adupts tyam ko tuj'ajtan ko yu'u Kyrístaty di'ibu yajpojpnitugoyaampy yu naxwíñudu ja'ay.

Jesús dyajtse'eky tu'ugu yajkutujkpu tyuumbu

⁴³ Ja kyumduguk xuu ja Jesús tso'oñ Sikar es oj ñejxy Galileeu. ⁴⁴ Ku'umu naty jayujp tu

* **4:35** Ja'a taadu 'yandijpy ko tu net ja tiempu jya'ty ma ja ja'ayuty 'yaxájudat éxtamu Kristu.

jyuna'añ yu Jesús: “Ni tu'ugu Diosu kyugajxpu kya'ity windsu'ugu mat ja myugugajpn.” ⁴⁵ Es ko ja Jesús jyajty Galileeu, ja ja'ayaty oj 'yaxájudu tsuj, ja'a ko nimayu naty di'ibu oj tu pyaskuxu'attu Jerusalén. Jap t'ijxtu ti Jesús tyuun tugekyu.

⁴⁶ Net ja Jesús jyajty Kanaa, Galileeu ñaaxóty, ma naty ja nuu tu dyajjambity vinu. Es net tu'uk jyajty ja yajkutujkpu tyuumbu di'ibu muju kyutujkun. Jam ja'a tsyuuu Kafarnaúm es ja 'yu'unktumu naty tu pya'ambéty jantsy muk. ⁴⁷ Ko tadu ja'ay tmu dooy ko Jesús tu jyambity Judeeu es ko tu naty myiñ Galileeu, ta tnmiiñ es tmanu'xtáky es jyajpta'agut, es nujx ja 'yu'unk ya'agudáxuty, ja'a ko tim oogánubu naty. ⁴⁸ Ta ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pun kyaj xy'ixtu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan, kyaj miidsuty aj xymyubáktat.

⁴⁹ Net ja yajkutujkpu tyuumbu 'yadsooy:

—Windsún, jo'omdu tsojk, tunu may'ajtan, naam kyajnumts ja n'u'unk 'yeeky.

⁵⁰ Ta Jesús 'yanmaay:

—Nujx ma mdajk. Ja m'u'unk tu 'yaguda'aky.

Ta ja ja'ay tmu bejky éxtam ja Jesús tu 'yanu'umxuty. Ta jyambijty ma tyujk. ⁵¹ Es ko naty tyu'uyo'oy, oj jyajpkubaaduty ja tyuumbu di'ibu naty tso'ondup ma ja puma'ayun. Ta 'yanmaay:

—Ja m'u'unk tu 'yaguda'aky!

⁵² Ta ja yajkutujkpu tyuumbu 'yadsooy:

—¿Ti oorú oga'an tu myubaadú?

Es ja'ajaty 'yadsoodú:

—Extam junakxyu uxu'uy xyeemy ja jyuan.

⁵³ Net ja u'unkteety tjamyejtsy ko nan janakxy_{uu} naty t_u 'yanu'umxaty ja Jesús: “Ja m'u'unk t_u 'yaguda'aky.”

Net ja ja'ay es nidugeky_u di'ib_u tsyunaaydyur ma jyuun tyujk t_umbujkt_u ja Jesús. ⁵⁴ Tyaad_u du'an ja myumajtskr_u ijxw_u'umun di'ib_u myudajtypy ja maj'ajt_un di'ib_u Jesús tyuun ko jyumbity Judee_u es ñejxy Galilee_u.

5

Jesús dyajtse'eky tu'ugu puma'ay pilu pa'aay

¹ Ko waan_u 'yijty ja israelítaty tu'ugu naty ja x_{uu} ttundu jap Jerusalén, es ja Jesús jap oj ñejxy xu'ajtr_u.

² Ma tad_u kajpn myawingón ja kajpndujk aa di'ib_u tyijt_up Borreeg_u Tujk Aa, jap tu'ugu maj pilu ma ja'ay tsi'id_u. Muxoxk_u tyujk wiin t_umdaty es_u israelit_u ja'ay ttijt_u Betesd_u. ³ Jap_u naty ja ja'ay may pya'amgo'kn_ud_u naxkujxy. Tap_u wiints, uxneyby_u, xux, di'ib_u kyaj mbaat yi'xy. Jap 'yawixt_u pilu pa'aay es ja nu_u yu'xut.* ⁵ Jap_u naty tu'ugu yedyujk kyo'kn_u di'ib_u i'px majmókx t_uguk jumajt kujk pya'am 'yity. ⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja puma'ay kyo'kn_u, ñija'abu naty ko jeky t_u 'yayoon_u, net t'anmaay:

—¿M'aguda'agaambu?

⁷ Ja puma'ay 'yadsooy:

* **5:3** Ja ja'ayaty di'ib_u jap myubujkt_up ijty ko winna'agana'aty jyunaky tsajpót_um tu'ugu ankl_us es ja nu_u dyaj'yi'xy, es di'ib_u ja puma'ay jawyiin tujk_up ma ja pilu, ja'a agudakp oytyim di'ib_u pa'amudy_u naty t_umdaty.

—Windsún, kyaj pún púnats xypuyta'agur yap piloty ko jyayi'xy tyadu nnn. Tugok tugókats njatukuya'añ, wiinkpɛ jawyiin'ajtkojp.

⁸ Jesús t'anmaay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajn es nɛjx mā mdujkan.

⁹ Netyɛ ja puma'ay 'yagudaktaay. Ta dyajpude'ky ja myabajn es yo'oydsyo'oñ. Es kom saabudu naty mā ja israelítaty dyajnigutúku es t'amaay'áttat, ¹⁰ yɛ'ujaty t'anmaaydyɛ ja di'ibu naty tɛ 'yaguda'aky:

—Po'xɛnxɛ tyam. Kyaj ñikutíkyaty es xytsyɛmmadítat yɛ mmabajn.

¹¹ Net ja yedyujk 'yadsooy:

—Yɛ di'ibats tɛ xya''aguda'aky, yɛ'uts tɛ xy'anɛmɛ: “Yajmúk yɛ mmabajn es nɛjx.”

¹² Net yajtɛujdu:

—¿Púnxɛ du'un tɛ m'anɛ'umxaty es xyajmúkat yɛ mmabajn es mnɛjxɛt?

¹³ Es ja yedyujk kyaj tnijawɛ púnɛ dun ja'a di'ibu tɛ ya''aguda'agyaty, ja'a ko mā ja lugaarun mayɛ naty ja ja'ayaty es ja'a ko ja Jesús tɛ naty ñɛjxɛ wiink tsoo. ¹⁴ Oknɛm jatugokɛ Jesús tpaty mā ja mɛj tsajptujk. Net ja Jesús 'yanmaayɛ:

—Ix jaygyukɛ. Tyamɛ net tɛ m'aguda'aky. Katɛ mnakypyekyatyñ kɛdiibu mjátat o'ktáy.

¹⁵ Ta ja yedyujk jyɛmbijty es oj t'awanɛ ja israelítaty ko di'ibu tɛ ya''aguda'agyaty, yɛ'ɛ du'un ja Jesús. ¹⁶ Paaty ja israelítaty tɛrajɛdijtso'ondu ja Jesús, mɛt ko ja puma'ayaty dya''agudaky saabudu xɛɛ.

¹⁷ Es ja Jesús t'anmaay ja israelítaty:

—Y_u nDeedy_uts tuumpn_um tyamba_uat, es _uj nandu'_un tuumb_uts.

¹⁸ Pa_uty y_u'u_uj_uty ni'ig_u oj 'yáku_udu, es pa_uty tjaya'oogá_und_u mut ko ja Jesús kyaj tmay'aty twindsu'_ugu ja po'x_un_ux_u es mut ko nandu'_unu Jesús jy_unáñ ko Dios y_u'u tyeety'aj_uty, ja'a ko du'_un ñayby_uja'ty'agy_uty nandu'_un Dios.

Dios_u 'yU'ung_u kyutujk_un

¹⁹ Net ja Jesús t'anma_uay_udy_u:

—Jantsy t_uy'aj_un_uts miits n'an_um_udu ko _uj, Dios ja 'yU'unk, kyajts mba_uat ti nduñ ngu'_um winma'añ_uts. Ndiimby_uts je'ey_u di'ib_uts n'ijxy_upy ttuñ y_u nDeedy_uts. T_ugeky_u di'ib_uds_u nDeety tyi-imp_u, nandu'_un _uj, Dios ja 'yU'unk, ndúñ_uts.

²⁰ 'Pes ja nDeedy_uts xytyuk'ijx_up_uts t_ugeky_u di'ib_u y_u'u tyiimp_u. Es xytyuk'ixaamb_uts waan_u oyjyaty_upy. Es ko xy'ix_ut_ut, du'_uñ_u mw_u'u_um_udy_u'ay_udy_u. ²¹ Es éx_ut_um Dios Teety dyajjiky_upyéky ja o'k_up_uty, nandu'_un _uj, ja 'yU'unk, nyajjiky_upyáku_up_uts di'ib_uts ndsej_upy. ²² Y_u Dios Teety ni pán tka_upayo'oy. _uJ, ja 'yU'unk, t_u xymyo'oy_uts t_ugeky_u ja kutujk_un es nbayo'oy_udu_uts, ²³ es du'_un_uts _uj t_ugeky_u xywyindsu'_ug_udu_ut, ja Dios_u 'yU'unk, éx_ut_um twindsu'_ug_udu_u ja Dios Teety. Di'ib_uts kyaj xywyindsu'_ug_u _uj, nan kyaj twindsu'_ug_u ja Dios Teety di'ib_uts t_u xykyexy.

²⁴ Jantsy t_uy'aj_un_uts miits n'an_um_udu, di'ib_u my_udoo'ij_uty_u di'ib_uts _uj ngajxy_upy es tm_ubeky ja di'ib_uts t_u xykyexy, _uj nmo'oyaamb_uy_uts ja jiky'aj_un win_u x_u win_u tiemp_u, es kyaj ñ_uj_ux_ut ma_u t_uydyu'un_un win_u x_u win_u tiemp_u, ja'a ko

tats njo'tsɯ pyojpɯ es tats nmo'oy ja jiky'ajtɯn winɯ xɯɯ winɯ tiempɯ. ²⁵ Jantsy tɯy'ajtɯnɯts miits n'anɯɯmɯdɯ, minaamp ja tiempɯ, es tyamɯ dɯ'ɯn, ko ja o'kɮuty tmɯdɔwdɯt di'ibɯ ngajxɮpyɯts ɯj, Dios ja 'yU'unk. Es pɯnɯty kyuydyiimpy ɛxtɯmɯts ɯj n'anɯɯmɯ, yɯ'ɯts nmo'oyaampy ja jiky'ajtɯn winɯ xɯɯ winɯ tiempɯ. ²⁶ Dɯ'ɯn ɛxtɯm ja Dios Teety tmɯdaty ja jiky'ajtɯn, nandɯ'ɯnɯts ɯj tɯ xymyo'oy esɯts nmɯdɔtɯt ja jiky'ajtɯn. ²⁷ Es ja Dios Teety tats nandɯ'ɯn xymyo'oy yɯ kutujkɯn es nbayo'oyɯdɯts ja naxwíñɯdɯ ja'ayɯty, ja'a ko ɯjtsɯ dɯ'ɯn ja Naxwíñɯdɯ Ja'ayɯdyɯ Kyudɯnaabyɯ. ²⁸ Katɯ tyaaɯdɯ dɯ'ɯñɯ mdu'uwɯ'ɯmɯdɯ, ja'a ko ja'taaamp ja tiempɯ mɔ ja o'kɮuty di'ibɯ tɯ ñaxtɯkɯdɯ myɯdɔwɮp kots ɯj ngajxɯt, ²⁹ es di'ibɯ oy tɯ jyiky'aty yɔ naxwiiñ, yɯ'ɯ jikyɮpyɯkɮp es ñɯjxtɯt mɔ ja jiky'ajtɯn winɯ xɯɯ winɯ tiempɯ, per di'ibɯ tɯ jyiky'aty axɯk yɔ naxwiiñ, jyikyɮpyɯkɮp es ñɯjxtɯt mɔ ja tɯydyu'unɯn.

Di'ibɯ ñikajxɮpejtypy ko Jesús Diosɯ 'yU'unk

³⁰ 'Ej kyajts ti mbaat kɯ'ɯm ndúñɯts. 'Ej nbaye'ebyɯts ɛxtɯmɯdɯ nDeety xytyuk'ane'emy. Pátɮp wi'ixɯts nbayo'oy, ja'a ko kyajts ɯj ngu'ɯm winmɔ'añ nyajtúñ, ja'ats ndiimpy di'ibɯ tsyejpy ja Dios Teety di'ibɯts tɯ xykyxy. ³¹ Pɯn ɯjts naydyu'uk kɯ'ɯm junaamp ko ɯjtsɯ dɯ'ɯn ja Diosɯ 'yU'unk, kyajts mij xymyɯbúktɯt. ³² Per taa jatɯ'uk di'ibɯ nandɯ'ɯn jyɯna'añ, es di'ibɯ yɯ'ɯ junaamp, tɯy'ajtɯnɯ'ɯ. ³³ Miidsɯty kɯ'ɯm oj xyajtɯwdɯ ja Fwank Yajnɮbajtpɯ, es m'adsoojɯdɯ ko ɯjtsɯ dɯ'ɯn ja Diosɯ 'yU'unk. ³⁴ 'Ej kyajts ndukmada'aky kots pɯn xyñikajxɮpátɯt. Je'eyɯts miits ndukjamyatstɯ

ko ja Fwank jyunañu du'un ko miits mnitso'oktat. ³⁵ Mut ko Fwank Yajnabajtpu, du'un yu'u 'yijty éxtam tu'ugu kudu'xn di'ibu xkyuduxum ma mbaat nyo'oyum, es waanu tiempu mjotkujkudu miidsuty mudu kudu'xn. ³⁶ Es uj nmudajtyruys tu'ugu testiigu di'ibu ni'igu muj yu muj'ajtun tmudaty kudiinam yu Fwank. Di'ibuts uj ndiimpy, Dios Teedyuts xymyooy es ndúnat es nyajkugáxat. Es ja tuunk di'ibuts ndiimpy, yu'u yajniguxe'kupy ko Dios Teedyuts uj tu xkyexy. ³⁷ Nandu'un ja Dios Teety di'ibuts tu xkyexy, pyujtákyu ja'a ko tuj'ajtun di'ibuts ngajxypy. Ni na'anam xkyamudoogajxtu es ni je'eunam xkyaxixtu. ³⁸ Kyaj ja Diosu 'yayuk 'yity ma miidsuty, mut ko kyaj xymyubuktu kots miits nja'anuumadu ko ujtsu du'un ja kugajxy di'ibu Dios Teety tu tkexy. ³⁹ M'uxpajktup miidsuty di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxputy jyaaydu, ja'a ko miits mjuna'andu ko mut yu'u xtyijy tu xygyanaraty yu mjiky'ajtun winu xuu winu tiempu. Moisés es ja Diosu kyugajxputy, ja'a jyaaydu di'ibuts uj nnastu'un nnaskajxu, ⁴⁰ per miidsuty kyajts xy'axajya'andu éxtam Yajnitsókrpu esxuypts miits nmo'oy yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁴¹ 'Kyajts nyajtúñ ja muj'ajtun di'ibu ja'ay yajktup. ⁴² Yajxónats nnijawu ko miidsuty kyajpu Dios xy'awdattu. ⁴³ Uj tu nmíñats yu'uguyjxmudsu nDeedyuts, es miidsuty kyajts xy'axájudu. Per kooxyup myíñ ja wiink yedyujk mut ja ky'uam winma'añ, yu'u sitay m'axájudup. ⁴⁴ ¿Wi'ixats miits xymyubuktudats pun m'uxtaayduyup yu ja'ayuty es mwindsu'ugudut, es kyaj xy'uxta'aydu esu Dios

jyuna'anut ko miits m'oyjya'ay'átyuty? ⁴⁵ Katu mjuna'andu kots uj miits xytyjy nni'unnyá'andu nDeedyuts wyinduuy. Moisés yu'u du'an mni'unnyánudup, di'ibu miits mjot'ajttap. ⁴⁶ Mni'unnyánudup mut ko miits kyaj xymyubuktu di'ibu yu'u jyaaywyu'um ma uj. ⁴⁷ Es pun kyaj miits xymyubuktu di'ibu Moisés kyaxjaay, ¿wi'ix miits xymyubúktut di'ibuts uj miits n'anmaaydyup?

6

Jesús dyajkáy nimogoxk mil naxy ja ja'ay

¹ Ko tyaadu du'an tyuun jyajtú, net ja Jesús oj 'yawinnaxy ma ja Galileeu Myejuñ di'ibu nandu'an xyu'ajtypy Tibeeryus Myejuñ. ² May ja ja'ay pyanujxudu mut ko tu naty t'ixy ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun ko ja puma'ay dyajmubaadu. ³ Ta pyatujku ja Jesús ma tu'ugu kopk, es ñaxwa'tstu mut ja 'yuxpukpúty. ⁴ Pyátubu naty ja israelítuty ja pyasku xuu. ⁵ Ko Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayuty pyanujxudu, net dyajtúy ja Felipu:

—¿Ma net nju'uuyum yu je'xy di'ibu nmo'oyum yu tyadu mayjya'ay?

⁶ Jesús jyunañ du'an es t'ok'ixa'añ wi'ix jyuna'añ yu Felipu, ja'a ko ñija'abu naty Jesús ku'um ti naty tyunaampy. ⁷ Net ja Felipu 'yadsooy:

—Majtsk mugo'px xuu nidún kyaj tpaadut es kujkwaan nmo'oyum nidu'uk nidu'uk.

⁸ Net ja Andrés, ja myuga'axu Simonk Peedru, nan yu'u naty ja Jesusu 'yuxpukpú, jyunañ:

⁹ —Tyam tu'ugu mixyu'unk di'ibu myudajtypy mogoxku tsajkaagyu'unk es majtsku ajkxu'unk,

peru tyaadu waanu yu'u. Kyaj tpaadut mut ko myayjya'ayuty.

¹⁰ Jesús t'anmaay ja 'yuxpukputy:

—Yajnaaxwaatstu nidagekyu.

Net ñaxwa'tstu mugoxk mil ja yedyukuty, es kyaj yajmadsyóy ja toxytyukuty es ja uná'ku'unguty.

¹¹ Net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaagyu'unk es tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxpukputy es ja 'yuxpukputy tmooydu ja mayjya'ay di'ibu naty tu ñaxwaatstu. Es nandu'an ttuun mut ja ajkxu'unk, tmooydu ja ja'ayuty mabaat 'yuts jyotkuda'aktut. ¹² Es ko naty tu jyotkuda'aktu, ja Jesús t'anmaaydu ja 'yuxpukputy:

—Yajmujkta'aydu tugekyu yu tsajkaaky tyuktuk di'ibu tu ñaduku, kadiibu ti wyindugóyut.

¹³ Net ja 'yuxpukputy dyajmujktaaydu majmajtsk muj katsy di'ibu nadujku ma ja mugoxkpu ja tsajkaagyu'ungun. ¹⁴ Es ko ja ja'ayuty t'ijxtu ja ijxwamun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun, net ñayjunánudu:

—Jantsy t'ajtandumu du'un ko yu tyaadu yu'udy Diosu kyugajxpu di'ibu minaamp ya naxwiiñ.

¹⁵ Per kom ja Jesús ñija'aju ko jyamunuxa'anudu agwanu es pyujta'aga'anudu rey, paaty ja Jesús abeky ñaybyujtáku es pyatujku ma ja kopk es ita'an naydyu'uk.

Jesús yo'oy nuu wyinguxm

¹⁶ Es ko tsyu'ujun, net ja 'yuxpukputy jyunajktu ma ja mejyñbya'a. ¹⁷ Ta tyujkudu ma tu'ugu barku es 'yawinnaxa'andu Kafarnaúm. Tu naty wyingoodsun es kyajnum naty ja Jesús jyunbity,

18 net jyantsymyiiiñ ja mak poj es ja mejyñ jyantsyñikapy. 19 Es ko tñ naty tyu'uyo'oydyñ éxtam mągoxk o tądujk mil metran, net t'ijxta ko myñwingóñty ja Jesús ma ja byarka, nñ wingujxy yo'oy. Net tsyñ'kadyaaydyñ. 20 Ta ja Jesús myñgajxñ:

—Ūjtsa dñ'un. Kata mdsñ'ugadñ.

21 Net ja'ajaty jyantsyxyondaktñ es t'axájadñ ja Jesús ma ja byarka. Es waanñ 'yak'ijty, ta jyajtñ ma naty ññjxtñ.

Ja'ay t'axta'aydyñ ja Jesús

22 Jakumbom ja mayjya'ay tñija'adñ pñnuty wñ'umdnñ jam mejyñ awinm, ko yñ'uyuty ja Jesusñ 'yñxprñjkruty ttukñjxtñ ja barkñ di'ibñ naty ti'igynñ, es ko kyaj ja Jesús jap tyñjkñ mñut ja 'yñxprñjkruty. 23 Net naaguty ja barkñ di'ibñ tso'ondñp ma Tibeeryñs kajrn, jyajtñ mñwingón ma naty ja tsajkaaky tñ tkaydyñ ko ja Nindsñn'ajtñmñ naty jawyiin ja Dios tñ tja'aygynda'aky. 24 Es ko ja ja'ay tprñjktñ kwentñ ko ni ja Jesús es ni ja 'yñxprñjkrudyñ naty kyanakyjyápruty, ta tyñjkudñ barkoty es ññjxtñ Kafarnaúm es t'axta'ayñ'andñ ja Jesús.

Jesús yajkypy ja jiky'ajtñ winñ xññ winñ tiempñ

25 Es ko jyajtñ jamdsoo mejyñ awinm, ta tprattñ ja Jesús es t'anmaaydyñ:

—Ya'ñxprñjkrñ, ¿na'axñ mja'ty yañ?

26 Net ja Jesús t'adsooy:

—Jantsy tñy'ajtñnñts miits n'anñmñdnñ, xy'axtaaydyñpts mñt ko mgaaydyñ, yajxón m'ujts mñotkudaktñ. Kyajts mij xy'axta'aydyñ mñt ko xyjaygyúkdñ oy ja ijxwñ'mñnñ di'ibñ myñdajtyry

ja mɔj'ajtɛn di'ibɛts ndiimpy. ²⁷ Katɛ mdundɛ mɛt ja mgɔ'ay m'ukɛn di'ibɛ kyaj 'yiiky. Tundɛ mɛt ja mgɔ'ay m'ukɛn di'ibɛ iigɛp es mmo'oyɛdɛt ja jiky'ajtɛn winɛ xɛɛ winɛ tiempɛ. Tyaadɛ dɛ'un ja kɔ'ay ukɛn di'ibɛts ɛj, ja Naxwĩndɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudanaabyɛ, nmo'oyaambyɛts, mɛt ko Dios Teety dɛ'un tɛ xymyo'oyɛts ja kutujkɛn.

²⁸ Net ja ja'ayɛty jyɛnandɛ:

—¿Tits ndúndɛp esɛts nguɛdyúnɛt di'ibɛ Dios tsyejpy?

²⁹ Ta ja Jesús 'yadsoojɛmbijty:

—Di'ibɛ Dios tsyejpy, yɛ'u es xymyɛbúktɛt ja di'ibɛ yɛ'u tɛ tkexy yɛ naxwiiñ.

³⁰ Ja ja'ayɛty t'anmaaydyɛ ja Jesús:

—¿Ti ijxwɛ'umɛn xytyuk'ixtɛpts di'ibɛ myɛdajtypy ja mɔj'ajtɛn esɛts mij nmɛbúktɛdɛts? ¿Tii dɛn mij mdiimpy? ³¹ Ja n'aptɛjk'ajtam kyaaydyɛ ja manaa* jam mɔ mɔj itɛn, dɛ'un éxtɛm ja Diosɛ jyaaybyajtyɛn jyɛna'añ: “Yɛ'u yɛjk yɛ tsajkaaky di'ibɛ kɛdakp tsajpótm.”

³² Ta ja Jesús t'anmaaydyɛ:

—Jantsy tɛy'ajtɛnɛts miits n'anɛumɛdɛ, kyaj ja Moisés mmooyɛdɛ ja tsajkaaky di'ibɛ kɛdakp tsajpótm, yɛ'u dɛ'un nDeedyɛts di'ibɛ mmooyɛdɛp ja kɔ'ay ukɛn di'ibɛ kɛdakp tsajpótm. ³³ Ja'a ko tadɛ kɔ'ay ukɛn di'ibɛ Dios tɛ mmo'oyɛty, yɛ'u dɛ'un di'ibɛ tɛ kyɛda'aky tsajpótm es tmo'oy ja jiky'ajtɛn ja naxwĩndɛ ja'ay.

³⁴ Net t'adsoodɛ:

—Windsɛn, dɛ'uñɛmts xymyo'oydyɛt tadɛ kɔ'ay ukɛn.

* **6:31** Ix Éxodo 16:13-16, 31.

35 Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Ujtsu du'un ja ka'ay ukun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun, es di'ibuts xyñimiimp, di'ibuts uj xymyubajkp, ni na'a yuu kyapaadudut es ni na'a tudsu kyapaadudut. 36 Per tats miits n'anuumudu, kyaj xymyubaktu óyuts miits tu xyja'ixtu. 37 Di'ibuts ja nDeety tu xymyo'oy, nidugekyu myiñ ma ujun. Es di'ibuts xyñimiimp, kyajts n'uxtíjut. 38 Ja'a ko uj tu nguda'agyuts tsajpótm es ndúnudats di'ibu ja Dios tsyejpy, es kyaj di'ibuts uj ndsejpy. 39 Esu Dios tsyejpy es kyajts nyajtugóyut ni tu'uk yu naxwíñudu ja'ay di'ibuts tu xymyo'oy. Nyajjikypyúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. 40 Es di'ibu Dios tsyejpy, yu'u di'ibuts xy'ijxp es xymyubékyuts éxtam ja 'yU'unk, nmo'oyupts ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu es nyajjikypyúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu.

41 Es mudu tyadu ko du'un tmudoodaaydyu ja israelítaty, ta tni'o'o tniyáxudu mat ko naty tu jyuna'añ ko yu'u du'un ja ka'ay ukun di'ibu tu kyuda'aky tsajpótm. 42 Ta ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaj jya'ajadyu tyadu Jesús, ja 'yu'ungu Josee? N'ixy'ajtamts udsajtam yu tyak tyeety. ¿Wi'ix jyuna'añ ko yu'u tu kyuda'aky tsajpótm?

43 Net ja Jesús 'yanmaayudu:

—Katu mni'ow mniyaaxudu. 44 Ni pán mbaat kyamiñ ma ujun pñ kyaj dyajmíñ yu Dios Teety di'ibuts uj xykyajx. Es di'ibuts xpyanujxp, yu'u du'un nyajjikypyúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. 45 Es du'un éxtam ja Diosu kyugajxputy dyajwe'emy jaaybyéty ma jyuna'añ: “Dios tyuk'uxpukaampy nidugekyu.” Es du'un nidugekyu

di'ibuty myumudeepy ja Dios Teety es tkuydyũñ ja 'yana'amun, yu'u du'un mínup ma ujun.

⁴⁶ 'Kyaj jaa pán jatu'uk t'ixy ja Dios Teety. Ujtsu du'un je'eyu tu n'ixy, es yu'udsu du'un tu xykyexy ya naxwiiñ. ⁴⁷ Jantsy tɔy'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibats xymyubajkp, myudajtypy ja jiky'ajtun winu xu'u winu tiempu. ⁴⁸ Ujtsu du'un ja ka'ay ukun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. ⁴⁹ Ja m'apteedyaty kyaaydyu ja manaa ma ja muj it, es nan o'ktaaydyu, ⁵⁰ per ja ka'ay ukun di'ibu kudakp tsajpótm, ko pán tkay, kyaj ni na'a kya'ooktat. ⁵¹ Ujtsu du'unu tadu ka'ay ukunu jikyypy di'ibu kudak tsajpótm. Ko di'ibu kyaapy 'yikyypy tyadu ka'ay ukun, jiky'átup winu xu'u winu tiempu. Ja'a ko tyadu ka'ay ukun di'ibats uj nyakaampy, yu'u du'un ja nnini'xuts di'ibu nyakaambyats es ja naxwíñudu ja'ayuty tmudáttut ja jiky'ajtun.

⁵² Net ja israelítaty t'umujk tkajxmujkta es ñajjyanánudu:

—¿Wi'ixu tyaadu xymyo'oya'anum njm'xum yu kyum'um nini'x?

⁵³ Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jantsy tɔy'ajtunats miits n'anuumudu, pán kyaj xy'axaju éxtamu ka'ay ukun yu nnini'xuts, di'ibu uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nmo'oyaambyats, es yu nne'pyñats di'ibats ndamaampy nyokaampy, kyaj xymyudáttut ja jiky'ajtun. ⁵⁴ Di'ibu 'yaxájup éxtamu ka'ay ukun yu nnini'xuts esu nne'pyñats, jiky'átup winu xu'u winu tiempu es ujts nyajjikypyúkup ma ja xu'u di'ibu tim ux'okpu. ⁵⁵ Mut ko yu nnini'xuts esu nne'pyñats, yu'u du'un éxtam ja ka'ay ukun. ⁵⁶ Di'ibu 'yaxájup

y_u nnini'x_uts es_u nne'pyñ_uts éxt_um_u kya'ay 'yuk_un, y_u'u d_u'un jiky'át_up mat _uj, es _uj mat y_u'u.
 57 Ja nDeedy_uts di'ib_uts xykyajxp, my_udajty_upy ja jiky'ajt_un, es _uj njiky'át_uy_uts mat y_u'u_ugy_ujxm. Es nand_u'_un_u ty_uad_u di'ib_u 'yaxá_uj_up y_u nnini'x_uts es_u nne'pyñ_uts éxt_um_u kya'ay 'yuk_un, _ujtsky_ujxm jyiky'át_ut. 58 Ja'ats nmadyaky_upy ja tsajkaaky di'ib_u kudak tsajpót_um. Ty_uad_u tsajkaaky kyaj dy_u'_un_uty éxt_um ja manaa di'ib_u kyaaydy_u ja m'apteedy_uty es ók_un_um 'yo'kt_u. Di'ib_u kyaapy ja tsajkaaky di'ib_uts _uj nyajky_upy, jiky'át_up win_u x_un win_u tiemp_u.

59 Jap Kafarnaúm ma ja tsajpt_ujk ya'xpejky ja Jesús t_ugeky_u ty_uad_u.

Mayja'ay tmastu'utt_u Jesús

60 Ko tm_udood_u y_u x_upx_ujk_un di'ib_u Jesús yajky_upy, nimay ja ja'ay_uty di'ibáty pan_ujx_ud_u ñay'anma_uay_ud_u:

—Ty_uad_u di'ib_u myadyaky_upy, nim_uj_uaa oy es ngur_ujk_um. ¿P_un tyunaamby_u kwent_u?

61 Net ja Jesús t'ijxy ko ñi'ooj_ud_u ja ja'ay_uty. Ta t'anma_uay_ud_u:

—¿Tii nyajjot'amb_ujt_up miids_uty m_ud_u ty_uad_u?

62 ¿Wi'ix_u da mjatt_u ko xy'ix_ut _uj, ja Naxwíñ_ud_u Ja'ay_udy_u Kyud_unaaby_u, nbat_ujk_un_ut ma naty jéky_up n'ít_uy_uts tsajpót_um? 63 Y_u'_uy_u ja Dios_u Jya'aj_un di'ib_u yajky_upy ja jiky'ajt_un. Kyaj ti ttsooty ni ti di'ib_u ja'ay tyunánd_up. Di'ib_uts _uj t_u nmadya'aky, jam tsyooñ ma ja Ja'aj_un di'ib_u yajky_upy ja jiky'ajt_un. 64 Per taan_um nidu'ug_uty ma miids_uty di'ib_uts kyaj xymy_ubakt_u.

Du'un jyunañ ja Jesús mat ko tsondaky ñija'aju pánudyu naty kyaj myubékuty es pánu naty kuyakánur. ⁶⁵ Es jyunañ:

—Paadyuts njuna'añ ko ni pán mbaat xykyan-imíñuts pan ja Dios Teety kyajts xytyuknimíñ.

⁶⁶ Net may ja ja'ayuty di'ibu naty panajxur ja Jesús myastútudu es kyaj mat 'yokjudijnudu. ⁶⁷ Net ja Jesús t'anmaay ja nimajmajtskrú 'yuxpajkruty:

—¿Tii mnuxándur miidsuty nandu'un?

⁶⁸ Es ja Simonk Peedru 'yadsooyu:

—Windsán, ¿pánuts nbanajxtur? Mij naydyi'igy mmadajtypy ja ayuk di'ibu myadyakypy ja jiky'ajtun di'ibu winu xu winu tiempu. ⁶⁹ Udsuty tats nmubuktú es nnija'adupts ko mij mGrístuty, Dios ja 'yU'unk.

⁷⁰ Jesús t'adsooy ja 'yuxpajkruty:

—Nimajmajtskúts miits tu nwin'ixy, per nidu'uk pyudsemy mäjku'u maduumba.

⁷¹ Ko tyadu Jesús du'un jyunañ, ja'a naty 'yandijpy ja Juudas, Simonk Iskaryotu myaank, mat ko Juudas yu'u naty kuyakánur oy jyaja'ajuty tu'uk di'ibu nimajmajtskrú 'yuxpajkruty.

7

Kyaj Jesusu myuga'axuty myubúkuu

¹ Ko tyadu tyuun jyajtu, japu naty jyudity ja Jesús ya'axpeky Galileu. Kyaj ñuxáñ Judeu mat ko yu israelitu ja'ayuty jyaya'oogánudu.

² Es tyimpátnubu naty ja xe'emdyujk xuu di'ibu myajtuundur ja israelítuty jap Jerusalén, ³ net ja Jesusu myuga'axuty 'yanmaayy:

—Pudsam ja yaa. Nujx Judeeem es nandu'unu m'uxpukpuky di'ibu jápuky t'ixtat ja m'ajtan di'ibu mdiimpy. ⁴ Kyaj pán ti ayu'udsyu ttuñ pan tsyejpy es ja ja'ay tnijáwut. Mut ko mij xytyuñu tyaadu, tuk'ixu net nidagekyu ja'ay.

⁵ Es du'un 'yanmaayadu ja myuga'axuty mut ko nan kyaj tmubujktu ko yu'u du'un ja Diosu 'yU'unk.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja myuga'axuty:

—Kyajnam jya'ty ja n'oorats. Paadyuts uj kyajts nnujxut mut miidsuty. Nujx miidsuty, mut ko mut miidsuty oy yu'u oytyim di'ibu ooruty. ⁷ Miidsuty kyaj mduk'ak'átudu pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup. Per uj situy xytyuk'ak'ajttupts mut kots uj n'awanu ko axuuk yu'u di'ibu tyuundup. ⁸ Nujx miits mxu'attu. Uj kyajts miits nmuntujxtat mut ko kyajnam tpaaty ja n'oorats mats uj nnujxut.

⁹ Es ko du'un jyunaandaay, ta oj wye'emy ja Jesús Galileeem.

Jesús ñejxy Jerusalén ma xe'emdyujk xuu

¹⁰ Ko waanu 'yijty ko naty ja myuga'axuty tu tsoondu, net ja Jesús tso'oñ es ñejxy xu'ajtruj, oy kyanide'xyuty, abekyu ja'a ñejxy es kyaj mudu mayjya'ay.

¹¹ Ja israelítaty 'yuxtaayadu jap xujóty es jyuna'andu:

—¿Maa da netu tadu ja'ay?

¹² Es ma mayjya'ayuty tmadya'aktu ja Jesús, tap naak di'ibu junándup:

—Oy ja'ay yu'u.

Es wiingátypyu junándup:

—Kyaj 'yoyjya'ayuty, mut ko twin'uñ ja ja'ayuty.

13 Per ni pán kyamadya'aktu mayjya'ayóty, je'eyu ayu'udsyu, mut ko ttsu'ugudu ja teedywyindsánuty.

14 Es ko kyujkwa'xy ja muj xuu, net ja Jesús jyajty Jerusalén. Ta tyujku muj tsajptujk ñabotsoty es tyujku ya'uxpukpu. 15 Es ja israelítuty du'añu wya'umudyaaydyu ko tmadoo'ijttu éxtam ja Jesús ya'uxpeky. Net ñayjyanánudu:

—¿Es wi'ixu tyaadu otyiity tniyawu?, es ni je'eyu kya'uxpékyuty.

16 Jesús t'anmaaydyu:

—Di'ibats uj nduk'uxpuktu, kyaj yu'u myiñ mududsu ngu'am winma'añ, Dios yu'ats tu xykyexy es nduk'uxpákuats éxtamts nduñ.

17 Pán ja pán ttuna'añ di'ibu Dios ñi'ana'amap, yu'u du'an ñijáwudap ko uj yu n'uxpukunats Diósats xymyepy. Kyaj yu'ujuty mut ja ngu'am winma'añats nduñ. 18 Di'ibu kajxp mut ja ky'am winma'añ, nayyajmujpudsamánup ku'am,

per ja di'ibu yajmujpudsamaampy ja di'ibu tu tyuk'ane'emyuty, yu'u dan kajxp tuy'ajtun es ni wi'ix tsow kyaj jyiky'aty axuk.

19 'Moisés yu'u dan mmooyudu ja ana'amun, es ni tu'uk miits xykyamumudowdu es xykyakuydyundu ja 'yana'amun. ¿Es ti kots miits xya'ooga'andu?

20 Net ja ja'ayuty 'yadsoodu:

—¡Mujku'u mij mbajudijtu! Tu mloku. ¿Pánu dan mij mya'oogánup?

21 Jesús 'yadsooy:

—Mut ko saabudu xuu tu'ugu
yedyujk nya''agudákyuts, paaty du'añu

mwa'umadya'aydu. ²² Mjuna'andu ko Moisés ya' du'an mduk'ana'amadu es xytsyúktut waanu ma ja yedyujk'ajtun ya mmaangu'unguty*, oy du'an ja m'aptujkuty di'ibu yajtsondak éxtum jaayum yajtúñ, kyaj ya'adyu Moisés. ²³ Miits mdsujktup ya mmaangu'unguty oy syaabuduty éxtum jyuana'añ ja Moisés 'yana'amun. ¿Es ti ko mjot'ambuktu mat kots tu'ugu yedyujk nya'agudaktaay saabudu xuu? ²⁴ Miits mjunándup ko 'yóyuty pun saabudu xuu mduundup di'ibu Moisés mduk'ana'amadu. Per kots uj nya'aguda'aky saabudu xuu tu'ugu ja'ay, miits mjunándup: “¡Kyaj 'yóyuty!” Es du'an ya'ixy ko kyaj 'yóyuty di'ibu mbayo'oyduup.

Jesús tnigajxy pun ma tsyooñ

²⁵ Net nidu'uguty ja ja'ayuty di'ibáty tsunaayduup jap Jerusalén ñayyajtunjudu:

—¿Ti kyaj jya'ajudyu tyaadu di'ibu 'yaxtaayduup es trajudittu es dya'ooga'andu? ²⁶ Pes tuxim mayja'ayóty kyajxy, es ni pán wi'ix kya'anu'umxudu. ¿Ti wa'anu justisatujkuty tmabuktu ko tyaadu tyu'ajtunuty ko ya'adyu Kristu?

²⁷ Es wiingátyrupu jyunandu:

—Kyaj. Kyaj mbaat, ja'a ko udsajtum nidugekyu nnija'am ma kyugajpndyu tyaadu. Ko myínut ja Kristu, ni pán tkanijáwat ma tsyooñ.

²⁸ Ko naty ya'uxpeky muj tsajptujk ñabotsoty, net jyunán muk:

—Byeen xy'oknijaja'anudu miidsuty púndsudu du'an uj es mats ndsooñ. Per uj kyajts ngu'um winma'añ nmíñuts. Ja'a di'ibu tyu'ajtunduump xykyajxputs.

* 7:22 Ix Lukas 1:59.

Miits kyaj xy'ixy'attu. ²⁹ Ёj situy n'ixy'ajtypyuts, mat ko jámats ndsooñ mā yu'u, es yu'uts tū xykyexy.

³⁰ Net tjamatsandu es tjarujta'agáandu pujxndugóty. Per ni pún tkamajtsy, mat ko kyajnumu naty tpaaty ja xyuu 'yooru. ³¹ May ja ja'ayuty di'ibu myubujktu ja Jesús ñayjyuna'anudu:

—Tyaadu du'un ja Kristu di'ibu minamp, mat ko ni pún mbaat xykyatuk'ijxum yu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu tyiimpy es tū xytyuk'ijxum.

Fariseety tmatsq'andu ja Jesús

³² Ja fariseetujkuty tmūdoodu ko ja ja'ayuty du'un jyuna'andu. Paaty yu'ujuty es ja teedywyindsundujk ttuk'ane'emy ja muj tsajptujk kwentu'ajtputy es tmátstat ja Jesús.

³³ Net ja Jesús jyunañ:

—Waanats n'ita'añ yaa mat miidsaty, es óknunts njumbita'añ mā di'ibuts tū xykyexy.

³⁴ Xy'uxta'aydyupts miidsaty es kyajts xypyaatut. Kyaj mbaat mnujxtu mats uj nnejxy.

³⁵ Net ja israelítaty ñayjyunanudu ak yu'ujuty:

—¿Maa da ñjxa'añ tyaadu ko kyaj nbátum? ¿Wa'anu da ñjxa'añ mā ja nmugugajpn'ajtum di'ibu ijttap grieegu ñaaxóty es dya'uxpuka'añ nandu'un ja grieegu ja'ayuty? ³⁶ ¿Ti dun yu taadu myadyakypy di'ibu tū xy'anma'ayum ko jyuna'añ?: “Xy'uxta'aydyupts, per kyajts xypyaattut. Kyaj mbaat mnujxtu mats uj nnejxy.”

Jiky'ajtun kyaj kyexy ñaxy di'ibu Jesús yajkypy

³⁷ Mā ja muj xuu kyugujxanu, net ja Jesús tyunaaye'ky es jyunañ jantsy muk:

—Pún ja pán tyúdsu, wa'ants xyñimíñ; es di'ibátyats xymyubujkp, wa'an tñ'iiky. ³⁸ Du'un éxtam ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ, di'ibats xymyubujkp, du'un ja'a éxtam myúxat jyodoty ja kom nuu di'ibu yajjiky'ajtp.

³⁹ Es mat yu'u ja Jesús 'yandijpy ko di'ibu mubujkxup, di'ibu panujxup, yu'u du'un ja Dios mo'oyudup ja Espíritu Santu. Per kyajnumu naty jya'ty ya naxwiiñ ja Espíritu Santu, ja'a ko Jesús kyajnumu naty jyumbity tsajpótñ.

⁴⁰ Es ko ja ja'ayuty tmūdoodu tyaadu, tap naaguty di'ibu junandu:

—Jantsy tya'ajtandumu du'un ko tyaadu du'un ja Diosu kyugajxpu di'ibu minaamp.

Ja'ay ñaybyujkwa'xudu

⁴¹ Wiingátyryu ja'ayuty junandu:

—Tyaadu du'un ja Kristu.

Es ja wiingátyryu junandu:

—Kyaj, ja'a ko kyaj ja Kristu jámap tsoona'añ Galileeu ñaaxóty. ⁴² Du'un ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko yu Kristu yu'u tyuamp 'yaats ja rey Davit es Belén kyugajpn'átut, ma myiiñ jyajty yu rey Davit.

⁴³ Es du'un ja ja'ayuty ñaywya'xudu majtsk peky.

⁴⁴ Wiinkpety jyatsojk esxyup yajtsímy, per ni pán du'un tkatuuñ.

Fariseety es teedywyindsúnaty kyaj tmubuktu ja Jesús

⁴⁵ Net ja muj tsajptujk kwentu'ajtpaty jyumbijttu ma ja fariseety es ja teedywyindsúnaty. Ta yajtuujudu:

—¿Ti ko ta xkyayajmíndu?

46 Net ja polásiiuty 'yadsoojúdu:

—¿Ni pánu du'un kyakajxyñum éxtamu tyadu ja'ay!

47 Net ja fariseeuty t'anmaay ja polásiiuty:

—¿Tii nan tu mnayyákudu es tu mwin'uñuty?

48 ¿Ma mij xy'ok'ijxpu ko nidu'ugu njustisu'ajtum o nidu'ugu fariseeu ja'ayuty tmubeky? 49 Es yu ja'ayuty di'ibu kyanija'adap wi'ix ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ, kajxpéky ja'a 'yittu.

50 Nikodemu di'ibu naty koots tu tni'otsy ja Jesús, tapu naty nandu'un. Ta yu'u jyunañ:

51 —Extum xytyuk'ijxum ja n'ana'amun'ajtum ko kyaj mbaat nduydu'unum pán di'ibu kyaj jawyiin nmudo'om es n'ijxum ti dan yu'u tyiimpy axuk.

52 Di'ibu naty jáputy 'yadsoojumbijtudu:

—¿Tii mij nan mgalileeuja'ayu? Xxruk ja Diosu jyaabyajtan es xy'ixut ko ni tu'ugu Diosu kyugajxpu kyamíñ Galileeu.

53 Net ja ja'ayuty yo'oywya'xtu es nidu'uk nidu'uk ñajxtaaydyu ma ja tyujkuty.

8

Toxytyujk di'ibu yajtugeepy ja pujk úkunu wyindsu'kun

1 Es ja Jesús pyatujku ma ja Oliivus Kopk.

2 Jakumbom ko xumñu ja Jesús tyujku jatugok muj tsajptujk ñabotsoty. Ta myiindu ja ja'ayuty es ttuknabíku ja Jesús, es ja Jesús ñaxwe'tsy es dyajtsondáky ja 'yuxpujku. 3 Net ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap dyajmiindu tu'ugu toxytyujk di'ibu tu yajkubaadu ko dyajtugóy

ja pɔjk úkɔnɔ wyindsɔ'kɔn. Ta tɔɔtáktɔ kujk'ám ma ja ja'ayɔty. ⁴ Ta t'anmaaydyɔ ja Jesús:

—Ya'uxɔɔɔkɔɔ, tyáɔɔ toxytyɔjk tɔ yajkubaáɔɔ ko dyajtɔgóy ja pɔjk úkɔnɔ wyindsɔ'kɔn. ⁵ Yɔ Moisesɔ 'yana'amɔn xytyuk'ana'amduɔts es nguka'adsudats es 'yoogɔt yɔ dɔ'ambɔ toxytyɔjkɔty. ¿O wi'ix mij m'okjɔnaaambɔ?

⁶ Dɔ'ɔn jɔnandɔ es tɔɔtá'áktɔ ja pyeky es dɔ'ɔn mbaat tni'ɔnɔdɔ. Ta Jesús wyindaky es jyaay naxkɔjxy mɔt tu'ugɔ kyɔwa'xɔpy. ⁷ Es ko yajtɔɔjɔmbijtɔdɔ, ta Jesús kyɔjkɔ jatɔgok es t'anmaaydyɔ:

—Miidsɔty nidu'uk di'ibɔ kyajɔɔ pyoɔɔɔ, wa'an tu'ugɔ tsaa ttukka'átsy jawyiinɔ tyáɔɔ toxytyɔjk.

⁸ Ta wyindaky jatɔgok ja Jesús es 'yakjaay naxkɔjxy. ⁹ Es ja'ajɔty ko tyááɔɔ tmádoodɔ, net ñayjya'áɔɔ éxtɔm ñayñi'ɔnɔdɔ kɔ'ɔm. Net pyɔdsɔmɔdɔ nidu'uk nidu'uk, tsyondaky mɔt ja waanɔ mɔjja'aybyɔ es ttukkugɔjxy mɔt ja waanɔ uná'kɔɔ. Es ko oj pyɔdsɔmɔdɔ'aydyɔ, net ja Jesús oj wye'emy nimajtsk mɔt ja toxytyɔjk. ¹⁰ Net ja Jesús wya'kkujkɔ jatɔgok es t'ijxy ko kyajɔ naty ma pán, ja'ayɔ ja toxytyɔjk naydyu'uk. Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyɔjk:

—Nitɔ, ¿ma net ja di'ibɔ mni'ɔ'ɔnɔdɔɔ? ¿Ni pán tɔ mgatukkumádoɔty?

¹¹ Ta ja toxytyɔjk 'yadsooy:

—Windsán, ni pán.

Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyɔjk:

—Es ni ɔjts mij ngatukkumádoɔwɔt. Nɔjxnɔ tyam es katɔ mnakypyekytyúñ.

Jesús éxtɔmɔ jajɔn ma naxwíñɔdɔ

12 Jesús óknũm jatũgok t'anmaay ja ja'ayuty:

—Ujtsũ du'un éxtũm tu'ugũ jajũn di'ibũ ñũ'ũmeepy tyu'ũmeepy nidũgekyũ naxwĩñũdu ja'ay. Tũgekyũ di'ibũts xyryaduump es xyryanũjxp, du'un yũ'ũjuty éxtũm di'ibũ jũdijttũp nũ'am tu'am mũt ja jajũn, es kyaj kyunap kyuja'pxũt éxtũm ja di'ibũ jũdijtp kubi'its ku'ook.

13 Net ja fariseeuty 'yadsoodũ:

—Mij kũ'ũmũ m'ayuk xyñikajxpéty, du'un kyaj tyuñ.

14 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Oyũts ẽj n'ayuk nnikajxpéty, tuump ja'a, mũt ko ẽj nnija'ãbũts mãts ndsooñ es mãts nnejxy.

15 Miits xyryayo'oydyũpts éxtũm kyũxe'eky. Kyaj xyryayo'oydyũ éxtũm tyũ'yajtũnũty. Uj ni pũnũts ngapayo'oy.

16 Per kots ẽj pũn nbayo'oy, mũt ja tũ'yajtũnts ẽj n'anũũmũ, mũt ko ẽj kyajts naydyu'uk ti nbayo'oy, ẽjtsũ du'un mũdũdsũ nDeety. Paaty nimajtskũts ũũdsũty.

17 Mũ miits ja m'ana'amũnũty jaaybyéty 'yity: “Pũn ja nimajtskũ ja testiigu ti'igyũ kyajxtũ, yũ'ũ dũn nmũbũjkũm.”

18 Pes ẽjtsũ du'un kũ'ũm nayñidestiigu'ajtp, esũ nDeedyũts di'ibũts xykyajx, yũ'ũ dũn jatu'ugũ testiigu.

19 Net ja ja'ayuty yajtũũjũdu:

—¿Mũã dũn net ja mDeety?

Jesús 'yadsooy:

—Kyajts miits xy'ixy'attũ, es nan ni nDeedyũts xykyã'ixy'attũ. Kooxyũpts miits xy'ixy'attũ, nan m'ixy'ajttũpxyũpts yũ nDeedyũts.

20 Tyããdu oj tkajxy ja Jesús ko naty ya'ũxpeky mũ ja mũj tsajptũjk mũ jap 'yity ja limosnũ abũjkn.

Es ni pún kyamajtsudú esxyup yajnejxyuty pu-
jxndugóty, mut ko kyajnumú naty traaty ja xyúú
'yoorú.

*“Mats új nnúxq'añ, kyaj miidsuty mbaat
mnújxtú”*

²¹ Net ja Jesús t'anmaaydyú jatugok:

—Új nújxnúpts, es miits xy'úxta'aydyúpts, es
m'ooktup mut ja mbojputy. Kyaj mbaat mnújxtú
mats új nnejxy.

²² Net ja israelítuty ñayjynánudú:

—¿Wa'anú da ñayya'ooga'añty? ¿Paaty jyuna'añ
ko kyaj mbaat njo'omum má yú'ú ñejxy?

²³ Jesús t'anmaaydyú ja ja'ayuty:

—Miidsudyú dú'un di'ibú yá naxwiiñ tú mmin
tú mja'ttú, per újtsú dú'un di'ibú tsajpótm
kúdakp. ²⁴ Paaty miits n'anúumúdu ko m'ooktup
pekymúut, ja'a ko pún kyaj xymúubaktú es újú
dú'un éxtumts njuna'añ, m'ooktup pekymúut.

²⁵ Net yajtújádú:

—¿Mbúnxú dú'n mij?

Jesús 'yadsooy:

—Jawyíñúpts miits tú n'anúumúdu. ²⁶ Máyñúmts
ngakajxy es ngapayo'oyñúmts miidsuty. Per
ja di'ibúts tú xkyéxyúts, ja'a dú'un junaamp
túy'ajtún, es di'ibúts új n'anmaary ja ja'ayuty, yú'ú
di'ibúts tú nmúdoý tkajxy ja di'ibúts tú xkyéxyúts.

²⁷ Per ja israelítuty kyaj tjaygyúkúdu ko ja Jesús
jya'anú'amxúdu ko yú'ú dú'un U'unk'ajtup ja Dios.

²⁸ Paaty ja Jesús t'anmaaydyú jatugok:

—Kots miits xpyujta'aktú kújxm, nétúts mi-
its xy'úxkápúduúts ko újtsú dú'un éxtumts mi-
its nja'anúumúdu ko új kyajts ti nduñ mut ja

ngu'am winma'añats. Ndiimbyats ja'ay di'ibats ja nDeedyats tã xytyukni'ix. ²⁹ Di'ibats xykyajx, du'añam 'yity mat uj. NDeedyats kyajts naydyu'uk xyñas'ix, ja'a kots du'añam nduñ di'ibu yu'u tsye-jpy.

³⁰ Ko tyaadu du'un jyunañ ja Jesús, may di'ibu myabujkta.

Diosu 'yu'ungaty esu mɔjku'ugópku 'yu'ungaty

³¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja israelítaty di'ibu mabujkxadu:

—Pun mbadiimpy éxtamts miits n'anumadu, n'axpɔjkpu'átupts miidsaty, ³² es m'ixy'áttup ja tɔy'ajtun, es yu tɔy'ajtun yu'u myajwu'amadup awa'atstuuy.

³³ Net ja fariseeuty 'yadsoodu:

—Ujtsu du'unaty ja tyump 'yaadsaty ja Abraan, es ni na'anumts pán xykyatuumba'áty. ¿Wi'ix mij mjuna'añ ko xyajwu'amut awa'atstuuy?

³⁴ Jesús t'adsooy:

—Jantsy tɔy'ajtunats miits n'anumadu, pun tu'ugu ja'ay naygyayajkup jyiky'átut mat ja pyeky, pes tã du'un myumada'agyuty ja pojpu es du'un 'yity éxtam njuna'anam ja pojpu tyuumba juybyu. ³⁵ Es yu tuumba juybyu, kyaj yu'u 'yity éxtam ja windsanu 'yu'unk. Ja u'unk ja'a du'un winu xuu winu tiempu wu'amp éxtam ja tyaak tyeedyu 'yu'unk. ³⁶ Paaty pun ja Diosu 'yU'unk myajwu'amadu awa'atstuuy, tɔy'ajtun ko awa'atstuuy myajwu'amadu. ³⁷ Tuts nnijawu ko Abraan miits m'ok'átadu. Per xya'oogándupts mat ko kyaj xykyupuktã éxtamts miits nja'anumadu.

³⁸ Uj yu'ats ngajxypy di'ibudsu nDeety tã

xytyuk'ixy. Es miits xytyundu nandu'un éxtum ja mdeedyuty tu m'anu'umuxudu.

³⁹ Net ja israelítuty 'yadsoodu:

—Újtsu du'un Abrauan ndeety'ajutup.

Es ja Jesús 'yadsooju:

—Kooxyup miits m'u'unk'átudu Abrauan, yu'uxyup mduundup di'ibu yu'u tyuun. ⁴⁰ Oyuts miits tu nja'anuumudu ja tuy'ajutun di'ibuts uj nmudoo mu Dios, xya'ooguándupts miidsuty. Abrauan ni nu'u du'un kya'adutsy. ⁴¹ Miidsuty nandu'un m'adu'utstu éxtum ja mdeety 'yadu'utsy.

Ta 'yadsoodu:

—Úudsuty nmudajttupts ja nDeety ti'igyu, yu'u Dios. Kyajts udsuty nbuxyky'attu.

⁴² Jesús t'adsoojumbijty:

—Kooxyup tyu'ajutuntuty ko Dios miits xyTy-eety'áttu, pes xytsyojktupuxyupts miidsuty, mut ko uj nmíñuts mut yu Dioskyujxm. Kyajts tu nmiñ mut ja ngu'um winmu'uñuts. Mut ko ja Dios tu xykyéuxyuts, puadyuts tu nmiñ.

⁴³ '¿Ti ko xykyajaygyúudu di'ibuts miits nja'anmuaydyup? Ja'a ko kyaj xymyudowu'uandu di'ibuts uj ngajxwa'xyu. ⁴⁴ Miidsuty mujku'ugópk mdeety'ajttup es yu'u miits mja'a'ajudup, es ja'a miits mduundup di'ibu yu'u tsyejpy. Yajja'ay'o'krumu'u jawyíñup es kyaj ti ttuñ di'ibu tuy'ajutun. Ni nu'u kyakajxy mut ja tuy'ajutun. Ko 'yanda'aky, kyu'um ja'a yu'u kyajxyu, ja'a ko andakp yu'u, es yu'u yajtsondák ja andakun. ⁴⁵ Es mut ko tuy'ajutun miits n'anuumudu, puaty kyaj xymyubúktuts. ⁴⁶ ¿Pun miidsuty nidu'uk dyajniguxu'ugut kots uj nmudaty ja

nbojpu? Es pun tuy'ajtun di'ibuts uj ngajxypy, ¿ti ko xykyamubaktu? ⁴⁷ Di'ibu ja'a'ajtar ja Dios, myudoo'ijtypy ja Diosu 'yayuk. Per kom miidsuty kyaj mja'a'átudu ja Dios, paaty kyaj xymyudoo'itá'andu.

Taaym naty ja Kristu ko kyajnam ja Abraan

⁴⁸ Net ja israelítuty jynandu:

—Tuy'ajtun éxtumts mij n'anuumudu ko mij msamarítanuty es mmudajtypy ja ka'oybyu.

⁴⁹ Esu Jesús 'yadsooy:

—Kyajts uj nmudaty ja ka'oybyu. Di'ibuts ndiimpy, yu'u yajnixexekypy ko nwindusu'kupts ja nDeedyuts, es miits kyajts xywyindsu'uguduts.

⁵⁰ Uj kyajts n'axta'ay púnuts xywyindsu'ugup. Jaa'ajtp pún tseyjpy esats windsu'ugu n'ítut, yu'u du'unuts xypyaye'epy. ⁵¹ Jantsy tuy'ajtunuts miits n'anuumudu ko di'ibu pyadiimpy éxtumts n'anuumu, ni na'a kya'oogut.

⁵² Ta ja israelítuty 'yadsoodu:

—Tyam tuy'ajtun uudsuty njuna'añ ko mij mmudajtypy ja ka'oybyu. Abraan es ja Diosu kyugajxpty nidugekyu 'yo'ktaaydyu, es mij mjuna'añ: “Di'ibu pyadiimpy éxtumts n'anuumu, ni na'a kya'oogut.” ⁵³ ¿Tii wa'anu da mij waanu ni'igu mmájuty es kudiinumsu ndeety Abraan? Yu'u o'k, es ja Diosu kyugajxpty nandu'an 'yo'ktu. ¿Napunu du'an mij mnaybyujta'agyuty?

⁵⁴ Ta Jesús 'yadsooy:

—Pun ujts ku'am naymyujpajtákap, kyaj ti tsooty. Per di'ibuts tu xymyo'oy ja muj'ajtun, yu'u nDeedyuts di'ibu miits nandu'an mjunándup ko yu'u xyDyios'attu. ⁵⁵ Per miits kyaj xy'ixy'attu.

Ëj sitay n'ixy'ajtypyuts. Kooxyupts ɛj njuna'añ kots kyaj n'ixy'aty, nɛgooxyupts ɛj n'okpi'tskajxnɛ ɛxtɛm miidsaty. Per ɛj sitay n'ixy'ajtypyuts, es nguydyimbyuts ɛxtɛm yɛ'u dyajnigutúku.

⁵⁶ Ja m'aptɛjk Abraan 'yixán ja tiempɛ mats ɛj nmiiñ yá naxwiiñ. Nɛgo o j 'yokxondaknɛ ko o j t'ixy.

⁵⁷ Net ja israelítaty t'anmaaydyɛ ja Jesús:

—Ni justyikxymyɛjk jɛmɛjnɛm xykyamɛdaty, ¿es mjuna'añ ko tɛ xy'ixy ja Abraan?

⁵⁸ Jesús 'yadsooy:

—Jantsy tɛy'ajtɛnɛts miits n'anɛmɛdɛ, taayɛmɛdsɛ naty ɛj ko yɛ Abraan myiiñ jyajty.

⁵⁹ Net tkonɛ'ktɛ ja tsaa es tjatukka'adsándɛ ja Jesús. Per ja Jesús ñayyu'tsɛ es tsoyo'ón mɛ ja mɛj tsajptɛjk, mayjya'ayóty ñajxy es ñɛjxnɛ.

9

Jesús dya'ijxpéky di'ibɛ wiints jajt naxwiiñ

¹ Ko ja Jesús ñajxy mɛ tu'ugɛ lugaar, japɛ naty tu'ugɛ yedyɛjk di'ibɛ tɛ myiiñ tɛ jya'ty yá naxwiiñ wiints. ² Net ja Jesusɛ 'yɛxpɛjkpɛty yajtɛjɛdɛ:

—Windsún, ¿ti ko dɛ'ɛn jyajty yá naxwiiñ tyadɛ yedyɛjk wiints? ¿Wa'anɛ da yɛ'ɛjɛty mɛt ja tyáak tyeety ja pyojpɛ, o mɛt ja kyɛ'ɛmbojpɛ?

³ Esɛ Jesús 'yadsoojɛ:

—Kyaj yɛ'ɛjɛty mɛt ko pyojpɛ kɛ'ɛm tɛɛdaty es ni kyaj yɛ'ɛjɛty mɛt ko tyáak tyeety pyojpɛ ja'ayɛty, ja'a taadɛ es ya'ixɛt di'ibɛ ja Dios tyiimpy.

⁴ Ko 'yakxɛñɛmɛty, mbaadɛts n'aktúñ ja tyuunk di'ibɛts xykyajx. Miimp ja koots it mɛ kyaj mbaat

pún tyuñ. ⁵ Kots uj n'ak'ítyñum ya naxwiiñ, ujtsu du'un di'ibu kyude'xypy ja naxwíñadu ja'ayuty.

⁶ Ko tyaadu du'unu Jesús jyanáñ, net ñastsuju naxkujxy es dya'e'ky waanu mo'onts mudu tsuju. Ta ttukwingutse'ky ja wiints. ⁷ Net ja Jesús 'yanmaayu:

—Nujx mwimbujy ma yu Silo'ee pilu (di'ibu ayuk wimbudsump Tu Yajkéxy).

Ta ja wiints oj wyimbujy. Net oj 'yixpéky es ñejxy ma tyujk. ⁸ Net ja di'ibu ijty wiints ja mydujkpa'ajuty es ja di'ibu naty tu 'yixadu ñayjyanandu:

—¿Ti kyaj jya'ajudyu tyadu yedyujk di'ibu tu 'yity naxwa'tsp es t'amdooy yu limosnu?

⁹ Nidu'uguty jyanandu:

—Ja'adsu tyaadu.

Wiinkpety jyanandu:

—Kyaj jya'ajuty, nadu'un kyuxe'eky.

Per ja yedyujk ku'um 'yadsooy:

—Ujtsu du'un.

¹⁰ Net dyajtudu:

—¿Wi'ix tyam mbaat m'ixy?

¹¹ Ta ja di'ibu naty wiints 'yadsooy:

—Ja yedyujk di'ibu xya'ajtypy Jesús, yu'u waanu mo'onsu'unk tu dya'eeky es tu xytyukwingutse'egyats, es tu xy'anamats: “Nujx ma yu Silo'ee pilu es mwimbújat.” Tats oj nnejxy es tu nwimbujyats. Nétats tu n'ijxpéky.

¹² Net ja ja'ayuty 'yanmaayudu:

—¿Maaxu net ja yedyujk?

Ta 'yadsooy ja di'ibu tu 'yixpéky:

—Kyajts nnijawu.

Fariseeety dyajtáw dyajtuda'aktá ja ja'ay di'ibá wiints tá 'yity

13 Net tmánajxtá ja di'ibá naty tá 'yijxpéky má fariseeety, 14 ja'a ko ja Jesús dya'e'ky ja mo'onsu'unk má ja israelítaty ja pyo'xunxhá es dya'ijxwa'xy ja wiints. 15 Net ja fariseeety dyajtáy ja yedyajk, ja di'ibá naty tá 'yijxpéky:

—¿Wi'ixá dá'un ko tyam mbaat m'ixy?

Ta 'yadsooy ja di'ibá naty wiints:

—Yá'uts waaná mo'onsu'unk tá xytyuk-wingutse'egyáts, oj nwimbuju, es tyam n'ijxpatá.

16 Nidu'ugádyá fariseeety jyanandá:

—Tyády yedyajk di'ibá dá'un tá ttuñ, kyajpá Dios jya'a'átaty, mat ko kyaj tá twindsá'ugá ja po'xunxhá.

Es wiingátypyá jyanandá:

—¿Wi'ix mbaat ttuñ ja ijxwá'amán di'ibá myadajtypy ja muj'ajtán di'ibá tyiimpy pán yá'á pekyjya'ay?

Esú dá'un kyaj ti'igyá winmá'añ tmádatá.

17 Net jatúgok dyajtádyá ja di'ibá naty wiints:

—Es mij, ¿wi'ix nándá'un m'okjánaambá mádyá tády yedyajk di'ibá tá mmo'oyaty yá m'ijxán?

Net ja'a 'yadsooy:

—Pes áj jánaambáts ko yá'adyá Diosá kyugajxpá.

18 Per ja israelítaty kyaj tmábukandá ko naty ja ja'ay tá 'yity wiints es ko táá 'yijxpéky. Net oj twowdá ja tyáak tyeety ja di'ibá naty wiints. 19 Net dyajtádyá:

—¿Mijtsá tyády m'u'unk di'ibá mjánándap ko jya-jty náxwiíñ wiints? ¿Wi'ixá dá'un 'yíxyaty ko tyam mbaat 'yixy?

20 Net ja u'unkteety u'unқтаак 'yadsood_u:

—Т_uy'ajt_un ko _uuds_udy_u ty_uad_u n'u'unk di'ib_u miin jajt wiints. ²¹ Per _uds_uty kyajts nnijáw_ud_u wi'ix_u d_u'an ko tyam mbaat 'yixy es ni nganijáw_ud_uts p_un_u d_u'an t_u ya'ijxpéky_uty. Yajtáw_ud_u y_u'u. M_uj ja'ay m_uj _una'k y_u'u. Wa'an mdukm_umadya'agy_uty y_u'u.

²² Ja ty_uak tyeety jy_unand_u d_u'an m_ut ko ja teedywyinds_un_uty t_us_u'_ug_ud_u, ja'a ko t_u n_uty nand_u'_un ñaygyajx_ud_u ko k_udiib_u ñakykyup_uk_ud_ut tsajpt_ug_uty o_utyim p_un_uty di'ib_u j_una_uamp ko y_u Jesús y_u'u ja Krist_u. ²³ Pa_uty ja ty_uak tyeety jy_unand_u: “Yajtáw_ud_u y_u'u. M_ujja'ay m_uj'una'k y_u'u.”

²⁴ Net ja israelít_uty t_unigajx_u jat_ugok ja yedy_ujk di'ib_u n_uty wiints. Ta t'anma_uaydy_u:

—Kajx t_uy'ajt_un, m_ut ko _uds_uty nnija'ad_upts ko tad_u yedy_ujk pyojp_uja'ay_uty.

²⁵ Ta 'yadsooy di'ib_u n_uty wiints:

—Kyajts _uj nnijaw_u p_un pekyjya'ay o kapekyjya'ay y_u'u. Di'ib_uts oy nnijaw_u, ja'a kots _uj t_u n'ity wiints es tyam ijxp_uts.

²⁶ Net ja farisee_uty t'anma_uaydy_u:

—¿Wi'ix t_u mdúñ_uty? ¿Wi'ix t_u mmo'oy_uty ja m'ijx_un?

²⁷ Ta 'yadsooy ja yedy_ujk:

—T_uts miits nja'an_um_ud_u es kyaj xytyund_u kwent_u. ¿Ti ko miits xytsyokt_u es _uj jat_ugok nnikajxpát_ud_uts? ¿Wa'an_u da miids_uty nand_u'_un xypyan_ujxa'and_u?

²⁸ Net ja israelít_uty t'ood_u es t'anma_uaydy_u:

—Mij mbanejxypyu tadu yedyujk. ¡Udsuty kyaj! Udsuty yu'uts mbanujxtap yu Moisés. ²⁹ Udsuty nnija'adap ko yu Moisés myugajxu Dios. Kyajts nnijáwudu ma tadu yedyujk tsyooñ.

³⁰ Ta 'yadsooy ja di'ibu naty wiints:

—¡Tim tugatsy mat ko mjuna'andu miidsuty ko kyaj xyñjáwudu ma tyadu yedyujk tsyooñ di'ibats uj tu xymyo'oy yu n'ijxunats! ³¹ Nnija'am yajxon ko Dios kyaj tmadoo'ity ja pekyjya'ayuty, ja'ayu myadoo'ijtypy ja di'ibu awdajttap es tkuudyundu ja di'ibu Dios tsyejpy. ³² Ni na'anum pán tka-madya'aky ko jyaaty di'ibu myeepy yu 'yijxun tu'ugu ja'ay di'ibu wiints ya naxwiiñ tu myiñ tu jya'ty. ³³ Kooxyubu tyadu yedyujk tu kyamiñ Dioskyjxm, kyajxup mbaat ttuñ ni tii.

³⁴ Net ja israelítaty 'yadsood:

—¿Wi'ixats uj mij xya'axpaka'andu?, di'ibu tu mmiñ naxwiiñ amuj pojpu ja'ay. Net kyaj t'okkupujknudu tsajptugóty.

Púnaty ijttap éxtama wiints

³⁵ Myadoo Jesús ko kyaj t'okkupujknudu ma ja tsajptujk ja di'ibu naty wiints. Es ko Jesús mat ñaybyatu di'ibu naty wiints, ta dyajtuy:

—¿Mmabejkypy mij ja Naxwiiñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu?

³⁶ Net ja ja'ay 'yadsooy:

—Windsán, anmaagyuts pánu dan yu'a, esats nmabúkat yu'a.

³⁷ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un. Tu xy'ixy es tyam nmumadya'aky.

³⁸ Net ja ja'ay ñaygoxtunaaydyáku Jesús wyinduuy, es jyunañ:

—Windsún, nmubejkyppuats mij.

³⁹ Netu Jesús 'yadsooy:

—Ujts tu nmiñ esats uj ja ja'ay nbayo'oydyut, es nmo'oya'añats ja 'yijxun ja wiindsuty es nyajjumbítuduts wiints ja di'ibu junándap ko yu'u 'yixtu.

⁴⁰ Nidu'uguty ja fariseeuty di'ibu naty muat jap ko tyaadu tmudoodu, net jyunandu:

—¿Wa'anu da udsuty nandu'un nwiints'áttu?

⁴¹ Jesús 'yadsooy:

—Kooxyup miits mwiints'áttu, kyajxyup miits ja peky xymyudattu. Per kom mjunándap ko m'ixtu, pes mmudajttup ja peky.

10

Borreegu kwentu'ajtpu madu byorreeguty

¹ Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibu kyaj tyuku ma korral aan es pyuty wiink tsoo, yu'u du'un ja ma'tspu. ² Per di'ibu tujkup ma korral aan, yu'u du'un ja borreegu kwentu'ajtpu. ³ Ja korral aa adunaabyu ya''awátsxup ja borreegu kwentu'ajtpu, es ja borreegu kwentu'ajtpu dyaxu mat ja xyuu ja byorreegu, esu borreegu pyudsundu jap korraloty, ja'a ko dyo'kmudóy di'ibu kwentu'ajtpu. ⁴ Es ko naty tu dyajpudsuumda'ay tugekyu, ta twinyo'oyu, es ja byorreegu pyanujxudu mat ko yo'kmudóyuty. ⁵ Per tu'uk di'ibu kyaj t'ixy'aty, ni'igu tkuge'eky, mat ko kyaj dyo'kmudóy ja di'ibu kyaj t'ixy'aty.

⁶ Du'un jyunáñ ja Jesús, per kyaj tjaygyujkudu ja ja'ayuty di'ibu ja Jesús 'yandiypy ma ja myadya'aky.

Jesús éxtamu oybyu borreegu kwentu'ajtpu

⁷ Paaty ja Jesús jyunáñ jatugok:

—Jantsy t̄ay'ajt̄an̄uts miits n'an̄um̄adu ko ujtsu du'un éxtum ja korral aa ma ñaxtu ja borreegu. ⁸ Nidugekyu di'ibu jawyiin miindu es jyunandu ko yu'u Dios kyéxyuty, ma'tspaty yu'u. Per ja ja'ayuty di'ibuts uj nborreegu'ajtypy kyaj tyuunadu kwentu. ⁹ Ujtsu du'un ja korral aa. Di'ibu t̄ajkup ma uj, yu'u nitso'ogup éxtum ja borreegu ko tyuku tsuu ma kyorral es pyudsemy ju'xpu jépyup. ¹⁰ Yu ma'tspaty myndu je'eyu es myaadsa'andu es ya'ooga'andu es yajkutugoya'andu, per uj tu nmíñuts es ja ja'ayuty tmudáttut ja jiky'ajt̄an, es tmudáttut ja jiky'ajt̄an muj wiin kajaa.

¹¹ Ujtsu du'un ja oybyu borreegu kwentu'ajtpu. Yu oybyorreegu kwentu'ajtpu kyu'oogup ja byorreeguty. ¹² Yu m̄aduumbu ja'ayu je'eyu wyinma'lañ'ajtypy ja myuju'uñ. Ko kyaj yu'ujaty ja borreegu kwentu'ajtpu es kyaj tja'a'áty ja borreegu, paaty ko t'ixy myiñ ja waxka'uk, netyu kye'eky. Net ja waxka'uk tmatsy ja borreegu nidu'uk es nidugekyu dya''agakwa'xta'aydyu mat ja tsu'ugu. ¹³ Paadyu tadu m̄aduumbu kye'eky, ja'a ko myujuudyuñ, es kyaj tkwéntuty ja borreeguty.

¹⁴ Ujtsu du'un ja oybyu borreegu kwentu'ajtpu. Uj n'ixy'ajtypyuts ja nborreeguts es nan xy'ixy'ajttupts yu'ujaty, ¹⁵ éxtum ja nDeedyuts xy'ixy'átyuts es uj nandu'un n'ixy'átyuts. Nyajkypyuts ja njiky'ajt̄an mat yu'ugyujxmu nborreeguts. ¹⁶ Nmudajtypyuts ja wiinkp̄aty ja nborreeguts mats jatu'ugu ngorral, es nyajm̄in̄upts nandu'un ma tyaadaty. Xymyudówdupts uj yu'u, es tuk kajpu'ak 'yítut yu borreegu es ti'igyu ja

kwentu'ajtpu.

¹⁷ 'Dios, yu nDeedyats, xytsyojkrats uj mat ko nyaka'añats ja njiky'ajtun es n'axajya'añats jatugok. ¹⁸ Kyajts pún n'jiky'ajtun xyrujkat pan kyajts uj nyaka'añ. Nmudajtypyats ja mak'ajtun es nyakudats ja njiky'ajtun es n'axajudats jatugok. Tyad yu'ats xytyuk'ana'am yu nDeedyats.

¹⁹ Ko ja israelítaty tmudoodu tyadu Jesús ja 'yayuk, net oj ak ja'ajaty ñaygyajxytsyiigudu. ²⁰ May di'ibu junandu:

—Myudajtypy ja ka'oybyu es loku yu'u. ¿Ti ko xytyundu kwentu?

²¹ Peru wiinkruty junandu:

—Ni pún di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu es kyajxut du'un. ¿Tii wa'anu da tu'uk di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu tmo'oyut yu 'yijxun yu wiindsuty?

Israelítaty kyaj tmubaktu ja Jesús

²² Ja'a naty ja disyembru po'o ma ja ja'ayuty xydundu ma yajmujtún ko yajkuni'xy ja muj tsajptujk jap Jerusalén. ²³ Ja Jesús japu naty jyudity ma ja muj tsajptujk ma txu'aty Salomongu Tyujk Wiin. ²⁴ Net ja israelítaty dyajnabíku ja Jesús es t'anumudu:

—iNugoots njantsywyinmaydyu! ¿Ti kots tyam xykyadim'anumudu wa'ats pan mijtsu du'an mGristu, o kyaj?

²⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tuts njajana'añ, es kyaj xymyubaktu. Di'ibats uj ndiimpy mat ja kutujkun di'ibudsu nDeety tu xymyo'oyats, yu'u yajniguxe'kypy yajxon es púndsu dun uj. ²⁶ Per miidsuty kyaj xymyubaktu

mæt ko kyajts miits nborreegü'áttu. Extámts miits tæ n'ok'anmaabyüdü, ²⁷ yü nborreegüts xyo'kmädoodüpts, es yü'üjüty n'ixy'ajttüpts es xyryanüjxtüpts. ²⁸ Üj nmeebyüts yü jiky'ajtæn winü xüü winü tiempü, es ni na'a kyatügódyüty; ni pánüts yü'ü xykyarüjkæt. ²⁹ Yü'üts tæ xymyo'oy ja nDeedyüts di'ibü waanü ni'igü müj'ajtæn tmädaty, es ni pán mbaat kyarüjxüty di'ibü myüdjütypy kyü'üjüty. ³⁰ Dios Teety es üj, ti'igüü je'eyü üdsüty.

³¹ Net ja israelítüty tkonü'ktü ja tsaa jatügok es tjakuka'ádsándü.

³² Ta Jesús jyünáñ:

—Tüts may nduñ óyüty mwinduuy mæt ja myük'ajtænüdsü nDeedyüts. ¿Di'ibü tyaadü miits xytyukkuka'ádsándüpts?

³³ Ta ja israelítüty 'yadsoodü:

—Kyajts mij ndukkuka'ádsá'andü mæt ko ti oy tæ xytyuñ, yü'ü dü'ün mæt ko tæ xykyawindsü'ügü Dios mæt ja m'ayuk. Mja'ay mij, es Dios mnaybyjta'agyüty.

³⁴ Net ja Jesús jyünáñ:

—¿Ti kyaj jyaaybyétyüty mä ja Diosü jyaaybyajtæn ko Dios jyünáñ?: “Miidsüdyü dü'ün diósüty.” ³⁵ Es dü'ün ja Diosü jyaaybyajtæn jyünáñ ko diósüty pánüty ja Diosü naty tæ tkexy ja 'yayuk. Es nnija'am ko yü Diosü jyaaybyajtæn yü'ü dü'ün tæy'ajtæn tünüp. ³⁶ Pes oy. Üjtsü dü'ün xywyin'ijx ja Dios es xykyejxyüts yä naxwiiñ éxtámü kyudünaabyü. ¿Es wli'ix mbaat miits mjüná'andü kots üj Dios kyajts nwindü'ügü mæt yü'üyü kots njünáñ ko üjtsü dü'ün ja Diosü 'yU'unk?

³⁷ Pün kyajpüts nduñ ja di'ibüdsü nDeety tyiimpy,

kyajts miits xymyubáktat. ³⁸ Per pun táy'ajtan kots uj nduñ ja di'ibats ja nDeety tyiimpy, oy xykyamubaka'andu ja n'ayúkats, mabakta ja di'ibats uj ndiimpy, mat ko di'ibats uj ndiimpy, yu'u mdukjaygyúkudap wa'ats ko ti'igyats uj mat ja nDeedyats, es yu'u ti'igy mat uj.

³⁹ Net jatugok ja israelítaty tjamatsandu ja Jesús, per oj ja Jesús yo'oydyugóy.

⁴⁰ Net ja Jesús oj 'yawinnajxn ma Jordán majn. Jap waanu 'yijty ma ja lugaar ma ja Fwangu naty tu yajnabéty tuuyap.

⁴¹ May ja ja'ayaty oj ñajxta ma ja Jesusan, es ñay'anu'umxudu:

—Oy ja Fwank Yajnabajtp tu tkatúñ ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja maj'ajtan, táy'ajtan di'ibu myadyak mudu tyadu ja'ay.

⁴² May ja ja'ayaty di'ibu ma tadu lugaar tmubajktu ja Jesús.

11

Lázarü 'yeeky

¹ Ma ja Betañu kajpn, jap tu'ugu yedyujku naty pyékyaty di'ibu xyu'ajty Lázarü. Majtsku myuga'ax toxytyujk di'ibu xyu'ajttap Martu esu Mariiu. ² Tyadu Mariiu yu'u óknam tyuknitaam ja Jesusu tyeky ja aseytu di'ibu pa'ak xu'kp, es dyajtátsy mat ja wyaay.

³ Net ja Martu esu Mariiu kyajxykyajxta ma Jesús es t'anuumudu:

—Windsán, yu di'ibu mat oy mnaymyáyaty majta'aky pyékyaty.

⁴ Ko tyaadu Jesús tmudooy, net ja 'yuxpɛjkrɛty t'anmaaydyu:

—Yu pya'amu Lázaru kyaj yajkutugoya'añuty mat ja o'kɛn. Dios tyunaampy du'un es ja ja'ayuty myaj'ixudat es t'awdattat ja Dios es ɛj, ja 'yU'unk.

⁵ Oyu naty ja Jesús tjantsytsyoktu ja Martu esu Mariiu esu Lázaru, ⁶ ko yu Jesús ya'anmaay ko Lázaru mɛjta'aky pyékyuty, jamajtsk xuɔ oʒ 'yakwe'emy ma ja lugaar ma naty 'yityuɔ. ⁷ Net t'anmaaydyu ja 'yuxpɛjkrɛty:

—Jo'om jatugok Judeeɔ.

⁸ Ja 'yuxpɛjkrɛty 'yadsoojɛdu:

—Ya'uxpɛjkrɛ, kyajnum jyeky ma jap ja israelítaty mjakuka'adsánɛdu. ¿Tii mnɛjxaamp jatugok jam?

⁹ Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyaj tyu'y'ajtɛnuty ko yu xuɔ tmudaty majmajtsk oorɔ? Pes ko rán jyɛdity xuɔñ, kyaj kyunápat, mat ko kyude'xyuty ja jajun di'ibu ja ya naxwiñ. ¹⁰ Per ko jyɛdity koots, kunajpɛr mat ko tɛgoy'ajtp ja jajun.

¹¹ Oknum jyunañ ja Jesús:

—Ja nmɛtnaymyaayubu'ajtum Lázaru tu myanaxy. Per nejxyuts n'ok'yuxy.

¹² Net ja 'yuxpɛjkrɛty 'yanmaayɛdu:

—Windsán, pɛn tu myanaxy, mɛbaadabu du'unu'ɛ.

¹³ Es ja Jesús ja'a jyamadyakupy ko naty ja Lázaru tu 'yo'kɛn, per ja 'yuxpɛjkrɛty, ja'a dun ttijy myadyakupy ja Jesús ja ma'ay. ¹⁴ Net ja Jesús ttim'anmaaydyu ja 'yuxpɛjkrɛty wa'ats:

—Lázarü tü 'yo'knü. ¹⁵ Xondákrüts müť ko kya-jtsü naty jap, müť ko dü'un ni'igü 'yóyüty es miits xymyübüktüt. Per jo'om n'ok'ijxü.

¹⁶ Net ja Tomás di'ibü tyijpy Xeeñu'unk, t'anmaaydyü ja myü''axrüjkrüty:

—Jo'omdü nandü'un üdsajtüm es n'o'küť ti'igü müť y'ü.

Jesús yajikyryüjkp es yajkyry ja jiky'ajtün

¹⁷ Ko jyajty ja Jesús Betañü, taxk xüü naty tmüdaty mā ñaxtükü Lázaru.

¹⁸ Betañü kajpn tmüwingon'aty ja Jerusalén tügük mil metrün. ¹⁹ Mayü naty ja israelítaty tü ñüjxtü mā ja Martí esü Mariiü es tpumaya'añ tputajüya'añ müť ko tü 'yeeky ja myüga'ax.

²⁰ Ko Martí tmüdooy ko Jesúsü naty wyingóñ, net tnidso'oñ es oj tñüjp'yo'oy, per ja Mariiü oj wye'emy mā ja tüüjk. ²¹ Martí t'anmaay ja Jesús:

—Windsün, kooxyüp miü naty mjaaty yaa, kyajxyüp tü 'yeeky ja nmüga'axüts. ²² Per üj nnija'abüts ko Dios mmooyüp tügekyü di'ibü miü m'amdeepy.

²³ Jesús 'yadsooy:

—Yü mmüga'ax jikyryüjúp jatügok.

²⁴ Martí t'adsooy:

—Üj nnija'abüts ko jikyryüjúp mā ja tiempü mā ja o'krüty jyikyryüktüt.

²⁵ Jesús t'adsooy:

—Üjtsü dü'un ja jikyryüjúkün es ja jiky'ajtün. Di'ibüts xymyübüjkr, oy 'yoogat, jikyryüjúp. ²⁶ Es nidügekyü di'ibü jiky'ajttap es xymyübüktüts, kyaj 'yooktüt ni nā'a. ¿Mmübejkyryü tyaaäü?

²⁷ Net ja Martí 'yadsooy:

—Ti ko kədi. Nmubejkyryats ko mij mGrístaty, ja Diosə 'yU'unk di'ibə minán yə naxwiiñ.

Jesús jyə'uy mə Lázaru ñaxtukə

²⁸ Es ko tyəədu Martə də'un jyənáñ, net jyəmbijty es oj twoy ja 'yutsy Mariiə, es t'anmaəy ayu'udsyə:

—Ja ya'əxpəjkpə tə jya'ty. Yə'ə mnigajxəp.

²⁹ Ko Mariiə tmədooyə taadu, pojən wya'tse'ky es oj tninejxy ja Jesús. ³⁰ Jesús kyajnmə naty tyəkə kajpnóty, támnmə naty mə ja lugaəp mə Martə pyatə. ³¹ Ko ja israelítaty t'ijxtə wya'tse'ky ja Mariiə es pyədseemy pojən, net jyənandə ko yə Mariiə ñəjxy jəy yaxpə mə naty tə ñaxtukə ja Lázaru, es oj tranəjxtə.

³² Es ko ja Mariiə jyajty mə naty ja Jesús, net ñəygyoxtnəəydyákə Jesús tyeky'əjxm es t'anəmə:

—Windsən, kooxəp mijə naty mjaaty yəə, kya-jxyəpts tə 'yeeky ja nməga'ax.

³³ Ko Jesús t'ijxy jyə'uy yaxtə ja Mariiə es ja israelítaty di'ibə mət myiində, net ja Jesús ñəyjya'əjə jotməyməət es 'yamutsk'əjty. ³⁴ Ta yajtəjə:

—¿Mə tə xyajnaxtúkədu?

Tə 'yanməəyədu:

—Windsən, min xy'ixy.

³⁵ Jesús jyəy.

³⁶ Net ja israelítaty jyənandə:

—¡Ok'ixtə! Nəgoodmə naty t'oktsojknə.

³⁷ Per nidu'ugəty jyənandə:

—Ja'a tyəədu di'ibə ja wiints myooy ja 'yijxən, ¿tii kyajxyəbə də oynə'unən ti tə ttuñ es kyajxyəp ja Lázaru tə 'yeegyə?

Lázaru jyikypyeky

³⁸ Jesús ñayjya'ajya jatugok jotmaymyuat es tmawingooñ ma naty ta ñaxtukya. Ja'a dñn tu'ugya aank di'ibya tsaa 'yagya'ay'ajtypy. ³⁹ Net ja Jesús jyunañ:

—Yajjuga'aktya tady tsaa.

Marty jyunañ:

—Windsún, xu'knyp ya'ya, ja'a ko ta 'yijny taxk xya ma 'yeeky.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyajts mij ta n'anayma ko xymyubákt, m'ixyp ja Diosya myaj'ajtan?

⁴¹ Net ja tsaa dyajjugáktya. Es ja Jesús pyat'ijxy tsajpótm es jyunañ:

—Tatya, nja'aygyudákyuuts mij ko ta xymyudóyuts. ⁴² Wa'adsuts nnijawya kots mij du'añm xymyudoo'ityuts. Du'anats njuna'añ mat ya'gyujxma tyady ja'ayuty di'ibya yam, es tmubáktat ko ujtsya du'an mij ta xykyexy.

⁴³ Ko du'an jyunaandaay, net jyunañ jantsy muk:

—¡Lázaru, pudsum jap!

⁴⁴ Net ja o'kpya pyadseemy, abity ja kyua'ya tyeky es ja wyiin jyajp mat ja wyit. Ta Jesús jyunañ:

—Nikajtu'uttya es wa'an tnejxy.

Tkajxy'áttya esu Jesús 'yoogyt

⁴⁵ Es madya tyaadya, net ja israelítaty di'ibya pyanajx ja Mariya tmubajktya ko t'ijxtya di'ibya Jesús tyuun. ⁴⁶ Per nidu'uguty ja israelítaty ko t'ijxy ya tyaadya, net oj tninejxy ja fariseeuty es ttukmadyaktya di'ibya naty ta ttuñ ja Jesús. ⁴⁷ Net ja fariseeuty es ja teedywyindsánuty ñaymyujkadya

mat di'ib_u ana'amdu_p maj tsajptugóty, es jyunandu:

—¿Ti net ndu'unam m_udu tyadu yedyujk di'ib_u n_ugoo t'oktuunn_u ja ijxw_u'umun di'ib_u my_udajtypy ja maj'ajt_un? ⁴⁸ Pan nna'ijx_um du'añ_u, nid_ugeky_u my_ubúku_udat ja ja'ay_uty. Net_u roman_u solda_uadaty my_undat es tjítat y_u nmaj tsajptujk'ajt_um es dyajkutugóy_ut y_u nnaxwiñ_udu'ajt_um.

⁴⁹ Net nidu'ugaty di'ib_u xy_u'ajtypy Kaifás, y_u'_u naty teedywyindsungópk mā ja jumajt, ja'a janán:

—Miidsaty ni ti xykyanijáw_udu, ⁵⁰ ni xykyanijáw_udu ko ni'ig_u 'yóy_uty es tu'uk je'ey_u ja'ay tku'oog_ut ja nja'ay'ajt_um es kyaj wyindugóy_ut ja nnaxwiñ_udu'ajt_um.

⁵¹ Tyadu Kaifás kyaj du'_un jyunáñ mat ja ky_u'_um winma'añ. Kom y_u'_u naty ijtp teedywyindsungópk mā ja jumajt, Dios mooy_u ja winma'añ es jyuná'an_ut ko Jesús 'yooga'añ mat y_u'_ugyujx_um israelítaty, ⁵² es kyaj je'ey_u tku'oog_ut ja israelítaty, per nand_u'_un dyajmujkta'aya'añ ja Dios_u 'yu'ungaty mā 'yitt_u majaty_u naxwiñ_udu. ⁵³ Net ja israelit_u justísaty t'uxtaaydy_u ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoog_ut.

⁵⁴ Paaty ja Jesús kyaj ñakyjyudijty nide'xy mā Judee_u, tim tso'on jap Judee_u es oj ñejxy mā my_uwingón ja maj it di'ib_u ja kajpnu'unk xy_u'ajtypy Efraín. Jap wy_u'_umd_u mat ja 'yuxpajkraty.

⁵⁵ Ko naty waan_u 'yaktugoy'aty ja pask_u x_u, net may ja ja'ayaty tso'ond_u majaty_u kajpn es ñajxt_u Jerusalén es ñayyajwa'adsa'añaty es tujp'ixa'and_u

ja pasku xuu. ⁵⁶ Jap tja'uxtaaydyu ja Jesús. Es ko jyajttu ma ja muj tsajptujk, net ñayyajtuujju ak ja'ayuty ayu'udsyu:

—¿Wi'ix mij mjuna'añ? ¿Minábu daa xu'ajtpu o kyaju? ⁵⁷ Ja fariseeuty es ja teedywyindsúnuty tu naty dyajnigutúku ko ma Jesús t'ixtat, net tnigajxtat es yajmátsut.

12

Mariiu ttukkuutsy ja Jesusu wa'ats nardu aseytu

¹ Tuujuk xuuuuuu naty tkapaaty ja pasku xuu, Jesús oj ñejxy Betañu ma naty tsyuuuu Lázaru di'ibu naty Jesús tu dyajjikyryéky ko 'ye'ky. ² Es jap t'uxkujkudu tu'ugu a'ux es ja Jesús 'ya'ux'átat; ja Martu ja'a wingiipy es ja Lázaru mat ja Jesús kyaydyu ma ja meesu. ³ Net ja Mariiu dyajmiiñ tuk limetu ja wa'ats nardu aseytu di'ibu pa'akxu'kp jantsy muk es jantsy tsoox. Net ttukku'tsy ja tyekyu Jesús es dyajtútsy mat ja wyaay. Tugekyu ja tugot jyantsywy'e'my mat ja pa'ak xu'kun. ⁴ Ja Juudas Iskaryotu, di'ibu naty uxpxjkpu'ajtpu ja Jesús es nandu'un kyuyaka'añuty, jyunañ:

⁵ —¿Ti ko tu kyayajteeky yu tyadu pa'ak xu'kun tугuk mugo'px xuu nidún esxyup yajtukpudúku yu ayoobu ja'ayuty?

⁶ Per ja Juudas kyaj du'un jyunañ mat ko tpa'ayoy ja ayoobu ja'ayuty, ja'a yu'u ko mya'tspaty. Yu'u naty ijtp meeñnikoombajtpu ma ja Jesusu 'yuxpxjkpuaty es tpukoñ ja meeñ di'ibu yu'u ñikoombejtpy.

⁷ Net ja Jesús 'yanmaay:

—¡Mastu'ut! ¡Katü xy'ooy! Du'unuts tü xytyuñ éxtam ja ja'ayuty ttukkuutsta ja o'krü ko ñaxtukaya'añ. ⁸ Yu ayoobu ja'ayuty kyaj tyugoy'ata'añ, per uj kyajts du'uñum n'ita'añ mat miidsuty.

Tkajxy'áttu esü Lázaru 'yoogut

⁹ Ko ja israelítaty tnija'adu ko Jesús jyápuđu naty Betañu, net oj tñinajxta t'ixa'andu es nandu'un ja Lázaru di'ibu naty ja Jesús tü dyajikypyéky ko 'ye'ky. ¹⁰ Net ja teedywyindsúnaty dyajti'igyudu 'yayuk es wi'ix nandu'un 'yoogut ja Lázaru, ¹¹ mat ko mat yu'ugyujxmu Lázaru may ja israelítaty tmastuttu ja teedywyindsúnaty es tpanajxta ja Jesús.

Jesús tyaku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

¹² May ja ja'ayudy naty tü ñajxta paskaxu'ajtru Jerusalén. Jakumbom ja ja'ayuty tmudoodu ko Jesús jyata'añ. ¹³ Net oj tmñajxta tüxy aay es du'un t'axajya'andu ja Jesús. Ta jyunandu muk:

—¡Awdattu Dios! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtam ja Diosu Kyudunaabyu! ¡Kuni'xy ja Israelitu Ryey!

¹⁴ Jesús tpaty tu'ugu burru'unk es ttukpejty, du'un éxtam jyna'añ ma ja Diosu jyaaybyajtun:

¹⁵ Katu mdsu'ugudu miidsuty,

ja'ayuty di'ibu tsunaaydyup ma Syon kajpn.

Ix, tyaa myiñ ja mreyy ttuk'u'uñu tu'ugu burru'unk.

¹⁶ Ma ja xuu ko jyajty ja Jesús es ko tyaadu du'un ttuñ, kyaj ja 'yuxpajkruty tjaygyujkudu. Per óknun ko Jesús jyikypyejky es ñajxnu tsajpótm, net tjamyajtsta ko yu tyaadu tugekyu 'yity kuxja'ay ma ja Diosu jyaaybyajtun es du'unu naty tü yajkuydyúñ mat ja Jesús.

17 Ja ja'ayuty di'ibü naty jap Betañü ko ja Jesús dyajjikypyejky ja Lázaru ko naty tü 'yeeky, tmadyakmiin tmadyakxujptü di'ibü naty tü t'ixtü.

18 Paaty waanü may ja ja'ayuty tso'ondü es ja Jesús t'ujp'yo'oya'andü mut ko tmüdoody ko naty ja tadü ijxwü'mun tü ttuñ di'ibü myudajtypy ja muj'ajtün. 19 Ko ja fariseeuty t'ijxtü ko Jesús ja ja'ay ak ja'a panujxup, net ñayjyunánüdü ak ja'ajuty:

—Ta xy'ixtü. Kyaj mbaat ti ndu'unam. ñidugekyü ja ja'ayuty ak ja'a pyanujxtüdü tadü ja'ay!

Grieegu ja'ay t'ixta'aydyü ja Jesús

20 Es mä ja ja'ayuty di'ibü naty tü ñujxtü Jerusalén es t'awdata'andü ja Dios mä ja xü tyúñaty, tapü naty nidu'uguty ja grieegu ja'ayuty. 21 Tyaadyü ja'a ñinujxtü ja Felipü di'ibü kugajpn'ajtp Betsaydü, Galileeü ñaaxóty, es t'anmaaydyü:

—Windsün, yu'uts nja'ixándup ja Jesús es njamütmadya'aga'andüts.

22 Felipü oj tninejxy ja Andrés es t'awa'anü. Net nimajtsk oj ñujxtü mä ja Jesús es tmümadyaktü.

23 Net ja Jesús jyñáñ:

—Tü net ja oorü tpaaty mä ja Diósüts uj, ja Naxwíñüdü Ja'ayudyü Kyudünaabyü, xymyo'oya'añüts waanü ni'igu muj'ajtün.

24 'Tüy'ajtün miits n'anümmüdü ko tu'ugü triigü pajk kyaka'ay naaxkujxy es kyaj myuxy, dü'üñü ja tümt tu'uk je'eyü 'yity, per ko kya'ay naaxkujxy es tyugoy ja'agujxm ko myuxy, may ja tyümp dyaky. 25 Pün nayyajjiky'ajtup kü'm yä naxwiiñ, dü'ün éxtü ja ja'ayuty di'ibü pyujke'kypy ja triigü

tuumt extu ko wyojktá'ayuty, net tyu^ugooydya'ay. Per di'ib^u jiky'ajtp éxtumts uj n'anuum^u, d^u'an éxtum ja tuumt di'ib^u mujxp es tyuum^up'áty may. ²⁶ Ja'a ko pánuty jiky'ajttap éxtumts uj n'anuum^u es xymy^udúñuts, n^ujxup nand^u'an mats uj nnejxy, es^u nDeedyuts may'átudup nidugeky^u di'ibátyuts xypyanajxtap.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

²⁷ 'Tyam n^ugoots n'okjotmaymy^utt'ajnu. ¿Wi'ixuts nj^una'anut? ¿Ti nj^una'anupts?: “Tat^u, yajtsókuts k^udiibuts n'ayówat mā tyad^u o'kun.” Per d^u'anuts t^u nmiñ naxwiiñ esuts n'oogut. ²⁸ Net 'yakjánáñ: “Tat^u, tun d^u'an es ja ja'ayuty m'awdátudut.”

Net yajm^udooy kyajxy tsajpót^um:

—T^uts d^u'an nduñ, es ndunaambyuts jatugok.

²⁹ Ja ja'ayuty di'ib^u jap my^udoodu ñayjy^unánadu ko anaa yaxp. Es wiinkp^uty ñayjy^unánadu:

—Tu'ugu ankl^us t^u my^ugajxyuty.

³⁰ Net ja Jesús t'anma^uaydy^u:

—Kyajp^u ty^uadu t^u yajm^udóy mat ujtsky^uxm, mat miitsky^uxmady^u d^u'an. ³¹ Tyam^u net ja tiemp^u t^u jya'ty mā y^u naxwíñadu ja'ay yajpayo'oya'añ, es tyam^u net yajkutujkanjuudut di'ib^u y^u naxwiiñ ana'amp. ³² Es kots uj nyajp^ujtá'agut kujxm, n^ututs xyñimiinda'aydy^uuduts ja ja'ayuty.

³³ Es m^udu ty^uadu Jesús yajjaygyujk^u wi'ix^u naty 'yooga'añ.

³⁴ Es ja ja'ayuty 'yadsooj^udu:

—T^uts nm^udowdu mā ja Dios^u jyaaybyajt^un ko y^u Krist^u jiky'ata^uamp win^u x^u win^u tiemp^u.

¿Wi'ix mij mjuna'añ ko ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu yajpajta'aga'añ kujxm? ¿Pánu danu tadu Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu?

³⁵ Net ja Jesús jyunañ:

—Ak'ijtp ja jajun mat miidsuty, per waanu tiempu je'eyu. Yo'oygyojtu mat ko m'akmadajttabu tyadu jajun kudiibu mgugoodsudat. Mat ko di'ibu tu'uyle'epy kugoots, kyaj tnijawu ma ñejxy.
³⁶ Ujtsu du'unu tyadu jajun. Naam n'ak'ijtrnamts mat miidsuty, axájudugats miidsuty es du'un miits mja'ay'átudat ja jajun es tkudu'xa'añ ja wiingátypuu.

Ko tyaadu du'un Jesús jyunaandaay, net oj ñajxnu adukutuuy.

Ja'a ko israelítu kyaj tmabuku Jesús

³⁷ Oyu naty ja Jesús tu tjantsyjjaya'ixyaty ja ijxwu'amun di'ibu myudajtyty ja muj'ajtun ja'ay wyinduuyaty, kyaj myubujkudu. ³⁸ Es du'un yajkuyduuñ tyaadu di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu kyuxjaay ma jyunañ:

Nindsun'ajtam, ¿pán tu tmabeku di'ibats uj tu ngajxwa'xy?

¿Pán tyuk'ijx ja Nindsun'ajtam myuk'ajtun?

³⁹ Es du'un kyaj mbaat oj tmabuku. Pes nan kyuxjaay ja Isaiiu:

⁴⁰ Dios du'un jyunañ:

“Tyadu ja'ay tu ñayyajwiindsudu es dyajjuuñ ja jyot wyinma'añ,
es kudiibu t'ixtat mudu wyiinaty,
es ni tkajaygyúkadat mat ja jyot wyinma'añ,
es ni kyajambíttat ma uj esats nya'aguda'agut.”

41 Isaiiñ jyunañ du'an mat ko tu naty t'ixy ja myaj'ajtun Jesús, es yu'u dunu tyaadu ñimadyak.

42 Oy may ja israelítaty tjamabuktu Jesús, es ja'a mat naaguty ja wyindsúnuty, kyaj jyunandu mayjya'ayóty mat ko ttsu'ugudu ja fariseeuty kudiibu ñakykyupúkudut tsajptugóty. 43 Ja'a ko yu'ujuty ni'igu ttsoktu ko ja ja'ay yajmuj'átudu es kudiinam ja Dios yajmuj'átudut.

Jesusa yayuk tyukpaye'epy ja ja'ay

44 Myiñ jatugok ja Jesús es jyunáñ jantsy mak:

—Di'ibuts uj xymyubujkp, myubejky py nandu'an di'ibuts tu xykyexy. 45 Es di'ibuts tyam xy'ijxp, yu'u naty nandu'an 'yijxypy di'ibuts uj xykyajx. 46 Ujtsu du'an ja jajun. Tu nguda'agyuts ya naxwiiñ es di'ibuts xymyubujkp kyaj wyu'umut kugoots. 47 Uj kyajts ndukkumadóy di'ibu tu tjamadóy yu n'ayúkats es kyaj ttuñ kwentu, mat ko uj kyajts tu nmiñ ya naxwiiñ esuts ndukkumadówt ja ja'ayuty, nyajnitso'ogupts situ. 48 Di'ibuts xy'uxtijp es kyaj ttuñ kwentu n'ayúkats, tam yu'u 'yawíxyuty pún tukkumadówdap. Yu tyadu ayuk di'ibu uj tu ngajxyuts, yu'u du'an niguxu'ugup ko pekymuut ja ja'ay ja xu ko ja'ay yajpayo'oydyut. 49 Mat ko uj kyajts ngajxy mududsu ngu'am winma'añ, ja nDeedyuts di'ibuts xykyajx, yu'uts tu xytyuk'ane'emy di'ibuts ngajxap es di'ibuts nduk'uxpákap. 50 Es nnija'abuts yu nDeedyudsu 'yana'amun, yu'u du'an wi'ix yajpaaty ja jiky'ajtan winu xu winu tiempu. Pes di'ibuts uj ngajxypy, ngajxypyuts éxtamts ja nDeedyun tu xytyuk'ane'emy.

13

Jesús tpuj ja 'yuxpɔjkɔtɔjkɔ tyeky

¹ Tɔ naty ttimpatnɔ ja paskɔ a'ux. Jesús ñija'abɔ naty ko ja oorɔ tɔ tpatnɔ es tmastu'udánnɔ ja naxwíñudɔ es ñuxánnɔ mɔ Dios Teety. Ja'a du'ũnnɔ naty ttseky ja jya'ayɔty di'ibɔ naty yɔ naxwiiñ, es tyam dyajniɔxe'eky mabaat jyantsyt-syoktɔ.

² A'ux'atándubɔ naty, es tɔ naty ja mɔjku'ugópk tyɔkɔ jyodoty wyinmá'añóty ja Juudɔs, Simonk Iskaryotɔ myaank, es tkɔyákɔt ja Jesús. ³ Jesús ñija'abɔ naty ko yɔ'ũ tso'oñ mɔ Dios Teedyɔn es jyambita'añ nandɔ'ũn jatɔgok mɔ ja Dios Teety, es nan ñija'abɔ naty ko Dios Teedyɔ naty tɔ myo'oyɔty tɔgekyɔ ja kutujkɔn, ⁴ net wya'tse'ky ja Jesús meesɔ winduuy es ñaydyuknijaandútɔ ja ñikɔjxyɔdu wit es ñaydyukmoxmɔwɔ'ũnɔ tu'ugɔ twayɔ. ⁵ Net tɔjítáky ja nɔ mɔ agɔbujɔn. Ta ñaxwe'tsy es tpujɔ ja tyékyɔty ja 'yuxpɔjkɔty es dyajtútsy mɔt ja twayɔ di'ibɔ naty tɔ ñaydyukmoxwɔũñty.

⁶ Ko naty tpujannɔ Simonk Peedrɔ tyeky, netɔ Simonk jyɔnáñ:

—Windsɔn, ¿mij mbujaambyɔts ja ndeky?

⁷ Jesús t'adsooy:

—Tyam kyaj xyjaygyukɔ di'ibɔts ndiimpy, per óknɔm xyñijáwɔt.

⁸ Es ja Peedrɔ 'yadsooy:

—i'ɔj ni na'ats mij ndeky xykyarújɔt!

Jesús 'yanmáayɔ:

—Pɔn kyajts mij yɔ mdekɔ nbujy, kyajts mij n'uxpɔjkɔ'átɔt.

⁹ Simonk Peedrɔ 'yadsooy:

—Windsán, kyaj yá'uuyaty je'eyu ndékyuts, nandá'un pujtsu ngu'u esu ngubajkats.

¹⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Di'ibu tɛ tsiida'ay, kyaj jyatyimnigutíkyuty tsi'iit tɛgekyu, yá'uuy je'eyu tyeky, mat ko wa'adsu'u tɛgekyu. Es wa'ats miidsaty, oy mgadimni'amúkyuty.

¹¹ Mat ko ñija'abu naty púnɛ naty kuyakánɛp, paadyu dá'un jyánañ: “Es wa'ats miidsaty, oy mgadimni'amúkyuty.”

¹² Ko ja Jesús trujtaayudu ja 'yaxpɛjkrɛty ja tyékyuty, net jatugok ttuktɛjkɛ ja ñikɛjxyudu wit. Net ñaxwe'tsy jatugok meesu winduuy es jyánañ:

—¿Mjaygyukɛduɛp miidsaty yu tyaadu di'ibudu dá'un tɛ nduñ? ¹³ Miits xytyijtɛp Ya'axpɛjkrɛ es Windsán. Mmudajttɛp ja tɛy'ajtɛn, mat ko ujtɛ dá'un. ¹⁴ Es pɛn ɛj, miidsu mYa'axpɛjkrɛ esu mWindsán, tats nbujy miidsaty ja mdékyuty, nandá'unɛ dɛn miits mnaybyujxɛduɛt nixim niyam. ¹⁵ Ɖjts miits tɛ nmo'oydyu tu'ugu ijxwu'amɛn es miits xytyúndɛt nandá'un éxtɛmts ɛj tɛ nduñ. ¹⁶ Jantsy tɛy'ajtɛnɛts miits n'anɛmɛdu, ni tu'ugu po'oduumba di'ibu ni'igu mɛj kɛdiinɛmɛ wyindsán, es ni tu'ugu di'ibu miimp kexy kyamújaty es kɛdiinɛm ja di'ibu kajxɛp. ¹⁷ Pɛn mjaygyukɛduɛp tyaadu es pɛn mbaduundɛp, m'íttɛp agujk jotkujk.

¹⁸ 'Kyajts miits n'anɛmɛdu nidugekyu. Ɖj nnija'abats púnatyts tɛ nwinwitsy. Per koonɛm yajkuudyuna'añ éxtɛmɛ Diosu jyaabyajtɛn jyuna'añ: “Di'ibu kaay ukp ti'igyu mat ɛj, yu'u dá'un tɛ jyambity nmɛdsípɛts.” ¹⁹ Tyam miits

n'anuumudu naam kyajnumu du'un tyaadu tyuñ jyátyuty, es ko yu tyaadu du'un tyun jyátudat, net xymyubáktut ko ujtsu du'un pánu du'un uj. ²⁰ Jantsy táy'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibu 'yaxájur di'ibuts uj ngejxury, xy'axájurptsu naty uj, es di'ibuts uj xy'axájur, 'yaxájur di'ibuts uj xykyajx.

Jesús tnigajxy es Juudas kyuyaka'añuty

²¹ Ko du'un jyunaandaay ja Jesús, net ñayjya'aju jotmaymyut es 'yamutsk'ajty, es oj ttmkajxte'xy:

—Jantsy táy'ajtunats miits n'anuumudu ko mi-idsuty nidu'uk xykyuyakaambuts.

²² Net ja 'yuxpajkraty ak je'eyu ñaywyin'íxudu, ni tkanijáwudu pánu du'un 'yandijpy. ²³ Tu'ugu Jesusu 'yuxpajkru di'ibu ni'igu ijty tsyejpy*, jamyu py'am naty mat 'ya'ux'aty. ²⁴ Simonk Peedru tyuk'ijxu tu'ugu ijxw'amman es dyajtuy pánu du'unu taadu. ²⁵ Net ja tu'ukru 'yuxpajkru ñimujwa'tsu ja Jesús es dyajtuy:

—Windsún, ¿pánxu du'unu taadu?

²⁶ Jesús 'yadsooy:

—Mints n'ok'yajxeekey tuk pedazu tsajkaaky, es di'ibuts nmeery, y'u du'un.

Es du'un dyaxe'ky ja tsajkaaky es tmooy ja Juudas Iskaryotu, Simongu myaank. ²⁷ Ta Juudas t'axaju ja tsajkaaky tuk pedazu es tkaay. Net ja majku'ugópk Satanás tyuktajku ja Juudas. Net ja Jesús jyunañ:

—Di'ibu mdunaampy, tuungóju du'un pojun.

* **13:23** Fwank yu neky jyaay es yu'n ku'um nay'andijur ko jyuna'añ ja xupajkru di'ibu Jesús ni'igu ijty tsyejpy.

²⁸ Per ni pán di'ibɛ naty jam a'ux'ajttɛp tka-jaygyujkɛ ti ko dɛ'un jyana'añ ja Jesús. ²⁹ Kom ja Juudɛs yɛ'u naty ñikoombejtypy ja meeñ mā ja Jesusɛ 'yɛxpɛjkrɛty, nidu'ugɛty twinmaaydyɛ ko Jesús ja'a 'yandijpy esxyɛp ti waanɛ yajjúy di'ibɛ yajtúndɛp mā ja xɛɛ, o tmo'oyxyɛp oynɛ'unɛn ja ayoobɛ ja'ayɛty. ³⁰ Ko Juudɛs t'axajɛ ja tsajkaaky, ta pyɛdseemy. Tɛ naty kyoodsɛnɛ.

Jesús tmo'oy ja jembyɛ ana'amɛn

³¹ Ko naty tɛ pyɛdseemy ja Juudɛs, net ja Jesús jyanañ:

—Tyamɛ net ya'íxɛt ja nmɛj'ajtɛnɛts ɛj, ja Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ, esɛts nya'íxɛdɛt ja myɛj'ajtɛnɛ Dios. ³² Es kots ɛj nya'íxɛdɛt ja myɛj'ajtɛnɛ Dios, netɛ Dios xyɛyo'oya'añɛts ja di'ibɛ yɛ'u myɛj'ajtɛn'ajtypy. ³³ Mɛgu'ugɛty, kyajts jeky nnaky'ita'añ mɛt miidsɛty. Xyɛxtɛ'ayándɛpts miidsɛty, es dɛ'un éxtɛmɛts n'anmaaydyɛ ja israélítɛty, n'anɛmɛdɛts miits tyam: Kyaj mbaat mnɛjxtɛ mats ɛj nnejxy. ³⁴ Tyaadɛts miits nmooydyɛp yɛ jembyɛ ana'amɛn: Naydsyókɛdɛ nixim niyam. Dɛ'un éxtɛmɛts miits ndsoktɛ, nandɛ'un mnaydsyókɛdɛt nixim niyam. ³⁵ Pɛn mnaydsyójkɛdɛp miidsɛty nixim niyam, net nidɛgekyɛ ja ja'ay tnijáwɛdɛt kots ɛj miits n'ɛxpɛjkrɛ'áttɛ.

Jesús tnigajxy ko Peedrɛ 'yɛxtija'añty

³⁶ Simonk Peedrɛ dyajttɛy ja Jesús:

—Windsún, ¿mā mnejxy?

Jesús 'yadsoojɛ:

—Mats ɛj nnejxy, kyajts mbaat xyɛpyanejxy tyam. Per xyɛpɛnɛjxɛpts óknɛm.

³⁷ Net ja Peedru t'anmaay:

—Windsán, ¿Ti ko kyaj mbaat nbanejxy tyam? Ëj ngu'oogupts mij.

³⁸ Jesús 'yadsooj:

—¿Tii tøy'ajtun kots mij xykyu'oogupts? Tyam ndim'anuum tøy'ajtun, kyajnum naty tugaak 'yuy ko mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ixy'aty.

14

Jesukyujxm ja'ay jya'ty ma Dios Teety

¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu 'yuxpukpatty:

—Katu miits mjotmay'ooktu. Pujta'aktu ti'igyuj mjot mwinma'añ ma Dios es nandu'un ma uj. ² Madsu nDeety 'yity, may jam ja tsanaaydyákn. Pün kyajxyuba du'un, tuxyupts uj miits n'anuumud. Nnejxyats uj n'ok'uxkuku ma miits m'ittat. ³ Es nétats nmínat jatugok es nyajnjxtudats miits es mjiky'áttat mat uj. ⁴ Miits mnija'adup mats nnejxy es mnija'adup ja tu'u.

⁵ Tomás 'yadsooj:

—Windsán, kyajts uudsaty nnijáwudu ma mij mnejxy. ¿Wi'ixats uj mbaat nnijáwudu tadu tu'u?

⁶ Jesús 'yadsooy:

—Ëjtsu du'un éxtum tu'ugu tu'u, ujtskyujxm ja'ay jya'ttu ma Dios Teety, ujtskyujxm ja'ay tnijáwudu ja tøy'ajtun, ujtskyujxm ja'ay jyiky'attu. Ni pün kyaja'ty ma Dios Teety pün kyajts uj xymyubeky. ⁷ Kooxyup miits xy'ixy'áttats uj, nandu'unxyup xy'ixy'attu ja nDeedyats. Es tu net xy'ixy'attu tyam, ja'a ko tu xy'ixtu.

⁸ Net ja Felipe 'yanmaay:

—Windsún, tuk'ijxtugats ja Dios Teety, es mat yu'uyu.

⁹ Jesús t'adsooy ja Felipú:

—Felipú, jékyats kujk n'ittu mat miidsuty, ¿es kyajnumts mij xy'ixy'aty? Di'ibats uj xy'ixy'ajtp, 'yixy'ajtypy nandu'an ja Dios Teety. ¿Ti kots mij xy'anuumu kots uj mij nduk'ixat ja Dios Teety?

¹⁰ ¿Ti kyajts xymyubékyats ko uj ijtpamts mat ja Dios Teety, esu Dios Teety nandu'an ijtpamu du'an mat uj? Di'ibats miits n'anmaaydyur, kyaj yu'ujaty je'eyu ngu'am winma'añats. Dios Teety yu'u ijtp mat uj, es yu'u dan xymyeebyats di'ibats ndúnur es di'ibats ngajxur tugekyu. ¹¹ Mubujktugats kots uj n'ity mat ja Dios Teety, es ja Dios Teety ijtpamu'u mat uj. Mubujktugats mat kots du'an njuna'añ, o mubujktugats mat ko di'ibats ndiimpy ya'ijxp ko tyuy'ajtanaty di'ibats miits n'anmaaydyur.

¹² 'Jantsy tuj'ajtun n'anuumudu ko di'ibats xymyubujktur, tyúndur nandu'an di'ibats uj ndiimpy. Es tyúndur waanu májutyryu mat ko uj nujxnurpts ma Dios Teety. ¹³ Uj ndúnurpts di'ibats miits xy'amdoodur mat ko xymyubáktats, es du'an nya'ixudurpts ja myuj'ajtunu Dios Teety. ¹⁴ Paadyats miits n'anuumudu, ndúnurpts uj pan tits xy'amdoodur ujtskyujxm.

Jesús tnigajxy ko Espírítu Santu tkaxa'añ

¹⁵ 'Pan xytsyojkturpts miidsuty, mgyudyúndurpts ja n'ana'amun. ¹⁶ Ujts ja Dios Teety n'amdówur es mduknigáxudut jatu'uk di'ibu mbudákuur, yu Espírítu Santu di'ibu mduk'ixudur ja tuj'ajtun es 'yítat mat miidsuty winu xuu winu tiempu.

¹⁷ Es púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudur,

nan kyaj mbaat t'axájudu ja Espíritu Santu, mat ko kyaj t'ixtu es ni tka'ixy'attu. Per miits m'ixy'ajttup mat ko taa mat miidsuty es wu'amp winu xuu winu tiempu mat miidsuty. ¹⁸ Kyajts miits nnika'aga'andu. Jumbitaambuts es n'ita'añuts mat miidsuty. ¹⁹ Ko waanu 'yítat, kyajts xyñaky'ixtat púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajttup, per miits m'ixtup, es mjiky'áttup miidsuty mat ko uj njiky'átyuts. ²⁰ Es ma tadu xuu xypyáktudu kwentu ko támudsu naty uj mududsu nDeety, es miidsuty mat uj, es uj mat miidsuty. ²¹ Pún ñija'ap es tpaduñ yu n'ana'amanuts, ya'ijxup kots xytsyeky. Esu nDeedyuts tsojkuu di'ibuts uj xytsyojku, es ujts nandu'un ndsókupts, es nduk'ixupts yu'u.

²² Jatu'ugu 'yuxpujkuu di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Juudas, per kyaj jya'ajuty di'ibu kuyakánuu, ja'a junán:

—Windsún, ¿ti kots mij xytyuk'ixa'anduts uudsuty es kyaj púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajttup?

²³ Jesús 'yadsooy:

—Di'ibuts xytsyojku, pyadiimpy di'ibuts uj ngajxypy; esu nDeedyuts tsókuu; es uj esu nDeedyuts, míndupts es njiky'átuuds mat yu'u. ²⁴ Per di'ibu kyajts xytsyeky, kyaj tkuyduñ di'ibuts uj ngajxypy. Tyadu kajxwíjun di'ibu miits yam mudoodu, kyajts uj nja'ajuty, yu'u yu'u jya'aju nDeedyuts di'ibuts tu xykyxy.

²⁵ 'Miits n'ak'anuumudu tyadu kots n'ak'yámmuty mat miidsuty. ²⁶ Per ja Espíritu Santu di'ibu ja nDeedyuts kyaxaampy ujtskyujxm, ja'a mbudákuu, mduk'uxpákuu tugekyu es

mdukjamyátsudap tugekyu di'ibuts uj miits tu n'anuumudu.

²⁷ 'Nnayyugajxupts mut miidsuty jotkujk. Es nmooydyupts miits yu njotkujk'ajtunuts. Per kya-jts nyaky ja jotkujk'ajtun éxtum dyaktu púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap. Katu mjet-may'ooktu es ni xykyamudáttut ja tsu'ugu. ²⁸ Tu xymyudowdu kots tu njuna'añ: “Nujxnupts, es mínupts jatugok es n'ítudats mut miidsuty.” Pún tæy'ajtunuts miits xytsyoktu, mxondáktapxyup ko xyñjávudu kots uj nnejxy ma Dios Teety, mut ko yu'u du'an ni'igu muj kadiinum uj.

²⁹ 'N'anmaaydyupts miidsu tyaadu ko kyajnumu du'an tyuñ jyátyuty, mut ko nujx tyuñ jyátyuty, net xymyubúktut. ³⁰ Kyajts nnakykyajxa'añ may mut miidsuty, mut ko miimp ja di'ibu ana'amp púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap, oy ni ti madakun tkamudaty mut uj. ³¹ Per du'an yajkuydyuna'añ éxtumu Dios Teety xytyuk'ane'emy es tnijávudut ja naxwíñudu ja'ayuty ko uj ja nDeedyuts ndsejpyuts es nguydyiimbyuts di'ibuts yu'u xytyuk'ana'amp. Wa'tsu'uktu. Jo'omdu.

15

Uuvu aats

¹ Esu Jesús t'ak'anmaaydyu 'yuxpajkruty:

—Ujtsu du'an éxtum tu'ugu uuvu aats, es ja nDeedyuts du'an éxtum di'ibu kywentu'ajtypy ja uuvu aats. ² Kyupo'typy oytyim di'ibuty ja nxe'endsyuts di'ibu kyaj tyuump'áty, per wyindijpy es dyajwa'atsy yajxon di'ibu tyuump'ajtp, es ni'igu 'yaktuump'átut. ³ Miidsuty wa'ats m'ittu

mæt ja n'axpɔjkənəts ko tɔ nmo'oydyɔ. ⁴ Ittu ti'igyɔ mæt əj, éxtəm əj dɔ'uñəmts n'ity ti'igyɔ mæt miidsəty. Tu'ugɔ xe'entsy kyaj mbaət tyəmp'áty pən kyaj 'yity ti'igyɔ mæt ja ñi'aats, es nandə'uən jajtɔ dənə tyəədɔ, miidsəty kyaj mbaət mdəmp'átu pən kyaj ti'igyɔ m'ittu mæt əj.

⁵ 'Ujtsɔ dɔ'uən ja ñi'aats, es miidsədyɔ dɔ'uən ja xye'entsy. Di'ibɔ dɔ'uñəm 'yity mæt əj, es əj n'ityəts mæt yə'əjəty, may tyəmp'átət; pes kyaj mbaət ti xytyundɔ pən kyajpəts əj. ⁶ Di'ibɔ kyaj dɔ'uñəm 'yity ti'igyɔ mæt əj, dɔ'uən yə'u éxtəm ja xe'entsy di'ibɔ yə'o'xɔpɔdsəmp es tyə'udsət es yə'o'xmúkət es yajnino'ogət.

⁷ 'Pən miits m'ijttəbəm ti'igyɔ mæt əj, es xykyuydyundɔ ja n'ana'amənəts, amdowdɔ di'ibɔ mdsojktəp es myajmo'oydyəp. ⁸ Yɔ nDeedyəts yə'ijxəp yə myə'ajtən ko miits mdəmp'átu oy, es dɔ'uən ttuk'ixy ja ja'əyəty ko əjts miits n'axpɔjkə'ajttəp. ⁹ 'Uj ndsojktəpts miidsəty éxtəmts ja nDeedyəts xytsyékyəts əj. Padúndəts ja ndsojkənəts di'ibəts əj nmədajtəpy mæt miidsəty. ¹⁰ Pən mguydyuundəp ja n'ana'amənəts, mbadúndəbɔ tyədɔ tsojkən di'ibəts əj nmədajtəpy mæt miidsəty, éxtəmts əj nguydyúñəts ja nDeedyədsɔ 'yana'amən es mbadúñəts ja tsojkən di'ibɔ yə'u myədajtəpy mæt əj. ¹¹ 'Ujts miits n'anmaəydyəp es mxonda'əktət mæt əj es dɔ'uən jotkədə'aky m'it mxóndət. ¹² Yɔ n'ana'amənəts yə'u tyəədɔ: Naydsyókədə nixim niyam, éxtəmts əj miits ndsoktə. ¹³ Di'ibɔ kyu'oogəp ja myətnaymyəyəbətə, yə'u dɔ'uən yə'ijxəp ko myə'əjəty ja tsojkən tmədatə. ¹⁴ Miidsədyɔ

du'ən ja nmutnaymyaayubuty pən mduundəp di'ibəts miits nduk'ana'amdəp. ¹⁵ Kyajts miits nnakytijətp məduumbə, mət ko ja məduumbə kyaj tnijawə ti ja wyindsən tyiimpy. Miidsəty ndijtə mutnaymyaayubuty, mət ko tə nduk'ixtə təgekyə di'ibəts ja nDeety əj tə xytyuk'ixy. ¹⁶ Kyajts miidsəty xywyin'ijxtə. Əjtsə du'ən miits nwin'ijxtə es nduknipəjktəp es m'ittət əxtəm xə'entsy di'ibə təmp'ajtp ni'igə, es itəp winə xə winə tiempə, es du'ən ja nDeedyəts mmo'oyədəp təgekyə di'ibə m'amdoodəp mət kots xymyubəktə. ¹⁷ Pəsə tyəədəts miits nduk'ana'amdəp: Naydsyókədə nixim niyam.

Di'ibə naxwíñdə winmə'añ ja'a'ajtədəp kyaj tseky ja Jesús es 'uxpəjkrəty

¹⁸ 'Pən kyaj miits mdsókədə pənədyə naxwíñdə winmə'añ ja'a'ajtədəp, jamyatstə ko əj jawyiinəts kyaj xytsyojktəts. ¹⁹ Kooxyəp miidsəty ja naxwíñdə winmə'añ m'okja'a'átədə, mdsojkrəpxyəp əxtəm ja jya'ajəty. Per əjts miits tə nwinwitstə es kyaj m'okja'a'ajttənət ja naxwíñdə winmə'añ, pəəty kyaj mdsókədə. ²⁰ Jamyatstə yəjxón əxtəm tə n'anəmədə. Tu'ugə pə'oduumbə kyaj ni'igə myəjəty es kədiinəm ja wyindsən. Pən ja ja'əyəty xypəjədjttəts əj, nandə'ən miits myəjəjəditə'andə. Kom kyaj tkuydyuundə ja n'əxpəjkrənəts ja ja'əyəty, nan kyaj tkuydyúndət ja m'əxpəjkrən. ²¹ Es du'ən təgekyə tyəədə myəjtuktə'andə mət ko miits n'əxpəjkrə'əttə es mət ko nan kyaj tsoktə di'ibəts xykyajx.

²² Kooxyəp əj ngamiñ es nməgəjxtə, kyəjxyəp tmədəttə ja pəjprə. Per tyəm kyaj mbəət ti

ñaydyukkugajxədə. ²³ Di'ibəts kyaj xytsyoktə
 əj, kyajpə də'un nandə'un ttsoktə ja nDeedyəts.
²⁴ Kooxyəpts tə ngaya'ixyətə yə məj'ajtən éxtəm
 ni pən wiink ja'ay tkatún, kyajxyəp tmədattə ja
 pyeky ko tkakuydyundə. Per tə t'ixtə ja məj'ajtən
 di'ibəts tə nduñ, es kyajpyəm xytsyóktəts, es
 nandə'un ja nDeedyəts kyaj ttsoktə. ²⁵ Də'un
 yajkuydyúñ yə tyəədə di'ibə ijtp jaaybyéty
 mə ja Diosə jyaaybyajtən: "Nanatúkəts əj
 xymyədsip'ajtrədə."

²⁶ 'Paəty ko myínət ja Kajxwijpə, ja Espírítə
 Santə di'ibə ja təy'ajtən tyiimpy kyajxyry, ja'a
 yákəp ja təy'ajtən əjtskyəjxm. ²⁷ Es nandə'un miits
 xyáktət ja təy'ajtən əjtskyəjxm, mət ko jawyíñəp es
 tyambaət miits tə m'ittə mət əj.

16

¹ 'N'anmaəydyəpts miits yə tyəədə kədiibə
 xymyastu'uttədəts. ² Kyaj ja ja'ayətə
 m'okkupəjkənət tsajptəgóty, es ja'təəmp ja tiempə
 mə ja ja'ayətə mya'ooga'anədə. Ja'ajətə oyə dən
 ttijy ttundə di'ibə Dios tsyejpy. ³ Təgekyə də'un
 yə tyəədə ttunə'andə mət ko kyajts xy'ixy'attə
 es ni ja nDeedyəts. ⁴ Per tə n'awánədə ko də'un
 mdunə'anədə. Es ko də'un mdúnədət, net miits
 xyjamyátstədəts kots mij tə nja'anəmədə.

Di'ibə Espírítə Santə tyiimpy

'Kyajts miits yə tyəədə tə ndukməmədyə'aktə
 mət kodsə naty n'ity mət miidsəty. ⁵ Per
 nəjxánəpts jam mə pənəts xykyajx, es ni
 tu'ugətə miits xykyayajtəwdədəts: "¿Mə mnejxy?"
⁶ Es miits mjotməymyədəty tyam, mət ko tə

n'anuumudu ko uj nujxnupts. ⁷ Təy'ajtənuts miits n'anuumudu ko oy ni'igu mət miidsuty kots uj nnejxy. Ja'a ko pən kyajts uj nnejxy, kyaj myina'añ ja Kajxwiipə, per kots uj nnajxnət, net nduknigáxtət. ⁸ Es ko yə'u myínət, yə'u tyuknijawəyándəp ko pyekymyuduty pánədyə naxwíñədu winmə'añ ja'a'ajtədəp, es wi'ixə ja'ay oy wye'emy mədu Dios, es ko Dios pyayo'oy mədu təy'ajtən. ⁹ Yə Kajxwiipə yakaampy es ja ja'ayuty tnijáwəduət ko pyekymyut'áttə, ja'a ko kyaj xymybúktəts, ¹⁰ es ttuknijawəya'andə wi'ix oy wyə'umdə mədu Dios, mət ko nujxnupts mə Dios Teety es kyajts miits xy'ok'ijxnəduət, ¹¹ es mət ko Dios pyayo'oy təy'ajtən mət, ja'a ko tə yajtuknibəjtaəgə es tyədyúndəduət ja məjku'ugópk di'ibə 'yane'empy pánədyə naxwíñədu winmə'añ ja'a'ajtədəp.

¹² 'Máynəmts miits ngatukməmadyə'aktə, per kyajpə miits mbaət xyjaygyúkədu tyam. ¹³ Per ko myínət ja Espírítə Santə di'ibə mət ja təy'ajtən, yə'u mdukní'ixədəp təgekyə ja təy'ajtən, mət ko kyaj jyənə'anə'añ mət ja kyə'am winmə'añ. Ja'a myadyə'agaampy təgekyə di'ibə tə tmədoy, es mduknijawəyánədəp di'ibə tunán jatánəp. ¹⁴ Es yə'uts xyajməj'ixánəp əj, mət ko 'yaxəjəyaampy əjtsə nja'ajəty es mduknijawəya'anədu miidsuty. ¹⁵ Təgekyə di'ibədsə nDeety myədjətypy, əjtsə nja'a. Nan paədyəts njənəñ ko yə Espírítə Santə 'yaxəjəp di'ibəts əj nja'a'ajətypy es mduknijawəya'anədu miidsuty.

¹⁶ 'Ko waənə tiempə 'yak'ítət, kyajts miits

xyñaky'íxtút. Es ko waanu nujx 'yity, nétúts jatúgok xy'íxtút.

Amay jotmay jyumbity xondakun

¹⁷ Net nija'ajuty ja 'yuxpújkpúty ñayyajtúudú:

—¿Ti da dún yu tyaadu myadyakupy ko jyuna'añ ko waanu tiempu 'yak'ítút kyaj nnaky'ijxum, es kum'óknum n'ijxum jatúgok, es jatu'uk ko jyuna'añ: “Nujxnupts ma Dios Teety?” ¹⁸ ¿Ti myadya'agaampy mut jawaanabu tiempu? Kyaj nmúwinma'añbyátum ti dunu taadu myadyakupy.

¹⁹ Net ja Jesús t'ijxy ja 'yuxpújkpúty éxtum yajtúwa'anudu. Net t'anmaaydyu:

—Uj tu n'anuumaduts miits ko waanu 'yítút kyajts xyñaky'íxtút, es óknum xy'íxtút jatúgok. ¿Tyaadu dún mnayyajtúudup ak miidsuty?

²⁰ Jantsy táy'ajtún miits n'anuumadu, ko miits mjú'uydyup es mjotmay'ooktup maanumu naty ja ja'ay xyonda'aktú púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtúdup. Per óknum yu mjotmay jumbítup xondakun. ²¹ Ko ja toxytújk 'yu'ungu'unk tpaada'añ, jotmaydyuktújkup, ja'a mut ko tu tpaaty ja oogu ma pyuka'añaty. Per óknum

ko naty tu jya'ty naxwiiñ ja u'ungu'unk, ni tkanakyjyamyetsy ja pújkun di'ibu tu dyajnáxy mut ko xyonda'aky ko tu'ugu mixyu'unk tu dyajmíñ dyajja'ty ya naxwiiñ. ²² Es nandu'un dan miits mjotmay'o'ktup tyam, per nniminándupts miidsuty, es net ja m'aa mjot xyonda'aga'añ tu'ugu xondakun di'ibu kyaj mbaat ni pún mgapújkxudu.

²³ 'Es ma tadu naty ja xuu, kyajts ti xyñaky'amdówt. Jantsy táy'ajtúnats miits

n'anuumudu ko yu nDeedyuts mmo'oyudup tugekyu di'ibu m'amdeepy mat ko xymyabuktats. ²⁴ Tyambaat miidsuty kyajnum xy'amdowdu ni tii mat ujtskyujxm. Amdowdu, es xy'axajudut, es jotkuda'aky mxonda'aktat.

Tseyjpy ja Dios Teety ja uxprajkrutujk

²⁵ Tuts miits nduk'uxraktu tyadu mudu ijxrajtan. Per minup ja tiempu kots miidsuty wa'ats ndukmumadya'agut ja nDeedyuts. ²⁶ Es ma natyu tadu xuu, miits xy'amdowdu ja Dios Teety mat ujtskyujxm. Es kyajts uj njatyim'anuumudats ja nDeedyuts es mmo'oyudut di'ibu miits m'amdoodup, ²⁷ mat ko yu Dios Teety mdsojkudup, mat kots uj miits xytsyoktats es tu xymyabuktats kots uj ndso'oñuts ma Dios. ²⁸ Uj ndso'oñuts ma ja Dios Teety es nmiññuts ya naxwiiñ, es tyam nmastútnats ja naxwiñudu es nnujxnats jatugok ma Dios Teety.

²⁹ Net ja 'yuxprajkraty 'yanmaayudu:

—Tyam situy xy'anmaaydupts tuy'ajtun es ni xykyanakuyajtuñ ja ijxrajtan. ³⁰ Es tyámuudu net n'ixtu ko tugekyu mij xyñija'adya'ay, es kyaj jyatyimtsékuytu pán myajtáwudut, mat ko nmubajktupts ko mij tu mdsooñ ma Dios.

³¹ Jesús t'adsoodu ja 'yuxprajkraty:

—Pes, ¿tyamu net mmubajktup? ³² Miimbu net ja tiempu, es tyamu du'un, ko miits m'agakwa'xtat nidu'uk nidu'uk kujknu'u kujktu'u es xymyastu'uda'andats, es nwu'umá'aññats naydu'uk. Per uj kyajts nwe'emy naydu'uk mat ko ja nDeedyuts 'yity mat uj. ³³ N'anuumudu tyadu es xypyaattat ja jotkujk'ajtun mat ko ti'igyu

m'ittu mat uj. Ya naxwiiñ miits m'ayówdup, per katu mjetmay'ooktu, mat ko uj, tuts nmamada'aky ja majku'ugópk di'ibu yajkutujkp pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup.

17

Jesús tnigajxtaagu ja 'yuxpajkputujk

¹ Ko tyaadu du'un ja Jesús jyunaandaay, net pyat'ijxy tsajpótm es jyunañ:

—Tatitu'unk, tu net tpaaty ja ooru. Yajmaj'ijxuguts uj, es ujts mij nyajmaj'ixudup. ² Pes mijts tu xymyo'oyats ja kutujkun mat nidugekyu ja'ayuty es nmo'oyudats ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu tugekyu di'ibats mij tu xymyo'oy.

³ Esu tyaadu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, ja'a yu'u ko ja'ay mij, ti'igyu Dios, m'ixy'átudu es xy'axájudats uj éxtam ja Kristu es tmubáktut ko mij xykyajxats ya naxwiiñ. ⁴ Tuts mij nmaj'ixy mat ko tuts nguudyuunda'ay tugekyu di'ibats mij xytyuk'ana'am es ndúnudats ya naxwiiñ.

⁵ Meegyudsu net tyam ja maj'ajtun di'ibudsu naty nmudajtypy kodsu naty n'ity mat mij ko naty kyajnum ja naxwíñudu kyojy.

⁶ 'Es ja ja'ayuty di'ibats mij xymyooyats ya naxwiiñ, tuts nduknijáwudu wi'ixu dun mij. Mijtsu naty mja'a'ajtup, es xymyooyats uj mij.

Tu tradundu ja m'ayuk. ⁷ Nija'adup ko mijts tu xymyo'oyats tugekyu di'ibats uj nmudajtypy,

⁸ mat ko uj tu nmo'oydyats ja ayuk di'ibats mij xytyukmugajxu, es yu'ujuty 'yaxájudu es ñija'adup kots uj nmiiñ éxtamu mGudanaabyu, esats xymyubuktu ko mijtsats xykyajx ya naxwiiñ.

9 'Ujts mij n'amdeepy mat yu'ujuty. Kyajts n'amdoy mat pánudyu naxwíñudu ja'a'ajtudap, ja'ayu je'eyu di'ibuts mij xymyooy, mat ko xyja'ajuty. 10 Tugekyu di'ibuts uj nja'a'ajtypy, mja'ayu nandu'un, éxtam nandu'un nja'adsu'u di'ibu tugekyu mja'a'ajtypy. Es yu'ujuty yajnjuxu'kudap ja nmuj'ajtanats.

11 'Jumbijnepts tyam ma mijun. Kyajts nnaky'ita'añ ya naxwiiñ, per yu'ujuty ijtup ya naxwiiñ. Tatitu'unk, aguduk axajtúk mat mij ja mmak'ajtan es tun es ti'igyu 'yittat ja wyinma'añuty, éxtam udsajtam n'ijtam ti'igyu. 12 Kots n'ak'ijty mat yu'ujuty, tats n'agudiky n'axajtúky mat ja muk'ajtan di'ibuts mij xymyooy. Es ni tu'uk tu kyatugoy, ja'ayu du'un di'ibu naty tu tyugoy es du'un yajkuudyúnat éxtam ja mjaaybyajtan jyuna'añ.

13 'Tyámats njumbitanu ma mij. Es du'unats yu tyaadu njuna'añ kots n'ak'ity ya naxwiiñ esudsu n'axpukpety xyonda'aktat mat ja xondakun di'ibuts uj nmudajtypy. 14 Tudsu du'un n'anuumudu di'ibuts xytyuk'ana'am, es n'ak'anuumuyándapts. Kyaj t'ixa'añ pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap, mat ko kyaj tyi'igyuty mat ja'ajuty, du'un éxtam kyajts ndi'igyuty mat pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap. 15 Kyajts mij n'amdoy es xyajpudsúmmat ya naxwiiñ. Di'ibuts mij n'amdeepy es m'agudúk m'axajtúkup es kudiibu ja mujku'ugópk myumada'agudut. 16 Kyaj yu'ujuty ja naxwíñudu winma'añ jya'a'átudu, du'un éxtamts uj kyajts ja naxwíñudu winma'añ xyja'a'áty. 17 Yu m'axpukun ja'a du'un ja tuy'ajtan.

Es mij mdukkuydyúnur yu m'ayuk es jyiky'áttat éxtam mij m'u'unk m'una'k. ¹⁸ Tuts nduknigexy ja naxwíñudu ja'ay, éxtamts mij xytyuknigejxy ja ja'ay ya naxwiiñ. ¹⁹ Paadyats uj nnaugyuyákyuty tugekyu es ndúnudats éxtam mij xytsyeky. Es nandu'un yu'ujuty ñaugyuyákudat tugekyu es xytyúndat nandu'un éxtam mij xytsyeky.

²⁰ 'Kyajts n'amdoy je'eyu mat yu'ujuty, n'amdeebuyats nandu'un mat nidugekyu di'ibats óknem xy'axájudupts éxtamu Yajnutsókru ko tmadówdat ja 'uxpújkunaty ja n'uxpújkpats. ²¹ N'amdeebuyats es tu'ugu wyinma'añ je'eyu 'yíttat. Tatitu'unk, yajti'igyudu jyot wyinma'añ nixim niyam, éxtam ndi'igyu'ajtam, es du'un ja ja'ayuty tamabáktat ko mijts ta xykyexy. ²² Tuts nmo'oy ja muj'ajtun di'ibats mij xymyooy es yu'ujuty nandu'un 'yíttat ti'igyu, éxtam udsajtam n'ijtam. ²³ Uj n'ityats ti'igyu mat yu'ujuty, es mij m'ity ti'igyu mat uj, es du'un kexy ka'pxy 'yíttat ti'igyu ja wyinma'añaty éxtam udsajtam n'ijtam, es du'un ja naxwíñudu ja'ayuty t'íxtat kots mij xykyejxy, es ko mij nandu'un xytsyokta yu n'uxpújkpaty éxtamts uj mij xytsyeky.

²⁴ 'Tatitu'unk, ndsejpyats esu n'uxpújkpats nujx 'yitta mats uj n'ita'añ es t'íxtat ja nmuj'ajtunats di'ibats mij xymyooy, mat ko tuts mij xytsyeky exta ma kyajnamu naty ja naxwíñudu kyoju. ²⁵ Tatitu'unk, mdiimpy ja t'ay'ajtun. Kyaj m'ixy'átudu púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudur. Per uj situy n'ixy'ajtypyats mij, es yu n'uxpújkpats ñija'adur kots mij xykyejxy. ²⁶ Tuts n'awánudu éxtam mij ja mjot mwinma'añ,

es nduk'ijxyryñamts, mut ko n'ita'añuts mut yu'ujaty, es ja mdsojken di'ibats mij xymyeepy 'yítat nandu'un mut yu'ujaty.

18

Jesús yajmátsy

¹ Ko tyáadu du'un ja Jesús jyunañ, net oj 'yawinnaxta mut ja 'yuxpukpety ma ja lugaar di'ibu xy'ajtypy Sedrón Nuwok. Jap tu'ugu nugam ma 'yityu je'xykyépy. Jap ja Jesús tyukadu mut ja 'yuxpukpety. ² Esu Juudas di'ibu naty kyuyakaampy yu Jesús, nan 'yixy'ajtypyu natyu tady nugam, mut ko kanak oku naty tu ñaymyúkadu jap mut ja 'yuxpukpety ja Jesús. ³ Netu Juudas jyajtta nugamóty muut ja maysyoldaadaty esu polasiiaty di'ibu kyajxtu ja teedywyindsúnaty esu fariseeuty. Es tmanujxtu lyampru, tsyinwaty, pujxn esu kepy. ⁴ Es kom ja Jesús ñija'abu naty ti naty jatánur, ta tnuujxtu es dyajtuuy di'ibu naty pajadijtudur:

—¿Pún m'uxtaadyur?

⁵ Net ja'ajaty 'yadsoojudu:

—Yu Jesús nazarenu.

Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un.

Juudas di'ibu naty kyakánur, tapu naty mut ja di'ibudyu naty pajadijtur ja Jesús. ⁶ Es ko ja Jesús t'anmaadyu: “Ujtsu du'un”, net 'yaxtukawa'ktu es kyudaadu naxkujxy. ⁷ Net ja Jesús jatugok dyajtuujumbijttu:

—¿Pún m'uxtaadyur?

Net 'yadsoodu:

—Y_u Jesús nazaren_u.

⁸ Jesús t'anma_{ay}dy_u:

—T_uts mij n'an_um_udu ko _ujts_u du'an. P_un _ujts miits xy'_uxta_{ay}dy_ur, na'ixt_u, wa'an t_un_ujxt_u ty_uadu nja'_{ay}uts.

⁹ Du'an jy_unáñ ja Jesús es yajku_ydy_un_ut di'ib_u y_u'_u k_u'_um j_unán: “Tatitu'unk, ni tu'uk t_u kyat_ugoy di'ib_uts mij xy_umyooy.”

¹⁰ Net ja Simonk Peedr_u tju'ty ja 'yespa_udu es t_unibo't_u ja 'yaga'añdyátsk tu'uk di'ib_u xy_u'ajtypy Malk_u, tyuumb_u ja teedywyinds_ungópk. ¹¹ Es_u Jesús t'anma_{ay} ja Peedr_u:

—P_ujta'ak jat_ugok y_u m'espa_udu m_u xya'ity. Koon_umts n'ayó_wut éxt_um ja Dios Teety t_u xy-tyuknib_ujta_{ag}u es _uj n'ayó_wud_uts.

Jesús, Anás wyindum

¹² Net ja solda_udu_uty es m_ut ja solda_udu winds_ungopk es_u israelít_uty ja pyol_usii_uty t_umajst_u ja Jesús es dyaj_un_ujxt_u k_utsimy. ¹³ Net jay_uj_up dyaj_un_ujxt_u m_u y_u Anas_u ty_ujk. Y_u Anás y_u'_u my_u't'ajtypy ja Kaifás di'ib_u m_u tad_u j_um_uj_ut teedywyinds_ungopk'ajtp. ¹⁴ Ty_uadu Kaifás y_u'_u naty t_u t'ok'anmaaby_udu ja israelít_uty ko waan_u oy es 'yoog_ut y_u'_uy_u Jesús es k_udii ko wyind_ugóy_ut ja israelít_udy_u ñax kyajpn.

Peedr_u t'_ux_utijy ja Jesús

¹⁵ Simonk Peedr_u es jatu'uk ja _uxp_ujk_u* t'akp_un_ujxt_u ja Jesús. Y_u 'y_uxp_ujk_u ixu'ajtab_u naty ja teedywyinds_ungópk. Pa_uty ty_ujk_u m_ut

* **18:15** Fwank y_u neky jyaay es y_u'_u k_u'_um nay'andij_ur ko jy_una'añ jatu'uk ja _uxp_ujk_u.

ja Jesús ma ja tyaja'a ja windsán. ¹⁶ Per ja Peedru jap oj wye'emy kemy'agup. Paaty pyudseemy ja uxpujkr di'ibu ixu'ajtub naty ja teedywyindsungórk es oj t'anuumu ja kemy'aa adunaabyu es tyúkut yu Peedru. ¹⁷ Net ja kemy'aa adunaabyu dyajtuuy ja Peedru:

—¿Tii kyaj mij m'uxpujkr'átyuty nandu'unu tadu ja'ay?

Peedru 'yadsooy:

—Kyaj 'yujtsuty.

¹⁸ Es kom xujxru naty, ja teedywyindsungórku tyuumbuty di'ibu jap es ja polusiuty tu natyu juun dyajmújudu, es tamu naty tanu xyamdu. Esu Peedru nan tapu naty muudaty ñayyajokxrukudu ma ja juun.

Teedywyindsungórk dyajtuuy dyajtuda'aky ja Jesús

¹⁹ Ta ja teedywyindsungórk dyajtuudsondaktu ja Jesús:

—¿Púnaty m'uxpujkr'ajtypy es ti dunu tadu di'ibu mduk'uxpujktup?

²⁰ Jesús t'adsooy:

—Ixnode'xyuts tu ngajxy mayjya'ayóty. Taayumts nduk'ixtu tsajptugóty es ma ja Jerusalengu myuj tsajptujk, ma ñaymyúkudu ja israelítaty. Kyajts ti tu ngajxy ayu'udsyu. ²¹ ¿Ti kots uj mij xyajtuuy? Yajtáwdu di'ibu tu tmadowdu n'uxpujkanuts, es yu'u m'awánudup tits uj tu ngajxy. Yu'ujaty yajxon tnijáwudu wi'ixuts tu nya'axpeky.

22 Ko Jesús jyunaandaay du'un, net ja tsajptajk polasiiaty tu'uk di'ibɛ naty jap twimbojtse'ky ja Jesús es t'anmaay:

—¿Ti ko du'un xy'adsoy yɛ teedywyindsungópk?

23 Jesús 'yadsoojɛ:

—Pɛn tats ngajxtugóy, tuk'ixtɛ wi'ix tsoodsɛ du'un tɛ ngajxtugóy. Es pɛn tɛy'ajtɛnɛts ngajxy, ¿ti kots mij xykyoxy?

24 Net ja Anás tkajxnajxy ja Jesús kɛtsimy ma ja Kaifás, teedywyindsungópk.

Peedru t'axtijy myɛmajtsk ok ja Jesús

25 Ja Simonk Peedru ñayyajjokxpékyadyɛ naty ma ja jɛn, es 'yanmaayɛdu:

—¿Ti kyaj mij m'axpɛjkpɛ'átyadyɛ tyɛdu ja'ay?

Ta ja Peedru t'axtijy, jyunañ:

—Kyaj 'yɛjtsaty.

26 Net jatugok yajtɛujɛ ja teedywyindsungópkɛ tyuumbɛ, pyamɛgu'ugɛ di'ibɛ Peedru naty tɛ ttatskpo'ttu'uty:

—¿Tii kyajts mij n'ijxy jap nɛgamóty mɛt yɛ'ɛ?

27 Peedru t'axtijy jatugok ja Jesús, es netyɛ ja tɛgaak 'yɛy.

Jesús, Pilatɛ wyindum

28 Net tmɛdso'ondɛ ja Jesús ma ja Kaifasɛ tyɛjk es tmɛnɛjxtɛ ma gobernadoorɛ pyalasyɛ. Es kom xɛuñdyáknɛbɛ naty, ja israelítaty kyaj tyɛjkɛdu ma ja palasyɛ, mɛt ko éxtɛm ja kyostúmbɛrɛty tmɛdattɛ, pɛn tɛjkɛp, kyaj mbaat 'ya'ux'aty ma ja paskɛ. 29 Paaty ja Pilatɛ pyɛdseemy es oj tmɛgajxtɛ:

—¿Wi'ix tsoo tyɛdu ja'ay xyñi'ɛnɛdu?

30 Net ja'ajty 'yadsoodɛ:

—Kooxyup kyayuhjuty tu'ugu axuk ja'ay, kya-jxyupts mij tɛ ndukkɛdɛkɛdɛ.

³¹ Net ja Pilatɛ jynáñ:

—Yajnjxtɛ miidsaty, es payo'oydyɛ éxtɛm miits ja mɛuhɛm ana'amɛn.

Ja israelítaty 'yadsoodɛ:

—Per ɛdsaty, israelítaty, kyajts nmɛdattɛ kutjkan es nya'ooktɛdɛts pán.

³² Es dɛ'ɛn yajkuudyuuñ éxtɛm ja Jesusɛ naty tɛ jyná'añ wi'ixɛ naty 'yooga'añ.

³³ Pilatɛ tyjkan jatɛgok mɛ ja palasyɛ es tmɛjwooy ja Jesús es dyajtɛy:

—¿Ti mijtsɛ dɛ'ɛn ja israelitɛ ryey?

³⁴ Jesús 'yadsooy:

—¿Taadɛ mij myajtiipy mɛt ja mɛuhɛm winmá'añ, o mɛt ko wiinkpɛty tɛ mdukmɛmadya'agɛdɛ?

³⁵ Pilatɛ t'adsooy ja Jesús:

—¿Wa'andsɛ da ɛj n'israelítaty? Yɛ mja'ayaty es yɛ teedywyindsɛnɛty, ja'ats ɛj tɛ xytyukkɛdɛkɛdɛ mij. ¿Ti mij tɛ xytyuundɛgóy?

³⁶ Net ja Jesús t'adsooy:

—Kyajts ɛj nyajkutíky éxtɛm ja naxwíñɛdɛ ja'ay ja ryéyɛty. Kooxyupts ɛj n'ok'yajkutíky mɛ tyɛdɛ naxwíñɛdɛ ja'ay, yɛ nja'ayadyɛts tɛxyup tsyip-tundɛ es kyajxyupts tɛ xymyatstɛ ja israelítaty. Per kyajts ɛj nréyɛty éxtɛm naxwíñɛdɛ ja'ayadyɛ ryey.

³⁷ Net ja Pilatɛ 'yadsoojɛ:

—Pes, ¿mijtsɛ dɛ'ɛn rey?

Jesús 'yadsooy:

—Hjtsɛ dɛ'ɛn rey, éxtɛm mij mjuna'añ. Paadyɛts tɛ nmiñ naxwiiñ esɛts n'anɛmɛt ja ja'ayɛty di'ibɛ

dun tɔy'ajtɔn. Nidugekyɔ di'ibɔ tsojktɔp ja tɔy'ajtɔn, myɔdoodɔp yɔ'ujɔty di'ibɔts ɔj ngajxɔpy.

³⁸ Ta Pilatɔ 'yadsooy:

—¿Pɔn mbaat tnijawɔ di'ibɔ dun tɔy'ajtɔn?

Jesús ñidukɔ es 'yoogɔt

Ko Pilatɔ dyajttɔdaayɔ tyaadɔ, ta pyɔdseemy jatɔgok es oj tmɔgajxy ja israeilitɔty, es t'anmaay:

—Ej kyajts ti pyojpɔ nbatɔ tyadɔ ja'ay. ³⁹ Per dɔ'uñɔm jaayɔm yajttɔn tu'uk tu'ugɔ paskɔ xɔm yajnasmatɔsɔ tu'ugɔ tsimyjya'ay di'ibɔ miits mɔnándɔp. ¿Pes mdsojktɔp es nnasmatɔsɔdɔts ja mrey?

⁴⁰ Net jatɔgok yaxkaktɔ:

—¡Taadɔ kyaj! ¡Nasmatɔsɔ Barrabás!

Yɔ tyadɔ Barrabás yɔ'u naty tɔ tnibɔde'eky ja yajkutujkpɔ.

19

¹ Net ja Pilatɔ tni'ana'amɔ es ja Jesús yajwóɔt. ² Ja soldaadɔty txɔgajttɔ ja apyñ éxtɔm tu'ugɔ koronɔ es tɔɔjtákɔdɔ kyɔbajkkɔjxm es ttukɔjtáktɔ tu'ugɔ tsu'unk wit. ³ Ta tmɔwingoondɔ es t'anɔmɔdɔ:

—¡Mɔj kɔjxm mij israeilitɔdyɔ ryey!

Es ta twimbojtsɔ'ktɔ.

⁴ Pilatɔ pyɔdseemy jatɔgok es t'anmaaydyɔ ja israeilitɔty:

—¡Ok'ixtɔ! Tyaaats nyajpɔdsémy yaa es xy'ixtɔt ko kyajts ni ti pyojpɔ ngapatɔ.

⁵ Ta Jesús pyɔdseemy mɔt ja 'yapyñgyoronɔ mɔ ja kyɔbajk es mɔt ja tsyu'unk wit. Net ja Pilatɔ t'anmaaydyɔ ja israeilitɔty:

—¡Tyaá net ja tyádu yedyujk!

⁶ Ko t'ijxtu ja teedywyindsúnaty es ja polasiituty, ta yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát! ¡Yajkruuzpát!

Pilatú jyúnáñ:

—Pes yajnujxtu miidsuty, mut ko uj kyajts nbatu pyekyu tyádu yedyujk.

⁷ Es ja israelítuty t'adsoodu ja Pilatú:

—Udsuty nmudajttupts tu'ugu ana'amun es 'yoogut éxtumu tyáadu, mut ko ñaybyujta'agyuty Diosu 'yU'unk.

⁸ Ko tyáadu Pilatú tmudooy, net tsyu'ku ni'igu.

⁹ Ta tuyjku jatugok ma ja palasyu es dyajtuuy ja Jesús:

—¿Ma mij mdsóñ?

Peru Jesús kyaj 'yadsoojumbijtu ni wi'ix.

¹⁰ Net ja Pilatú jyúnáñ:

—¿Uj mij kyajts xy'adsowa'añ? ¿Kyaj xyñijawu ko uj nmudajtypyuts ja kutujkún es nyajkruuzpátut, es nan nmudajtypyuts yu kutujkún es nnasmátsut?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Ni ti kutujkúnxyur mij xykyamudaty mut uj kooxyur ja Dios tu mgamo'oyuty. Paaty di'ibuts uj tu xykyuyaky ma mij, yu'u ni'igu myudajtypy ja peky es kadiinam mij.

¹² Net ja Pilatú tja'uxtaay ja winma'añ es tasmatsuyáñ ja Jesús, per ja israelítuty myuyaxkákadu:

—¡Pun mnasmajtsur, kyaj muut mnaymyáyuty yu yajkutujkru kopk! ¡Oytyim púnaty di'ibu naybyujtákur éxtumu rey, yu'u ja yajkutujkru kopku myudsip!

13 Net ja Pilatü, ko tmüdooyü tyaadu, tni'ana'amü es pyüdsámüt ja Jesús. Ta Pilatü nandü'an pyüdsemy es ñaxwe'tsy mä yajkutíky, mä ja lugaar di'ibü ja ebreeü tyukxü'ajtü Gabata, es 'yayukwimbüdsemy Tsaa Winwaaabü. 14 Es éxtam kijkyxyü mä ja paskü xüü, net ja Pilatü t'anmaaydyü ja israelítüty:

—¡Tyaá net ja mrey!

15 Per ja'ajüty 'yadsoodü mük:

—¡Wa'an t'eeeky! ¡Wa'an t'eeeky! ¡Yajkruuzpát!

Ta Pilatü jyünáñ:

—¿Tii ujts nyajkruuzpátüp ja mrey?

Per ja teedywyindsánüty 'yadsoodü mük:

—Üdsüty kyajts nmüdatü wiinkpü rey, yu'uyü dü'ünü yajkutujkpü kopk.

16 Es müdü tyaadu Pilatü ttukküdüjküdü ja israelítüty es ja Jesús kyruuzpátüt. Net ja soldaadüty oj myünüjxüdü.

Jesús kyruuzpéty

17 Ta Jesús pyüdsemy müüt ja kyruuz es ñejxy mä ja lugaar di'ibü xyü'ajtyty Kalaveerü, di'ibü ebreeü ja'ayüty tyukxü'ajttüp Gólgotu. 18 Jap dyajkruuzpajttü müüt nimajtskü wiingátypyü ja'ay, tu'uk anajñdsyoo es jatu'uk aga'añdsyoo es ja Jesús kujk'ám. 19 Pilatü tni'ana'amü tu'ugü jaaybyajtün yajkxja'ayüt Jesús kyübjky di'ibü junaamp: “Jesús nazarenü, yü israelítüdyü ryey.”

20 May ja israelítüty t'ijxtü ja jaaybyajtün es tkajxtü, ja'a ko myüwingón ja Jerusalengü tadü lugaar mä dyajkruuzpajttü Jesús, es ja jaaybyajtün kanak naxü naty tü tkxja'aydyü, dü'ün ja ebreeü,

grieegu esu latín. ²¹ Paaty ja teedywyindsúnuty t'anmaaydyu Pilatu:

—Katu xykuxja'ay israelítudyu ryey. Kuxja'ay tugatsy. Pujta'ak ko jyunáñ ko yu'u israelítudyu ryey.

²² Per ja Pilatu t'adsoodu:

—Di'ibats tu ngu'xja'ay, du'un wu'u'amat.

²³ Ko ja soldaadutajkuty dyajkruuzpajttaaydyu ja Jesús, ta ja wyit dyajwa'xudu taxk peky kujktu'uk. Per ja kyapu kyaj xyuymyíkyuty, du'uñ je'eyu ti'igyu kyojyuty. ²⁴ Ja soldaaduty ñajyunánudu:

—Kyaj ngu'tswa'xum yu tyadu wit. Nik net n'oktu'unum tu'ugu rifi es pán myudajtypy ja swertu, yu'u yajnujxup.

Tyaadu du'un tyuun jyajtú es yajkuydyúnat ja Diosu jyaabyajtun ma juna'añ: “Dyajwa'xtats ja nwit ma ja'ajuty, es trifutundu mat ja ngápats.”

Es du'un ttuundu ja soldaaduty.

²⁵ Ma ja Jesusu kyruuz tamu naty ja tyaagu'unk, ja tyaagu'ungu myuga'ax, Mariu ja ñado'oxyu Kleofus, esu Mariu Magdalenu. ²⁶ Ko Jesús t'ijxy ja tyaagu'unk tyanu mat ja 'yuxrujkrú di'ibu Jesús ni'igu tsojok*, net ja Jesús t'anmaay ja tyaagu'unk:

—Nanitu'unk, tya net ja mmaank.

²⁷ Net t'anmaay ja 'yuxrujkrú:

—Ta net ja mdaagu'unk.

Net ja 'yuxrujkrú t'axaju ma ja tyujk.

Jesús 'yeeky

* **19:26** Fwank yu neky jyaay es yu'u kum nay'andijur ko juna'añ ja 'yuxrujkrú di'ibu Jesús ni'igu tsojok.

²⁸ Ko naty tyaadu du'an tu tyuñ tu jyátyaty, Jesús ñija'abu naty ko tugeky tu yajkuydyúñ, es tkuydyúnat éxtam ja Diosu jyaabyajtun, ta jyanáñ:

—Tátsupts.

²⁹ Japu naty tuk jarru xun vinu. Net dyajxo'ktu tu'uk yuunkpunaan es trujáktu ma tu'ugu mats hajpu'unck es ttuk'adíjudu. ³⁰ Jesús tmi'ky ja xun vinu. Net jyanáñ:

—Tu net tugeky yajkuyduunda'ay.

Net wyindaknu es oj 'yo'knu.

Tu'ugu soldadu tkaatsymyugúmu Jesús

³¹ Pyátubu naty ja pasku xuu, es ja israelítaty kyaj ttsoktu es ja ñini'xaty wu'umut kruuzkujxy ma ja po'xunxuu, ja'a ko nuغوo 'yokmujxu'ajnu. Paaty mudu tyaadu t'anmaaydyu ja Pilatu es tni'ana'amut es nujx yajtekytyjtu di'ibu jam kruuzkujxy es pojun 'yooktat es dyajjunáktu ja ñini'x kruuzkujxy. ³² Net ja soldadutujkaty oj ñijxtu es ttájudu ja tyeky ja nimajtskpu di'ibu Jesusu naty muut 'yity kruuzkujxy. ³³ Per ko twinguwa'kudu ja Jesús, ta t'ijxtu ko tu naty 'yo'knu. Paaty kyaj oj ttájudu ja tyeky. ³⁴ Es oy tja'ijxtu du'an, tu'ugu soldadu ja lyanzu ttukkaatsymyugu'umu ja Jesús. Ta ja ñe'pyñ pyadseemy es nandu'an pyadseemy éxtam jyawu nuu.

³⁵ Tuts uj yu'u n'ixy, es tuy'ajtants njuna'añ es uj nnija'abuts ko tuy'ajtun di'ibuts ngajxypy es nguxja'ayats es miidsaty nandu'an xymyabúktat. ³⁶ Tyaadu du'an tyuun jyajtú es yajkuydyúnat éxtam ja Diosu jyaabyajtun jyanáñ: “Kyaj ttájudu ni tu'ugu pyajk.” ³⁷ Es jatuk pekyu

jaaybyajtun jyuna'añ: “Yíxtup ja di'ibü lanzü tukkaatsymyugum.”

Jesús ñaxtukü

³⁸ Ko tyaadü dü'un jyajtü, Josee di'ibü kugajpn'ajtp Arimateeü es pyanejxypy ja Jesús, oy ayu'udsyü mat ko ttsü'ugü ja teedywyindsünaty, ta yü'u t'amdooy ja kutujkün mä Pilatü es dyajnjxa'añ ja Jesusü ñini'x. Pilatü dyajky ja kutujkün. Ta Josee tmünejxy ja Jesusü ñini'x.

³⁹ Nandü'unü Nikodemü di'ibü tüyüp oj tmugajxy ja Jesús koots, tmünejxy i'px majk kilü ja pa'ak xu'krü di'ibü ya'o'oyüüp müdü mirrü kepy esü alwes aay. ⁴⁰ Es dü'un ja Josee es ja Nikodemü t'axájüdü ja Jesusü ñini'x. Ta ttuknipijttü tu'ugü mantü wit mat ja pa'ak xu'krü, éxtüm ja israelítaty jaayüm ttundü ko dyajnaxtüküdü o'krüty.

⁴¹ Mä tadü lugaar mä dyajkruuzpajttü Jesús, japü naty wingón tu'ugü nügam, es mä tadü nügam japü naty tu'ugü o'krü jut jembyü mä kyajnum pün o'krü ñaxtukü. ⁴² Jap tpejtáktü ja Jesusü ñini'x, mat ko tadü o'krü jut wingonü naty es mat ko tsyonda'agánübü naty ja israelítaty ja myüj xüü.

20

Jesús jyikyppyeky

¹ Domingü, ni nganay'üxkajpamnum, Mariiü Magdaleniü oj ñejxy mä naty tü ñaxtukü Jesús. Es ko jyajty jam, net t'ijxy ko ja tsaa di'ibü naty 'yagü'y'ajtypy ja jut, kyaj ñakydyü'unaty éxtüm yajpajtáky. ² Net jyümbijty püye'együ es oj ñejxy mä

Simonk Peedru es ja uxrujkru di'ibu Jesús ni'igu jyantsysojk*, es t'anmaaydyu:

—iTu dyajpudsúmdu ja Nindsun'ajtum ja ñini'x es kyaj nnija'am maā dūn tū tpujta'aktu!

³ Net ja Peedru es jatu'uk ja uxrujkru tso'ondū es oj ñujxtū mā ja jut āā. ⁴ Nimajtsk tso'ondū puue'egyu, per jatu'uk ja uxrujkru waanu muk puue'eky kudiinam ja Peedru es ja'a jawyiin jajt. ⁵ Ta kyu'ijxu jap jutoty, es t'ijxy ja wit di'ibu ja Jesús tū naty yajtuk'abíty, per kyaj tyujku. ⁶ Oknumu Simonk Peedru pyajajtu, es ja'a tujku jap jutoty es t'ijxy ja wit, ⁷ es nan 'yijx ko ja payu di'ibu yajtukkupijt ja Jesús ja kyubajk, kyaj naty ti'igyu 'yity mat ja di'ibu yajtuk'abijt ja Jesusu ñini'x. ⁸ Net jatu'uk ja uxrujkru di'ibu jajt jawyiin mā jut, nandu'un tyujku jap jutoty es t'ijxy éxtumu naty tū jyátyty. Ta tūbejky ko Jesusu naty tū jyikyryeky. ⁹ Pes kyajnumu naty tjaygyúkadu éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko yu'u jikyryukaamp jatugok. ¹⁰ Netu tadu 'yuxrujkruty ñujxndu mā ja tyujk.

Jesús ñaydyuk'ixynty ja Marii Magdalenu

¹¹ Per ja Marii ko jyajty jatugok, net wye'emy jap jut agū'p jyū'yu. Jiibu naty ko kyu'ijxu jap jutoty. ¹² Ta t'ijxy majtsku anklus, ak roobu wyit, 'yu'uñdu mā naty ja Jesusu ñini'x tū yajpujta'aky. Tu'ugu naty 'yu'uñu kyubajky ja Jesús es jatu'uk tyeky ux'am.

¹³ Net ja Marii yajtūjūdu ja anklus:

* **20:2** Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andijur ko jyuna'añ ja uxrujkru di'ibu Jesús ni'igu jyantsysojk.

—¿Ti ko mje'uy?

Ta Mariiñ 'yadsooy:

—Mət ko tɛ dyajnejxtɛ ja nWindsúnudsɛ ñini'x, es kyajts nnijawɛ mə tɛ tpejta'aktɛ.

¹⁴ Je'eyunumɛ naty dɛ'ɛn jyuna'añ ko 'yijxambijty. Net t'ijxy ja Jesús, per ja'a kyaj tñijawɛ pɛn ja'a dɛ'ɛn ja Jesús, ¹⁵ ja'a dɛn ttijy ja nɛgam'ijxpe.

Net ja Jesús yajtɛujɛ:

—¿Ti ko mje'uy? ¿Pán m'ɛxtaapy?

Ja Mariiñ 'yadsooy:

—Windsún, pɛn mij tɛ xymyunejxy ja o'krɛ ñini'x, anmaagyuts mə tɛ xypɛjta'aky esɛts ɛj nyajnejxtɛ.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay:

—¡Mariiñ!

Ja Mariiñ wyá'kambijty es t'anmaay mət ja ebreeɛ ayuk:

—¡Raboni (di'ibɛ ayuk wimbudsɛmp Ya'ɛxpɛjkrɛ)!

¹⁷ Net ja Jesús t'anmaay ja Mariiñ:

—Nasmajtsugɛts, ja'a ko kyajnamts nbatukɛ mədsɛ nDeedyɛn. Per nɛjx anɛumɛdɛ nmɛgu'ugɛty ko ɛj patɛjkanɛpts mədsɛ nDeety di'ibɛ miidsɛty nandɛ'ɛn mDeety'ajttɛp, ajtsɛ nDios es miidsɛty ja mDios.

¹⁸ Net ja Mariiñ Magdalenu oj ñejxy mə ja Jesusɛ 'yɛxpɛjkrɛty es t'awa'anɛdɛ ko tɛ t'ixy ja Jesús es ko yɛ'ɛ naty tɛ 'yanɛ'ɛmɛɛdyɛ dɛ'ɛn.

Di'ibɛ Jesús tyuknipejkyɛ ja 'yɛxpɛjkrɛty

¹⁹ Nan ja xɛɛ domingu koots, ja ɛxpɛjkrɛty tɛ naty ñaymyujktá'ayɛdɛ ni'agajy tɛgoty mət

ko ttsu'ugudu teedywyindsúnaty. Netu Jesús tyujku es ñaybyujtáku kujk'ám. Ta kyajxpo'xudu es 'yanmaayudu:

—Jotkujk'áttu miidsaty.

²⁰ Ko Jesusu du'un jyunaandaay, net ttuk'ijxtu ja kyuh ma tu tyuku ja klaavus es ja kyaatsy ma tu yajtukkímy ja lanzu. Es ja 'yuxpukpety jyantsyxyondaktu ko t'ixtu ja Nindsun'ajtam.

²¹ Netu Jesús jyunañ jatugok:

—Jotkujk'áttu miidsaty. Uj ngajxtupts miidsaty, du'un éxtumts uj ja nDeedyats xykyejxy.

²² Net tnaspixu poju'unk ma ja 'yuxpukpety, es t'anmaaydyu:

—Axájudu ja Espiritu Santu. ²³ Pán mbojruma'xtu, me'xy wyu'amut; es pán kyaj mbojruma'xtu, nan kyaj me'xy wyu'amut.

Tomás t'ixy ja Nindsun'ajtam ko tu jyikyppyeky

²⁴ Esu Tomás, tu'ugu Jesusu 'yuxpukpku di'ibu tyijtu Xeeñu'unk, kyaju naty jap ko myiñ yu Jesús.

²⁵ Net ja myugu'uguty 'yanmaayudu:

—Tuts n'ixtu ja Nindsun'ajtam.

Per ja Tomás 'yadsooy:

—Pun kyajts n'ixy ja kyuh ma tu tsyayuty ma ja klaavus tu tyuku, es ngudíjudsu nguwa'xypy ma ja klaavus tu tyuku, es ngudíjudsu nguwa'xypy ma ja kyaatsy tu tsyayuty, kyajts nmabúkt.

²⁶ Kyumduktujk xub naty ñaymyúku ja xupukpety jatugok. Tapu naty ja Tomás. Oyu naty 'yagajuty ja tujk, Jesús tujku es ñaybyujtáku kujk'aay es tkajxpe'xy ja 'yuxpukpety, oj t'anumudu:

—Jotkujk'áttu miidsaty.

27 Netu Tomás t'anmaay:

—Tomás, kudijm mǵuwa'xypy maḁsu ngu'u tsyayujty mut ja klaavus, es pǵjta'ak ja mǵu'u ma tsyayujty ja ngaadsyats mut ja lanzu. ¡Kyaj xkyamubúktut, mubúkt!

28 Net ja Tomás 'yadsooy:

—Windsán, mij nDios'ajtypy.

29 Jesús 'yadsoojm:

—Tomás, mmabejkypy tyam mut ko tats mij xy'ixy. Kuni'xy di'ibats xymyubúktutp óyudsu naty xky'a'ixtu.

Ti ko Fwank tja'ay yu neky

30 Ni'igm may ja ijxw'u'mun di'ibu myudajtypy ja maj'ajtun di'ibu Jesús tyuun 'yuxpǵjkrutǵj wyinduuyaty di'ibats kyaj ngxjaay ma tyadu neky.

31 Peru tyaadudsu du'un tu ngxja'ay yaa es miits xymyubúktut ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu, Diosu 'yU'unk, es ko xymyubúktut, mmadáttap ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

21

Jesús ñayajkuxe'egynty ma nijxhtujkrm 'yuxpǵjkrm

1 Oknum kuxe'ky ja Jesús jatugok ma 'yuxpǵjkruty ma ja Tibeeryus Myejuñbya'a, Galileeu it. Es du'un ya'ijxy: 2 Tukmuku naty jam ja Simonk Peedru esu Tomás di'ibu tyijtup Xeeñu'unk, Natanael di'ibu kugajpn Kanaa, Galileeu ñaxóty, ja 'yuna'kuty ja Zebedeu es janimaitskrm wiinkrm 'yuxpǵjkrm Jesús. 3 Simonk Peedru t'anmaaydyu yu'ujaty:

—Nejts n'ok'ajkxmátsy.

Ta 'yadsoodü:

—Nüjxándüpts üüdsüty nandü'ün müť mij.

Ta ñüjxtü mä tu'ugü barkü. Es tu'ugü tsu'um ñájxy, kyaj ni tu'uk tkamajtstü ja ajkx. ⁴ Xüüñdyákñübü naty ko Jesús kyüxe'ky mejyñbyü'áay, per ja 'yüxpüjkrüty kyaj tñijáwüdü pün ja'a dän ja Jesús. ⁵ Net ja Jesús dyajtüüdü:

—Mügu'ugüty, ¿tü xymyatstü oynü'ünün?

Es ja'ajüty 'yadsoodü:

—Ni nü'ün.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyü:

—Kujübüpüdü ja m'ajkxmajtsn aga'añdsyoo mä yü barkü, es m'ajkxmátstüť.

Ta tkujübüjüdü, es óknäm kyaj mbaat t'okju'tnüdü ja 'yajkxmajtsn jap nüjoty, müť ko mayü naty ja ajkx tü tyüku. ⁷ Net ja üxpüjkrü di'ibü Jesús jyantsytsyejpy*, t'anmaay ja Peedrü:

—Ja'a tyäüdü ja Nindsün'ajtäm!

Ko tmüdoodaay ja Simonk Peedrü ko jya'ajüty ja Nindsün'ajtäm, ta jatügok ttuktüjku ja ñiküjxyüdü wit di'ibü naty tü tjeñ. Ta kyupuüjpnájxy nüjoty es ñejxy mejyñbyü'ám mä ja Jesúsü naty. ⁸ Es ja myügu'ugüty jyajttü mejyñbyü'ám müť ja byarkü es müdü 'yajkxmajtsn tpawits tpajüdüť, müť ko ujtsü naty müť ja ajkx. Wingonü naty mä ja 'yajkxmátstü éxtäm mügo'px metrün. ⁹ Ko wyündü'utspüdsüümdü, net tpattü jüünu'unk di'ibü ja Jesús tü dyajmájü naty es ttsaay tu'ugü ajkx, es tamü naty nandü'ünü tsajkaaky.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaaydyü:

* **21:7** Fwank yü neky jyaay es yü'ü kü'äm nay'andüjüť ko jyüna'añ ja üxpüjkrü di'ibü Jesús jyantsytsyejpy.

—Yajmíndu majtsk tuguuḡu m'ajkx di'ibu tu xymyatstu.

11 Simonk Peedru tyujku barkoty es dyajnejxy extu pu'ujótm ja 'yajkxmajtsn ujts mat ja maj ajkx mḡo'px jajustyikxymyajk tuguuḡ. Oyu naty jyantsymyáuyty, ja 'yajkxmajtsn kyaj kyu'tsy.

12 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxprijkruty:

—Min m'armusal'attu.

Es ni pán tka'anmaaydyu: “¿Mbánu dan mij?”, mat ko ñija'adubu naty ko ja'a ja Nindsun'ajtam.

13 Netu Jesús myujwa'ky es tkone'ky ja tsajkaaky es tmooydyu ja 'yuxprijkruty. Es nandu'un ttuuñ mat ja ajkx.

14 Ja'a tyaadu ja myuduguk ok nibudu'uk ma tpaattu ja 'yuxprijkruty ko naty tu jyikyryekey ma 'ye'ky.

Jesús mudu Peedru ñaygyajxudu

15 Ko 'yarmusal'ajttaaydyu, net ja Jesús dyajtuuy ja Simonk Peedru:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyojkruts ni'igu es kadiinam yu mmu'uxprijkruty?

Peedru 'yadsooy:

—Windsún, mij mnija'ap kots uj mij ndseky.

Ta Jesús jyunañ:

—Extam ja borreeḡu kwentu'ajtrḡu dyajje'xy ja byorreegu'ungaty, nandu'un mij awánudu ja'ayuty ja n'uxprijkunats.

16 Dyajtuujambijty ja myumajtsk ok ja Jesús:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyojkruts mij?

Peedru 'yadsooy:

—Mij mnija'ap kots uj mij ndseky.

Ta Jesús 'yadsooy:

—Extum ja borreegum kwentum'ajtrum dyajje'xy ja byorreegu'unguty, nandum'un mij awánudum ja'ayuty ja n'axprujkanuts.

¹⁷ Myuduguk ok jyunáñ ja Jesús:

—Simonk, Jonasum myaank, ¿xytsyojkruts mij?

Peedrum jyotmaydyuktujkum mut ko yajtuumu tuguk ok pan tsyejpy ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsún, mij mnija'ap tugekyum. Mnija'ap kots uj mij ndseky.

Jesús 'yadsoojum:

—Extum ja borreegum kwentum'ajtrum dyajje'xy ja byorreegu'unguty, nandum'un mij awánudum ja'ayuty ja n'axprujkanuts. ¹⁸ Jantsy tuy'ajtanuts mij n'anuumum ko ijty m'uná'k'áty, mduktujkum ijty ja mwit es mnejxy ma mij xytsyegy. Es óknum ko mij mmajja'ayut, mxajwa'xum es wiinkrum mwit mdukrum'agudum, es mmunujxudut ma mij kyaj xytsyegy mnajxa'añ.

¹⁹ Es mudum tyadum Jesús ttuknijawum wi'ix 'yoogáñ ja Peedrum es ja Dios tmuj'ixut. Net 'yanmaayum:

—Pamiinguts.

Fwank, ja axprujkrum di'ibum Jesús ni'igum tsyejpy

²⁰ Ko Peedrum 'yixumbijty, net t'ijxy pyanejxyuty ja axprujkrum di'ibum Jesús jyantsytsyojk†, di'ibum naty nandum'un ma 'ya'ux'aty pyum'am ja Jesús, di'ibum yajtuumu: “Windsún, ¿púnun dunu tadam di'ibum mguyakánur?” ²¹ Ko Peedrum t'ijxy, net dyajtuumu ja Jesús:

—Windsún, esum tyadum, ¿ti jatánur?

† **21:20** Fwank yum neky jyaay es yu'um kuum nay'andijur ko jyunaañ ja axprujkrum di'ibum Jesús jyantsytsyojk.

²² Jesús 'yadsooja:

—Pun ujs ndsejpy es jyiky'átut extu kots uj njumbítut, ¿ti mij xykywéntuty? Pamiingats mij.

²³ Net ja myu'uxpajkraty ñayjyúnánudu ko yu uxpajkra kyaj 'yooga'añ. Peru Jesús kyaj du'an jyúnáñ, di'ibu situy junán: “Pun ujsats ndsejpy esu tyaadu jyiky'átut extu kots uj njumbítut, ¿ti mij xykywéntuty?”

²⁴ Uj tats nmudoy es tats n'ixy tugekyu tyaadu, es tugekyu di'ibuts uj tu nguxja'ay, ja'a du'an tuy'ajtun.

²⁵ May ja wiinkra di'ibu Jesús tyuun. Kooxup yajkaxjaaydyaay nidu'uk nidu'uk tugekyu di'ibu Jesús tyuun, kyaju da ñibaadut ja naxwíñudu mut ja mayñeky.

Ja jembyu kajxy'átypyu mudu
Jesukristukyjxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305